

PONDĚLÍ 22. ZÁŘÍ 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

Předseda

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu přerušené ve čtvrtek 4. září 2008 za obnovené.

(Zasedání bylo zahájeno v 17:00)

2. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

3. Složení Parlamentu: viz zápis

4. Ověření pověřovacích listin: viz zápis

5. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

6. Vyhlášení 23. srpna Evropským dnem památky obětí stalinismu a nacismu – Boj proti obchodování s dětmi (písemná prohlášení) viz zápis

7. Podepisování aktů přijatých postupem spolurozhodování: viz zápis

8. Sdělení společných postojů Rady: viz zápis

9. Předložení dokumentů: viz zápis

10. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

11. Písemná prohlášení, která nejsou brána v potaz: viz zápis

12. Texty dohod dodané Radou: viz zápis

13. Petice: viz zápis

14. Převody prostředků: viz zápis

15. Následný postup na základě postojů a usnesení Parlamentu: viz zápis

16. Prohlášení předsednictví

Předseda. – Včera došlo k další vraždě spáchané teroristickou organizací ETA. V severním Španělsku byl při výbuchu nálože umístěné v autě zabit šestačtyřicetiletý seržant Luis Conde de la Cruz. Byla to třetí taková nálož, která ve Španělsku vybuchla během 24 hodin. Exploze zranily několik lidí, jeden z nich utrpěl poranění vážná. Evropský parlament důrazně odsuzuje tento teroristický čin a chce vyjádřit své hluboké znepokojení.

Jménem Evropského parlamentu bych rád vyjádřil svou upřímnou soustrast s rodinou a příbuznými seržanta Condeho a naši solidaritu se Španělskem, španělskými úřady a zejména španělskými bezpečnostními složkami. Rád bych také vyjádřil naši podporu a soucit se všemi, kteří utrpěli zranění při explozích, a s jejich rodinami.

Musíme znovu a znovu rozhodně opakovat, že terorismus je přímým útokem na svobodu, lidská práva a demokracii. Nelze dostatečně opakovat, že pro terorismus neexistuje žádné ospravedlnění. V boji proti terorismu musíme proto postupovat společně, vždy v souladu s právními normami a při uplatnění plné síly zákona. Evropská unie je společenství založené na vzájemné solidaritě. Teroristický čin, ke kterému dojde v jednom z členských států, je útokem na celou Evropskou unii, na jednoho každého z nás.

Nyní prosím, abyste povstali a drželi minutu ticha.

(Sněmovna povstala a držela minutu ticha.)

17. Plán práce

Předseda. – Bylo rozdáno konečné znění návrhu pořadu jednání tohoto dílčího zasedání, který vypracovala Konference předsedů na svém zasedání ve čtvrtek dne 18. září 2008 podle článků 130 a 131 jednacího řádu.

Pondělí, úterý a čtvrtek:

žádné změny

Středa:

Liberální skupina požádala o prodloužení lhůty pro předložení společných návrhů usnesení a pozměňovacích návrhů pro priority Evropského parlamentu v oblasti legislativy a pracovního programu Komise do 10:00 zítřejšího rána – úterý 23. září 2008.

Hlasování se bude konat ve středu 24. září 2008.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedo, minulý týden irský tisk odhalil, že možná existuje spojení mezi těmi, kdo financovali kampaň proti přijetí Lisabonské smlouvy v Irsku, a Pentagonem a CIA. Jednalo se o velice zajímavý článek, který uváděl jako důvod snahu zabránit Evropě, aby příliš zesílila. Rád bych pana předsedu požádal, aby se touto záležitostí hlouběji zabýval. Rádi bychom také požádali Radu – Radu a Komisi –, aby nám při nejbližší příležitosti poskytly informace o této záležitosti, protože by bylo rozhodně nanejvýš zajímavé zjistit skutečné pozadí této záhadné irské kampaně proti Smlouvě, která byla financována částkou 1,2 milionů EUR. Žádám tedy pana předsedajícího, aby se touto záležitostí zabýval, abychom získali potřebné informace a odhalili pozadí těchto událostí.

Předseda. – Děkuji vám, pane Cohn-Bendite. Rád bych prohlásil, že vývoj událostí v celém případě pozorně sleduji už nějakou dobu. Musíme dodržovat naprostou transparentnost, protože jak dobře víte, ti, kteří nás napadají, vyžadují, abychom jednali transparentně – a oni sami by samozřejmě měli konat tak, jak kážou. Je zapotřebí naprosté transparentnosti, co se týká peněz vyplacených Libertas, organizaci zastupované Declanem Ganleyem, a také co se týká původu těchto financí.

Z irských médií jsme se dozvěděli – a nyní opakuji, co se minulý týden objevilo v irském tisku –, že pan Ganley v minulosti prohlásil, že příspěvky pocházejí od docela obyčejných lidí a že se jednalo o malé darované částky. Nyní připustil, že organizaci poskytnul 200 000 EUR prostředků z vlastní kapsy, a posléze bylo potvrzeno, že pan Ganley uzavřel s Pentagonem smlouvy o nákupu vojenského vybavení ve výši zhruba 200 milionů dolarů, pokud se nemýlím. Některé zprávy uvádějí částku podstatně vyšší.

Musíme tyto záležitosti pečlivě sledovat a je třeba vyložit karty na stůl. Nesmíme dovolit, aby Evropu poškozovali lidé, kteří volají po transparentnosti, ale sami nejsou ochotni hrát podle stejných pravidel.

(potlesk)

Rád bych co nejdůrazněji prohlásil, že v nejvyšší míře obdivuji způsob, jímž Dick Roche, irský ministr pro evropské záležitosti, vzal vyšetření celé záležitosti za svou osobní zodpovědnost, a má moji vřelou podporu ve svém neúnavném pátrání po pravdě.

Dámy a pánové, z vašeho potlesku chápu, že stojíme na straně těch, kteří žádají transparentnost ve všech těchto záležitostech, aby Evropa nedošla úhony.

(potlesk)

*

* *

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Pane předsedo, k pořadu jednání, co se týká čtvrtletního programu, ohledně kterého jsme se zpoždění předložili žádost – omlouvám se, že jsme ji podali pozdě –, jedná se o návrh na drobnou změnu programu jednání ve čtvrtek, kdy se podle současného návrhu má konat hlasování o usnesení o balíku sociálních opatření.

V tomto okamžiku jednotlivé skupiny předložily svá vlastní nezávislá usnesení. S veškerou možnou dobrou vůlí a při úsilí všech stran jsme se snažili společně vyjednat kompromisní usnesení. To se nám nepodařilo, takže nyní nejspíš dojde k tomu, že se bude hlasovat o jednotlivých usneseních, která budou postupně zamítnuta, což nevyšle příliš dobrý signál. Proto se většina politických skupin shodla, že by bylo dobré, kdybych si prostě vzal slovo a situaci vysvětlil s tím, že by snad bylo vhodnější, aby se hlasování o tomto usnesení vůbec neuskutečnilo.

Neznamená to, že by nebylo důležité: je to naopak proto, že je důležité. Nechtěli jsme vyslat špatný signál a bylo lepší nevyslat žádný signál po našem posledním jednání, které se velmi do hloubky zabývalo řadou otázek. Takže návrh, podporovaný většinou skupin, zní, aby se tento čtvrtek hlasování nekonalo.

Předseda. – Nad touto otázkou ještě pouvažujeme. Rád bych skupiny požádal, aby se znovu setkaly a pokusily se najít řešení. Prozatím beru na vědomí, co zde pan Philip Bushill-Matthews pronesl.

(Pořad jednání byl tedy stanoven.)

18. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Minulý týden se zde v Bruselu konal první evropský summit o integraci Romů. Zařazení této složité otázky, otázky Romů, do programu EU je myšlenka, kterou Rumunsko trvale podporovalo, a já se domnívám, že by mělo být přivítáno. Evropská rada, která se touto záležitostí zabývá od roku 1990, podotkla, že Romové představují skutečnou evropskou národnostní menšinu. Z tohoto důvodu je otázka Romů otázkou evropskou, nikoli otázkou jednotlivých států, a já se domnívám, že iniciativa Evropské komise by měla mít plnou podporu Parlamentu.

Jsem přesvědčen, že Evropský parlament by se měl vyjádřit ve prospěch zařazení vzdělání do samého jádra evropské politiky týkající se Romů, protože zkušenosti nedávných let ukázaly, že vzdělání je tou nejspolehlivější cestou k integraci a k úspěšnému překonání překážek, které stojí před Romy a jejich sousedy.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Pane předsedo, v současné době jsme svědky hrubého porušování zákazu tržní diskriminace ze strany německých a rakouských supermarketových řetězců, které bojkotují maďarské drůbeží farmy a zpracovatelský průmysl.

Týká se to supermarketů REWE, SPAR, METRO a Kaufland, které nepřijímají dodávky maďarských výrobků v souvislosti s bojkotem ze strany rakouských organizací na ochranu práv zvířat. To následně způsobilo maďarskému drůbežářství ztrátu ve výši 2 miliard forintů. Dochází k rasové diskriminaci maďarských výrobků a tedy k porušování právních předpisů o hospodářské soutěži Evropské unie.

Postižení se proto obrátí na Evropský soudní dvůr, neboť dochází k porušování dvou základních principů Unie: zákazu rasové diskriminace a principu rovné a svobodné hospodářské soutěže. Děkuji vám za pozornost.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Pane předsedo, vážení kolegové, 30. září 2008 zahájí v Bulharsku činnost národní systém tísňového volání čísla 112, který je uplatněním směrnice 2002/22/ES Evropského parlamentu a Rady. Číslo systému bude možno volat z kteréhokoli místa na území státu a zajistí rychlý, bezplatný přístup k této službě. Technické řešení bulharského systému nouzového volání 112 využívá nejmodernějších technologií a umožňuje identifikaci čísla volajícího. Bulharské ministerstvo pro tísňové situace poskytlo podrobné informace o zavedení systému a jeho fungování všem poslancům Evropského parlamentu.

Rád bych vyjádřil vděk za odložení řízení o porušení právních předpisů a za hodnocení, které Evropská komise bulharské vládě udělila za zřízení systému tísňového volání. Vnímám toto hodnocení jako vyjádření péče, kterou Společenství věnuje bezpečí a zdraví občanů Evropy.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, události minulého týdne z něj učinily obzvláště smutný a obtížný týden z hlediska těch, kterým na srdci leží otázky svobody a rasismu: šest

migrujících osob z různých afrických zemí bylo minulý čtvrtek v Itálii zabito Camorrou, původně byli obviňováni, že jsou zločinci a obchodují s drogami, což se ukázalo jako naprosto nepravdivé. Dále byl v Miláně ubit k smrti černý mladík.

Zároveň došlo v Kolíně k naprosto neuvěřitelné reakci na stejné otázky, na otázky rasismu a diskriminace.

Mám pocit, že Evropa má v současnosti dvě velmi odlišné tváře. Rovněž se domnívám, že tento Parlament by měl v otázkách rasismu zaujmout mnohem aktivnější postoj, než tomu bylo v poslední době, protože v mnoha zemích – mou nevyjímaje – se rasismus vrací zpět na scénu s velmi tragickými důsledky.

Předseda. – Děkuji vám. Všechny lidské bytosti mají stejnou důstojnost.

Eoin Ryan (UEN). – Pane předsedo, rád bych obrátil pozornost k problému 4,6 milionu obyvatel Etiopie, kterým hrozí hladomor kvůli akutnímu nedostatku potravin. Situace nastala kvůli suchu. Etiopská vláda prohlašuje, že se o hladomor nejedná, ale UNICEF říká, že v určitých částech země hladomor panuje a lidé jsou v akutním nebezpečí hladomoru. Situace nastala jen v určitých oblastech a já se domnívám, že mezinárodní společenství a EU musí rychle jednat a pokusit se doručit přibližně půl milionu tun potravin, pokud máme zabránit naprostému hladomoru. Domnívám se, že se jedná o prioritní záležitost, a jelikož je Evropská unie jedním z největších poskytovatelů zahraniční rozvojové pomoci, jsem toho názoru, že je nezbytně nutné, abychom tak učinili neprodleně.

Pane předsedo, dovoluji mi ještě říct, že jako poslanec za Irsko souhlasím s vašimi poznámkami o Libertas a irském referendu. Bojovali jsme za schválení Smlouvy v referendu; v otázce financování jsme byli otevření a transparentní. Strana Libertas nám řekla jednu věc a nyní jsme zjistili, že to bylo jinak. Rád bych vás a všechny ostatní podpořil ve snaze zajistit mnohem větší otevřenost a transparentnost strany Libertas, co se týká toho, odkud přesně pocházejí její peníze, protože lidé to chtějí vědět.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Pane předsedo, zatímco předseda Evropské centrální banky, Jean Claude Trichet, opakovaně vyjádřil znepokojení nad inflačním indexováním mezd, nevzal do úvahy neutěšenou situaci pracovníků, zejména těch s nízkými příjmy, kteří těžce bojují se stoupajícími životními náklady. Je třeba zajistit, aby podobné zásahy měly minimální vliv na inflaci, nicméně současně je zvyšování mezd zaměstnanců s nízkými příjmy zapotřebí, protože jsou nyní vystaveni vážnému tlaku. Evropský boj proti inflaci se nemůže omezit na boj proti legitimním mzdovým požadavkům. Zatímco si ti s vyššími příjmy mohou dovolit umírněnost v oblasti mezd, u lidí s nízkými příjmy jde o úplně jinou záležitost. Národní vlády a národní centrální banky se nacházejí v nejlepší pozici k tomu, aby reagovaly na měnící se ekonomické podmínky, a proto jsem vždy byla proti opatřením, která podkopávala hospodářskou suverenitu. Jako malý stát si je Irsko dobře vědomo skutečnosti, že naše hospodářská situace má při tvorbě hospodářské politiky ECB jen okrajový význam, a proto pozice, které banka zaujímá, nevyhovují vždy potřebám nebo zájmům irského hospodářství.

I já jsem zastávkyní transparentního financování. Rovněž tak zastávám respekt k výsledkům demokratických procesů a tato organizace by měla vzít na vědomí, že všechny kampaně, které usilovaly a uspěly v odmítnutí Smlouvy, až na jedinou výjimku, zveřejnily plné a pravdivé účty a neexistují otázky, co se týká mechanismů vynakládání prostředků nebo finančních zdrojů, které tato uskupení, včetně mé strany, obdržela.

Gerard Batten (IND/DEM). – Pane předsedo, zítra budeme hlasovat o zprávě, která zdánlivě omezuje imunitu úředníků Europolu, ale ve skutečnosti je kouřovou clonou pro budoucí legislativu, která ji ve skutečnosti prodlouží do doby po roce 2010. Nekona se žádná rozprava. Hlasování je pouze poradním cvičením. Rozhodnutí učiní Evropská rada.

Úředníci Europolu budou moci operovat v členských státech s celou řadou nejrůznějších pravomocí, které jim poskytnou imunitu pro vše, co udělají, a vše, co řeknou v rámci své služby – což je privilegium, které neměla ani NKVD v dobách Stalinova „Velkého teroru“.

To bude představovat novinku v Anglii, kde žádný úředník veřejné správy nemá imunitu před trestním stíháním. Podle Lisabonské smlouvy nebudou mít parlamenty členských států možnost zablokovat další rozšíření pravomocí Europolu, ke kterým dojde na základě rozhodnutí Rady. Jde o první kroky na cestě k vytvoření policejního státu Evropské unie.

Philip Claeys (NI). – (NL) Pane předsedo, vyzývám vás, abyste vznesl formální protest na starostu Kolína týkající se jeho zamítnutí žádosti, aby poslanci Evropského parlamentu a další vybrané osoby mohli pokojně vyjádřit svůj názor a zúčastnit se kongresu na významné sociální a politické téma, konkrétně na téma islamizace Evropy.

Levicoví extrémisté fyzicky napadali další osoby, zapalovali na ulici nábytek a paralyzovali celé centrum města ve svém odhodlání zabránit lidem účastnit se mírumilovného kongresu. Starosta Schramme nejenže odmítl odsoudit toto násilí a zastrašování, on mu tleskal a dokonce zašel tak daleko, že naznačoval, že to byli obyvatelé Kolína, kteří spontánně protestovali proti konání kongresu.

Událost měla celou řadu svědků a je skutečně hanebné, že něco takového se v dnešní době může stát v zemi, která se nazývá demokracií, že je lidem silou zabránováno vyjádřit svůj názor.

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedo, rád bych nastolil otázku zákazu cestování, který uvalilo Bělorusko a který znemožňuje dětem postiženým černobylskou jadernou havárií vycestovat do zahraničí.

Více než 1000 irských rodin hostí tyto běloruské děti každé léto a Vánoce ve svých domácnostech za účelem odpočinku a zotavení, což často zahrnuje lékařské vyšetření a v některých případech i léčbu. Existuje bilaterální smlouva mezi Itálií a Běloruskem, která znamená, že Itálie není zákazem postižena. Víím, že irský ministr zahraničních věcí usiluje o dohodu s Běloruskem a já oceňuji skutečnost, že probíhají jednání.

Rád bych také zdůraznil potřebu smlouvy mezi EU a Běloruskem. Na základě evropské politiky sousedství poskytne EU v období 2007 – 2010 Bělorusku finanční pomoc ve výši 20 milionů EUR. EU by měla stanovit zrušení zákazu vycestování jako podmínku pro vyplacení těchto prostředků.

Měla by též být vytvořena smlouva mezi EU a Běloruskem, která by běloruským dětem umožnila cestovat do zemí EU za účelem odpočinku a zotavení. Tím by byla práva dětí na vycestování zajištěna dlouhodobě.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Pane předsedo, Organizace spojených národů považuje obchodování s lidmi za neslučitelné s důstojností a hodnotou lidské bytosti. Přesto se každý rok více než půl milionu lidí stává obětí obchodu s lidmi, 80 % z nich tvoří ženy a dívky, polovinu tvoří nezletilí a většina je ve vězení sexuálního vykořisťování.

Podle Mezinárodní organizace pro migraci také významné množství žen, které jsou obětí obchodu s lidmi, každoročně vstoupí do Evropské unie.

Zítřek, 23. září, je Mezinárodním dnem boje proti sexuálnímu vykořisťování a obchodování s ženami. Domnívám se, že je to vhodná příležitost, abychom se v této sněmovně zavázali k posílení všech opatření v boji proti této metle, která porušuje práva takového obrovského množství lidí, a zejména v boji proti obchodníkům s lidmi a proti chudobě tím, že zajistíme více vzdělávacích a pracovních příležitosti jakož i uplatňováním osvětových strategií v cílových zemích tak, aby se tato otázka stala předmětem veřejné diskuse.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Pane předsedo, jako odborář chci dnes promluvit o smutných událostech v docích istanbulské čtvrti Tuzla. Jenom v posledních třech letech přišlo v Tuzle o život více než 90 pracovníků následkem vražedných pracovních podmínek. Posledním případem byla tragická nehoda, ke které došlo 11. srpna a kterou bych označil za trestný čin. Tři sezónní dělníci zemřeli při zkouškách záchranného člunu, dalších 16 dělníků utrpělo zranění. Při spouštění člunu z lodi se přetrhla lana a tito dělníci se zřítili do vody.

Zvláště tragickou okolností této nehody je, že tyto testy se normálně provádějí s pytli naplněnými pískem. Dá se říci, že tito dělníci posloužili jako lidské pytle s pískem. Dělníkům, kteří chtěli na protest proti katastrofickým bezpečnostním opatřením vstoupit do stávk, pohrozily subdodavatelské firmy okamžitým propuštěním.

Komise již ve své zprávě o pokroku z roku 2006 poukázala na skutečnost, že práva zaměstnanců a odborů jsou v Turecku nedostatečná. Žádám vás proto, abyste naléhal na turecké úřady, aby k odborům přistupovaly jako k rovnocenným partnerům průmyslových podniků a konečně vytvořily humánní pracovní prostředí s přísnějšími bezpečnostními předpisy pro pracovníky v Tuzle, aby skončil tento otravný stav.

Magor Imre Csibi (ALDE). – Pane předsedo, Evropská unie je založena na principu zastupitelské demokracie. Jako poslanci Evropského parlamentu máme povinnost zajistit, aby evropská politika odrážela vůli občanů. Proto zde chci vyjádřit svou nedůvěru způsobenou neustále se zvyšujícím počtem schválených geneticky modifikovaných plodin, a když tak činím, mluvím jménem většiny občanů Evropské unie. Průzkum Eurobarometru zveřejněný v březnu letošního roku ukazuje, že 58 % Evropanů je proti geneticky modifikovaným plodinám. Více než třetina z nich se domnívá, že není řádně informována o výhodách a rizicích používání geneticky modifikovaných plodin v zemědělství.

Tato čísla by nás měla znepokojovat. Namísto toho Komise pokračuje ve schvalování vstupu stále rostoucího počtu geneticky modifikovaných plodin na zemědělský trh EU. Schválení dalšího geneticky modifikovaného sójového bobu ze dne 8. září je jen nejnovějším příkladem.

Vážení kolegové, po zvážení těchto skutečností navrhuji, abychom vyzvali Komisi k zahájení celoevropské informační kampaně vysvětlující nebezpečí a výhody, které geneticky modifikované plodiny představují pro lidi a životní prostředí. Mělo by následovat nové posouzení. Žádám Komisi, aby zastavila schvalování nových geneticky modifikovaných plodin do doby, než budou evropští občané řádně informováni a vyjádří svůj postoj v této citlivé otázce.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedo, základem nové smlouvy o partnerství s Ruskem musí být hlavní pilíře EU – demokracie, lidská práva, svoboda a právní stát. Ruský postup v Gruzii nám znovu ukázal, že ani pod vedením Dmitrije Medveděva není připraveno respektovat vládu práva a mezinárodní dohody. Šestibodový plán pro Gruzii žádá obnovení situace, která panovala 7. srpna. To zahrnuje stažení ruských sil na linii, které držely před vypuknutím nepřátelských akcí v Jižní Osetii, a nikoli rozmístění kontingentu dalších 3 800 vojáků.

Navíc dochází k pošlapávání lidských práv. Situace politických vězňů je nesnesitelná, jak dokládá případ Michaila Chodorkovského. To samé se týká nedodržování energetické charty, jíž by se Rusko, jako jeden ze signatářů, mělo řídit.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedo, v Indii dochází k pogromům na křesťany, které jsou iniciované hinduistickými fundamentalisty. To souvisí s vraždou jednoho z hinduistických představitelů, z níž policie viní maoisty. Dochází k vypalování křesťanských osad a škol. Hinduističtí fundamentalisté z této vraždy neoprávněně viní křesťany. V Orisse uprchlo více než 40 000 křesťanů do džungle. Zhruba 15 000 žije v uprchlických táborech pod policejní ochranou. Více než dvacet lidí bylo zavražděno. Ve vesnicích Tangia a Rupagaon byli křesťané upáleni ve svých domovech. V oblasti Kandhamal bylo zabito nejméně 8 lidí. Bylo spáleno přinejmenším 10 kostelů. Arcibiskup dillíské diecéze Vincent Concessao je přesvědčen, že k zastavení násilí je zapotřebí efektivnějších opatření. Místní úřady však potřebné kroky nepodnikají. S nenávistí vůči křesťanství by se mělo nakládat stejným způsobem jako s jinými extrémními podobami netolerance.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Pane předsedo, António Guerreiro, Fernando González, Gerardo Hernández, Ramón Labañino a René González, pět kubánských občanů, kteří pouze bránili svou vlast a své spoluobčany, aby se nestali obětmi teroristických činů, které podporují a organizují skupiny se sídlem v Miami, bylo nespravedlivě uvězněno ve Spojených státech od 12. září 1998, což už je tedy téměř deset let. V průběhu těchto deseti let bylo těchto pět kubánských občanů vystaveno nespočetnému množství nezákonných situací, nepřijatelných a nehumánních trestů, nátlaku, vydírání a porušování základních lidských práv, jako bylo například uvalení krutých překážek a omezení na návštěvy rodinných příslušníků ze strany amerických úřadů. Elizabeth Palmeiros, manželka Ramóna Labañina, čeká více než dva roky na udělení víza. António Guerreiro již více než půldruhého roku neměl návštěvu od rodiny, Fernando González je v podobné situaci více než rok. Americké úřady nedovolily Adrianě Perezové navštívit svého manžela, Gerarda Hernández, od 12. září 1998, zatímco Olga Salanuevova nesměla navštívit svého manžela Reného Gonzáleze od srpna roku 2000. Požadujeme spravedlnost, požadujeme propuštění těchto pěti kubánských vlastenců.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Pane předsedo, přes vlhké klima u nás v Irsku docházelo k vážným povodním v minulosti relativně zřídka. Poslední dobou se ničivé záplavy staly každoročním, sezónním jevem.

Na situaci se podílí řada faktorů: výstavba v záplavových oblastech, špatná údržba odvodňovacích struh a podobně. Nicméně jeden z významných faktorů – nevhodná výsadba lesů – byl v posledních desetiletích podporován financováním z fondů EU, a z tohoto důvodu si zaslouží vaši pozornost.

Tyto smrkové porosty, zejména pokud se nacházejí v oblastech horních toků, výrazně změnily odtokovou strukturu irského říčního systému. Zároveň byla většinou zanedbávána výsadba domácích irských stromů a lesních porostů, a to zejména z důvodů, jakým způsobem byly v minulosti rozdělovány finance.

Naneštěstí se Irsko rozhodlo nezahrnout lesnictví do nového programu rozvoje venkova. Odříznout domácí irské lesnictví od zdrojů financí v této kritické době, kdy potřebuje znovu vstoupit na scénu, je receptem pro katastrofu zahrnující více povodní, znečištění vod, hromadění CO₂ a klesající úrodnost půdy.

Existují určité symbolické projekty v rámci programu, které zahrnují domácí odrůdy stromů. Nelze však popřít skutečnost, že byla promeškána příležitost ke zmírnění budoucích záplav prostřednictvím využití fondů pro domácí druhy stromů.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Pane předsedo, dámy a pánové, neměli bychom jenom propagovat mezikulturní dialog, ale měli bychom ho i bránit, pokud se ocitne pod útokem, zejména pokud se koexistence různých etnik den po dni zhoršuje v sousední zemi, v členském státu Evropské unie.

Štvavé, drsné výroky Jána Sloty, předsedy jedné z vládnoucích stran na Slovensku, a jeho hry na webové stránce YouTube, které vyzývají obyvatele k zabíjení politiků maďarských menšinových stran na Slovensku, stejně jako nedávný výrok slovenského ministra školství, že by zakázal maďarštinu na Slovensku a že důvodem, proč podporuje poslance za maďarskou menšinu v parlamentu je to, že se zúčastnili budapešťského fóra, které rozčílilo poslance maďarského parlamentu, měly a bohužel ještě mohou mít smutné následky.

Důsledky tolerování extrémních výroků a pobuřování už lze pocítit. Podle nedávných průzkumů veřejného mínění 60 % patnáctiletých považuje Maďary za nejneoblíbenější národ a souhlasí s šokujícími, pobuřujícími obviněními, jež čelí slovenští politici po léta pronášejí. Maďaři však začínají mít strach. K této situaci dochází nyní, kdy máme všichni náruč do široka otevřenou a domníváme se, že se nic nestane, Parlament, Komise a Rada mají spoustu práce a všichni slavíme rok mezikulturního dialogu. Děkuji vám za pozornost.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Přibližně 60 milionů evropských občanů, což představuje 15 % obyvatel EU, žije v nebezpečí chudoby. V boji za vymýcení chudoby byly označeny následující priority: vyšší zaměstnanost, zabránění předčasným odchodům ze škol, vymýcení dětské chudoby, modernizace systému sociálního zabezpečení a vymýcení diskriminace. Investice do školství by měly být prioritou. Zajištění moderní vzdělávací infrastruktury a zkvalitnění profesního vzdělávání, ohodnocení a sociálního statutu učitelů jsou předpokladem pro vybudování kvalitního vzdělávacího systému.

V současnosti přesahuje průměrná míra předčasného ukončování školní docházky v EU hranici 16 %. Mnozí mladí lidé, kteří nedokončí školní docházku, pocházejí z venkovských oblastí a jsou nuceni školu opustit kvůli tíživé finanční situaci. Vyzývám členské státy, aby rozvoj vzdělávací infrastruktury a tvorbu pracovních příležitostí, zejména ve venkovských oblastech, stanovily za své priority. Lepší vzdělání garantuje pro mladší generaci slušný životní standard a tím i zlepšení sociální a hospodářské soudržnosti Evropské unie. Budoucnost EU závisí na síle, hodnotách a kvalitě současné a budoucích generací.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Děkuji vám, pane předsedo. 15. září se v Budapešti konalo ustanovující zasedání Evropského inovačního a technologického institutu. Maďarsko a Budapešť, která byla vybrána za centrum této instituce, mají na poli vědeckého výzkumu vynikající tradici. Jen pomyslete na skutečnost, že 12 držitelů Nobelovy ceny byli maďarští vědci, kteří se aktivně podíleli na klíčových vynálezech 20. století.

Nejvýznamnějšími úkoly této nové instituce je prosazování a koordinace spolupráce mezi evropskými vědeckými centry a vytváření sítě univerzit, výzkumných ústavů a účastníků na inovacích ze soukromého sektoru. Tyto cíle jsou v souladu se základním principem Lisabonské strategie, s ústředním konceptem vytvoření společnosti založené na znalostech, která dosáhne vyšší konkurenceschopnosti, ekonomického růstu a vytváření pracovních příležitostí.

Pane předsedo, dovoluji mi prosím poděkovat těm, kteří vybrali maďarskou Budapešť za sídlo této významné instituce. Jsem přesvědčen, že Budapešť bude dobrou hostitelkou. Rád bych poukázal na nevídaný politický konsenzus, kterého bylo v této záležitosti v Maďarsku dosaženo. Upřímně doufám, že tato instituce v příštím roce, který Evropská unie vyhlásila rokem tvořivosti a inovací, bude přispívat k úspěchu. Děkuji za slovo.

Marian Harkin (ALDE). – Pane předsedo, před necelými dvěma týdny Evropský soudní dvůr shledal, že Irsko se dostalo do rozporu s rámcovou směrnicí o vodě, co se týká některých systémů čištění odpadních vod. Osobně musím říci, že mne velmi těší, že se Komise aktivně snaží zajistit čistou pitnou vodu v Irsku. Nyní má však Komise EU příležitost stavět na tomto dobrém základě. Mohla by tak učinit prodloužením plánu pro nakládání se zemědělskými odpady. Termín dokončení prací je prosinec 2008, ale vzhledem k výjimečným okolnostem práce dokončeny nebudou. Jestliže k prodloužení termínu nedojde, tak, jak jsem již řekla, práce nebudou dokončeny a nikomu to neprospěje.

Prodloužení termínu by naopak prospělo všem, kvalitě vody v Irsku, životnímu prostředí, zemědělcům a politice Komise. Prodloužení termínu, aby bylo umožněno splnění směrnice o dusičnanech, by bylo rozumným a smysluplným krokem ze strany Komise, který by doložil názorovou shodu ve věci uplatňování politiky EU.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (SK) Slovensko, členský stát Unie, přijalo systém hodnot Evropské unie, což znamená, že by mělo rovněž respektovat princip kulturní a jazykové rozmanitosti Společenství.

Nedávný průzkum provedený Open Society Fund však upozorňuje na nebezpečný nárůst nenávisti slovenských žáků směřované proti maďarské menšině a ukazuje, že více než 63 % z nich se domnívá, že na veřejnosti by Maďaři měli mluvit pouze slovensky a maďarsky hovořit pouze doma. Neslýchanou věcí je, že dokonce i ministr školství tento názor v parlamentu plně podpořil.

To je alarmující situace. Ministrův názor je v rozporu s ústavou, slovenskými zákony a s principy, na nichž je založena demokratická Evropa. Od doby, kdy vládu převzala koaliční vláda pana Róberta Fica, je na Slovensku něco v nepořádku. Množí se protimaďarské, rasistické a xenofobní projevy, zejména zásluhou pana Jána Sloty, předsedy vládní strany. Zarážející skutečností je, že ani předseda vlády ani představitelé koaličních stran proti tomu neprotestují a neodsuzují tento škodlivý a nebezpečný trend.

Slavi Binev (NI). – (BG) Pane předsedo, vážení kolegové, rád bych vaši pozornost obrátil k nejnovějšímu z řady skandálů, které v Bulharsku propukly v souvislosti se 49 miliony EUR, které ministerstvo vnitra vynaložilo na použití zvláštních sledovacích prostředků. Tyto výdaje by byly ospravedlnitelné, kdyby díky použití odposlouchávacích a sledovacích přístrojů došlo k odhalení a usvědčení byt jen jediného zločince. Úředníci ministerstva vnitra zároveň vždy argumentují tím, že jim k úspěšnému stíhání zločinců v Bulharsku chybí i to nejzákladnější vybavení.

Ukazuje se, že poté, co byly vynaloženy prostředky, které by stačily na nákup 15 průzkumných letounů, dokáže bulharská policie hlásit pouze to, že policisté nevěděli, kdo umístil nálož v tajném nevěstinci v centru hlavního města. Fakta vedou k jedinému možnému závěru. Ministerstvo vnitra spolu s jistými soukromými společnostmi okrádají bulharské daňové poplatníky, okrádají je systematicky a ve velkém měřítku. Služby, které by měly sloužit k prevenci zločinu, jsou využívány pouze pro politické a hospodářské vydírání a pro vyřizování si účtů s opozicí.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Děkuji vám, pane předsedo. V nadcházejících letech lze dosáhnout udržitelného rozvoje hospodářství Evropské unie pouze v případě, že posílíme 23 milionů malých a středních podniků v Unii, neboť ony zajišťují zhruba čtyři z pěti pracovních příležitostí vytvořených v poslední době v Unii.

Evropský balíček opatření, akt o malých podnicích, zveřejněný Komisí v červnu, uznává ústřední úlohu, kterou malé podniky hrají v evropských ekonomikách, a stanovuje obecný rámec pro politiku Unie a členských států. Dokument navrhuje přijetí nových opatření v klíčových oblastech, jako například zjednodušení regulace státní pomoci a zlepšení finanční disciplíny.

Evropské malé podniky však potřebují více než pouhou politickou vůli Komise, Parlamentu či dokonce členských států. Potřebují, aby došlo k rychlému vypracování a efektivnímu uplatnění nových opatření. Evropský parlament se musí ujmout klíčové role v uspořádání tohoto procesu. Děkuji vám.

Katalin Lévai (PSE). – (HU) Pane předsedo, zjišťujeme, že se mezi lidmi, sociálními skupinami, etniky a nezřídka mezi národy šíří extrémní myšlenky a projevy násilí. Existují politické nástroje k jejich zadržení, lze využít správních a policejních nástrojů.

Politici, kteří přemýšlejí v dlouhodobém horizontu, však raději volají po dialogu, nejen po dialogu politickém, který často vede ke konfliktům, ale i po dialogu kulturním. Abychom s někým vedli dialog o kultuře, musíme především znát svou vlastní kulturu.

Podstatou roku mezikulturního dialogu je, že bychom měli poznat různé vrstvy společnosti, život a historii menšin, etnických skupin a národností, které na první pohled mohou vypadat zvláště nejen při pohledu přes hranice, ale i v rámci jednotlivých zemí. Tyto znalosti pomáhají jednotě národů a dobrým vztahům mezi národy a etnickými skupinami, zatímco nedostatek porozumění jim zabraňuje.

Domnívám se, že v roce mezikulturního dialogu je obzvláště důležité, aby evropské společnosti udržovaly skutečně hodnotný dialog mezi většinou a menšinou, protože jedině tak se mohou rozvinout skutečné vztahy mezi kulturami evropských zemí. Jedná se o evropský jev, který je třeba řešit na evropské úrovni. Velmi vám děkuji.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Společně jsme rozhodli, že evropská energetická politika bude usilovat o snížení energetické závislosti EU, zajištění spolehlivosti dodávek a transparentnosti cen. V současnosti pozorujeme, že evropský trh s plynem je charakterizován značně dynamickým vývojem ve

všech směrech: energetické politice, technickém vybavení, samotném obchodu s plynem a transparentnosti cen, neboť stanovování cen je klíčovou součástí ochrany evropských spotřebitelů.

V této souvislosti vyžaduje měření a účtování plynu ve vztahu ke koncovým spotřebitelům rozvoj vhodných standardů, které umožní jednotnou metodu počítání používanou po celé EU, aby měření bylo transparentní, to jest spravedlivé, nestranné a přesné.

Vyzývám dnes Evropský parlament, aby učinil všechny potřebné kroky k zajištění prověření způsobů, jimiž je plyn měřen a účtován, protože jsme zjistili, že v Rumunsku přepravci a distributoři plynu nesplňují následující normy: plyn je měřen v krychlových metrech a účtován v kw/h, takže občané nemají možnost ověřit si svou skutečnou spotřebu, která je výsledkem matematického vzorce založeného na sporných parametrech.

Proinsias De Rossa (PSE). – Pane předsedo, množství občanů pociťuje zlobu a strach v souvislosti s kolapsem finančních institucí po celém světě a možným dopadem této situace na jejich úspory, důchody a zaměstnání.

Těší mne, že je tu přítomen komisař McCreevy, který se bude účastnit následující rozpravy. Domnívám se však, že musí neprodleně jednat ve věci, kterou navrhuje Parlament – ve zkrocení „kasinového kapitalismu“, který nás přivedl na pokraj ekonomické propasti.

Pane komisaři, pokud vám vaše zaujetí pro neoliberální ideologii toto neumožní, měl byste odstoupit a uvolnit místo někomu jinému, kdo se postaví tváří v tvář tržním bukanýrům. Je zapotřebí nových, přísných předpisů pro finanční a bankovní sektor a vaše dosavadní prosazování takzvané „mírné regulace“, což v některých případech znamenalo nulovou regulaci, musí skončit.

Než se posadím, rád bych poukázal na poznámky, které učinila slečna McDonallová ze strany Sinn Féin, která se jimi snažila ospravedlnit kampaň proti Lisabonské smlouvě, a nyní prohlašuje, že usiluje o hospodářskou suverenitu Irska uprostřed globální finanční krize. Domnívám se, že jenom dokládají lehkomyšlný postoj odpůrců Lisabonské smlouvy.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Finanční krize znamená, že i transparentnost finančních fondů souvisejících s alternativními investicemi by měla být pro Evropský parlament důležitou otázkou. Zlepšování transparentnosti podniků prostřednictvím právních nástrojů, zejména co se týká vztahů mezi zajišťovacími fondy a soukromými kapitálovými fondy na jedné straně a podniky, v nichž tyto fondy mají podíl na straně druhé, se stalo prioritní záležitostí.

Takzvané kodexy osvědčených postupů by mohly případně sloužit jako vzor, ale nemohou nahradit legislativní opatření v případech špatného chování. Je nutné vytvořit kodex osvědčených postupů v oblasti metod pro znovunastolení rovnováhy v současné struktuře vedení podniků.

Nová legislativa by měla také zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy zavázat ke zveřejnění a objasnění investiční politiky a rizik pro individuální i institucionální investory, jakož i pojišťovací makléře a dohlížející orgány.

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Dovoľte mi vyjádřit svůj zármutek a říci několik slov k připomenutí tragické nehody slovenského autobusu nedaleko chorvatského města Gospić.

Bylo zmařeno čtrnáct lidských životů, další lidé na své cestě za dovolenou utrpěli zranění. Rád bych vyjádřil svou účast truchlícím a zároveň poděkoval chorvatské straně za příkladné chování, kterým zmírnila dopad nehody a za péči o naše občany. Chorvatsko svou schopností reagovat na problémy a řešit je opakovaně dokazuje, že jeho budoucnost leží v Evropské unii.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, v posledních týdnech jsme s obzvláštním zájmem a obavami sledovali vývoj finančního sektoru ve Spojených státech.

Rozhodnutí vlády Spojených států zachránit největší pojišťovací společnost pomocí půjčky ve výši 85 miliard dolarů, znárodnění dvou předních hypotečních skupin a bankrot čtvrté největší investiční banky vytvořily ve Spojených státech atmosféru paniky a vzbudily značné obavy mezi evropskými občany.

Příčinou je to, že v globalizovaném hospodářském prostředí krize velmi pravděpodobně postihne Evropu – pokud se tak již nestalo – a zasáhne bankovní systém a příjmy evropských občanů.

Rozprava, která se ve středu bude konat v Evropském parlamentu za přítomnost Rady a Komise, musí přinést konkrétní odpovědi na následující otázky:

- do jaké míry je evropské hospodářství připraveno snášet pravděpodobné následky započaté krize?
- jaký je plán a jaká konkrétní opatření byla učiněna pro zabezpečení finanční situace evropských občanů?
- a konečně, jakou politiku hodlá Evropská centrální banka sledovat při podpoře evropských finančních institucí?

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, 26. září bude EU oslavovat svou jazykovou rozmanitost. Události se budou soustřeďovat na myšlenku, že jazyky tvoří kulturní mosty a že by mělo být podporováno studium cizích jazyků a komunikace přes jazykové bariéry.

Tyto události a vyjádření Komise však zcela opomíjejí potřebu udržet v Evropě výuku staré řečtiny a latiny. Tyto klasické jazyky jsou zdrojem řady slov a výrazů ve všech evropských i jiných jazycích.

Zároveň je k diskusi otevřená zelená kniha „Migrace a mobilita: výzvy a možnosti vzdělávacích systémů EU“. challenges and opportunities for EU education systems' is open for consultation. Zelená kniha hovoří o úloze, kterou hraje směrnice 77/486/EHS Rady ve vzdělávání dětí migrujících zaměstnanců a kriticky hodnotí nahodilé akce, které byly v posledních 30 letech na základě této směrnice podnikány.

To je příležitost, jak posílit výuku jazyků evropských migrujících pracovníků.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Třetí politická krize v řadě na Ukrajině pravděpodobně byla příčinou, proč historický druhý summit mezi Ukrajinou a EU, jenž se konal v Paříži počátkem září, nedosáhl ambicióznějších závěrů, co se týká rusko-gruzínského konfliktu.

Oceňuji, že Evropská unie znovu deklarovala podporu budování občanské společnosti a demokratickým změnám na Ukrajině. Rovněž pozitivně vnímám dohodu o „vízových rozhovorech“, které by v dlouhodobém horizontu měly vyústit v bezvízový režim mezi oběma stranami, a rovněž skutečnost, že navzdory politické krizi zůstává pro Ukrajinu cesta k členství v EU otevřená.

Dnes nemá nikdo pochyby, že oranžová revoluce změnila historický směr, kterým Ukrajina kráčela. Nyní musí Ukrajina ukázat, že je stabilní a jednotná. To je její jediná příležitost pro dosažení evropské perspektivy.

Jsem přesvědčená, že svobodu doma posílíme jedině tak, že ji budeme chránit i za hranicemi EU. Proto se zúčastním 11. zasedání delegace Evropského parlamentu na Ukrajině, které se bude konat 2. a 3. října v Kyjevě a Jaltě.

Věřím, že přítomnost zástupců Evropského parlamentu na Ukrajině přispěje k uklidnění situace a k politické stabilitě Ukrajiny.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE). – (ES) Pane předsedo, rád bych se jenom připojil k odsouzení teroristického útoku či útoků, včetně vraždy, jež jsme zakusili v naší zemi. Baskové mají tu smůlu, že jsou jedinou zemí Evropské unie, která neustále zakouší terorismus, jenž trvá už desetiletí. Sám pocházím z rodiny, která zažila čtyřicetiletý exil – stejnou dobu jakou trval frankistický režim – a pokud jsme se něčemu naučili, byla to skutečnost, že žádný politický cíl nemá cenu být jediného lidského života. Závěrem bych rád řekl, že my všichni, kdo jsme přesvědčeni o právu Basků na rozhodování, máme jasno v tom, že právo na život je nejzákladnějším právem ze všech.

James Nicholson (PPE-DE). – Pane předsedo, jsme si všichni dobře vědomi skutečnosti, že rostoucí ceny ropy a plynu mají velmi negativní vliv na mnoho odvětví našeho hospodářství a na spotřebitele.

Rád bych obrátil pozornost k dopadu, který má krize na zemědělství, rybářství a malé podniky. Vysoké ceny paliv se v současné době přenesly na zemědělce: náklady rostou a zemědělci nedostávají zvýšené dotace, kterými by pokryli náklady na drahé energie a plyn.

Palivová krize podkopává růst konkurenceschopnosti malých a středních podniků, snižující se kupní síla spotřebitelů situaci jenom ztěžuje a já se obávám pomyslet na to, pane předsedo, co se stane tuto zimu – mnoho milionů lidí si nebude moc dovolit se zahřát.

Všichni jsme viděli, co se dělo u benzínových stanic v době, kdy stoupaly ceny ropy – každý den, když jste projížděli kolem, byla cena vyšší. Když však nyní cena poklesla, snižování už není zdaleka tak rychlé, jako bylo zvyšování. Domnívám se, že prodejci musí reagovat: už dosáhli svých zisků a nyní je třeba, aby předali štafetu a poskytli rozumné ceny spotřebitelům.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Pane předsedo, Maďarsko hraničí se sebou samým a po první světové válce ztratilo dvě třetiny svého území. Politici představitelé Maďarů žijících v těchto oblastech, což představuje 3 miliony obyvatel v sedmi zemích, v minulém století bojovali za svá práva pouze za použití mírových prostředků.

Po šest let hovořilo téměř 20 politických organizací v rámci fóra zastupitelů z Karpatské kotliny o mírových možnostech prosazování zájmů a v debatách pokračují na témata: identity, mateřského jazyka, hospodářských vztahů a autonomie. Já jsem účastníkem tohoto fóra. Letos jsme se rozhodli, že otevřeme společnou kancelář pro lobování v Bruselu v zájmu využití možností poskytovaných EU.

Je nepochopitelné a nepřijatelné, že mírumilovné snahy maďarských komunit jsou uráženy krajními projevy politiků některých členských států EU, kteří zároveň obviňují maďarskou menšinu své země z kolektivní zločinnosti a chtějí omezit užívání jejich mateřského jazyka.

Rád bych obrátil pozornost Evropského parlamentu k těmto útokům a znovu připomenul, že národnostním menšinám je třeba zajistit jejich společenská práva a neobviňovat je z kolektivní zločinnosti. EU v této záležitosti musí hrát aktivní, preventivní roli. Děkuji vám.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Pane předsedo, Komise se snaží pomoci v boji proti problému rostoucích cen potravin v rozvojových zemích a zamýšlí poskytnout těmto zemím finance ve výši 1 miliardy EUR.

Z těchto prostředků bude financován nákup semen a dalších potřeb pro zvýšení zemědělské produkce, nasycení obyvatelstva, snížení inflace a cen potravin.

Je politicky a morálně správné, že chceme pomáhat rozvojovým zemím, ale současně bychom měli podniknout podobné iniciativy pro podporu evropských zemědělců. Vysoké ceny potravin je zasáhly stejně tvrdě a k tomu je třeba přidat, že tyto peníze je třeba považovat za úspory nákladů ze společné zemědělské politiky (SZP).

Navrhuji proto, aby podstatná část této miliardy EUR byla použita na pomoc evropským zemědělcům, kteří čelí množství problémů.

Na závěr mi dovolu vyjádřit vážné obavy nad řádným využíváním peněz přidělených těmto zemím; země v Africe, karibské oblasti a Tichomoří nemají žádný model rozvoje venkova a neexistuje v nich systém inspekce. Obávám se, prostředky se ztratí v byrokracii mezinárodních organizací, aniž by nakonec přinesly nějaký užitek.

PŘEDSEDAJÍCÍ: EDWARD MCMILLAN-SCOTT

Místopředseda

Předsedající. – Tím je tento bod uzavřen.

19. Zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy – Transparentnost institucionálních investorů (rozprava)

Předsedající. – Nyní pokročíme k rozpravě, kterou Evropský parlament s neobvyklou předvídavostí zorganizoval minulý měsíc, kdy snad předvídal události minulého týdne – na rozdíl od ostatních.

Dalším bodem je společná rozprava o

zprávě předložené Poulem Nyrupem Rasmussenem jménem Hospodářského a měnového výboru včetně doporučení pro Komisi o zajišťovacích fondech a soukromých kapitálových fondech (2007/2238(INI)) (A6-0338/2008) a

zprávě předložené Klaussem-Heinerem Lehnem jménem Výboru pro právní záležitosti včetně doporučení pro Komisi týkající se transparentnosti institucionálních investorů (2007/2239(INI)) (A6-0296/2008).

Poul Nyrup Rasmussen, zpravodaj. – Pane předsedající, dlouho před touto krizí vyjádřila socialistická skupina a Evropská socialistická strana obavy nad směřováním finančních trhů k nadměrnému zadlužování, nedostatku transparentnosti, vysokým rizikům a placení příliš nízkých cen a vytváření pákových efektů, jimž nikdo skutečně nerozuměl a nemohl na ně reagovat. Vyjádřili jsme proto naše obavy, že hledíme do

nové finanční bubliny. Nikdo nedokázal předpovědět, kdy k ní dojde, ale nyní se nacházíme uprostřed bouře – „dokonalé bouře“, jak to někdo nazval.

Mám silný pocit, že rozprava dnes večer a zítra bude tou nejzávažnější parlamentní debatou, která se na téma finančních trhů bude konat kdekoli v Evropě nebo Spojených státech – debatou a rozhodnutími v tom smyslu, že hledíme vpřed, snažíme se vytvořit lepší regulační opatření než máme nyní a snažíme se převzít širokou zodpovědnost za vykonávání práce tím nejlepším způsobem, jakého jsme schopni.

Nastal čas konat. Viděli jsme, k čemu došlo ve Spojených státech, a i když někteří tvrdí, že situace v Evropě není tak špatná jako v USA, mohu jenom říct, že případy HBOS, Northern Rock a řady dalších stačí, aby mne přesvědčily konat. Viděli jsme nové prognózy vývoje našeho hospodářství, našich pracovních příležitostí, konkurenceschopnosti a schopnosti investovat: to mi stačí, abych konal.

Jsem proto hrdý, že dnes a zítra mohu Parlamentu sdělit, že skupina PSE po tvrdých jednáních – což je správné, jelikož se jedná o tak závažnou záležitost – dospěla ke kompromisu se skupinami ALDE a PPE-DE. Nyní před námi leží vyvážená zpráva, která po Komisi požaduje, aby předložila návrhy nových legislativních a regulačních opatření týkajících se všech hráčů na finančních trzích, včetně zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů. Je nejvyšší čas učinit tyto kroky a já bych Parlamentu rád připomněl, že nyní usilujeme o povinné kapitálové požadavky pro všechny finanční instituce. Požadujeme, aby došlo ke sladění odměn s dlouhodobými výsledky, aby odrážely neúspěchy stejně jako zisky. Žádáme plnou transparentnost systému odměňování členů výkonných rad a řídicích pracovníků. Žádáme zveřejnění, jakým dluhům a vlivům jsou vystaveny, původu a výše získaných finančních prostředků a identity podílníků ve všech investičních projektech. Žádáme o rozšíření nařízení, které vyžaduje, aby zaměstnanci byli informováni a žádání o názor během převzetí podniků tak, aby zahrnovalo skoupení s vypůjčeným kapitálem ze strany soukromých investorů, a žádáme o opatření, která by „zamezila nepřiměřeným prodejům majetku cílových podniků“. Požadujeme kroky, které by zabránily nadměrnému zadlužení způsobenému skoupením pomocí vypůjčeného kapitálu tak, aby velikost pákového efektu byla přiměřená jak soukromé kapitálové společnosti či fondu, tak cílovému podniku.

Rád bych požádal pana McCreevyho, komisaře zodpovědného za tuto oblast, aby na tyto návrhy odpověděl velmi konkrétně. Víím, že jsou pro něj novinkou, ale trvám na určitém časovém harmonogramu. Požádali jsme o reakci do konce letošního roku, což je za tři měsíce. Snad se dá debatovat o některých detailech, ale, pane komisaři, tomuto Parlamentu dlužíte odpověď, protože zde nehovoříme o nějaké malé skupince, ale o podstatné většině poslanců.

Nakonec mi dovoluete vám sdělit, do doby před čtyřmi či pěti dny téměř 90 000 lidí podepsalo petici adresovanou Evropskému parlamentu, Spojeným státům a světovým představitelům, kterou zorganizovalo globální internetové hnutí Avaaz. Jeho jménem nyní tuto petici předávám jejím adresátům. Zní: „Vyzýváme vás, abyste se chopili vedoucí role v nápravě fundamentálních chyb a skulin, které umožnily tuto celosvětovou finanční krizi, včetně základních problémů dluhu a rizik, pobídek a transparentnosti. Potřebujeme, abyste společně pracovali na ochraně veřejného blaha tím, že vytvoříte tvrdší pravidla pro všechny části světového finančního systému. Mějte odvahu a my vás podpoříme.“

Pane komisaři, budete mít odvahu, společně s námi, podpoříte nás a sdělíte nám do konce roku předběžné odpovědi? Jménem nás všech musím trvat na vaší kladné odpovědi.

Klaus-Heiner Lehne, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, tato rozprava se odehrává, byť do jisté míry shodou okolností, skutečně v tu pravou chvíli. Má zpráva se prakticky zaměřuje na druhou stranu mince.

Pan Rasmussen se musel zabývat zejména dopady na finanční trhy a Výbor pro právní záležitosti se díky svému odbornému zaměření přirozeně soustředil na aspekty podnikového práva a na případné potřeby evropské podnikové právo změnit.

Námi všemi otřásl události posledních dní. Veřejností, politiky a – říkám to velmi jasně – rovněž poctivými podnikateli. V tomto okamžiku je problémem, že dochází k privatizaci zisků a naopak k zestátňování ztrát. Je určitou ironií tohoto příběhu, že pan Paulson, ministr financí Spojených států, který sám kdysi stál v čele společnosti Goldman Sachs, se nyní nachází v situaci, kdy má za použití 700 miliard dolarů z kapes daňových poplatníků odstranit a zahladit spoušť, kterou způsobilo právě jeho odvětví. Je to skutečně smutné.

Objevuje se stále více příkladů skutečnosti, že v očích veřejnosti je na ústupu obraz tradičního rodinného podniku, který pečuje o své zaměstnance na základě vlastního ručení, a na druhou stranu vzrůstá dojem, že

nám přinejmenším v hospodářské oblasti částečně vládnou nevykonní manažeři, zaměstnanci, kteří dostávají vysoké platy, ale už nenesou žádnou odpovědnost.

Domnívám se, že tento vynořující se dojem systému našeho tržního hospodářství je alarmující a že je politicky nezbytné, abychom podnikli přiměřené kroky k znovunastolení pořádku a odstranění tohoto neblahého dojmu.

Skutečností je, že se situace netýká jen významných investorů, ale také drobných investorů. Dotýká se všech daňových poplatníků a všech těch, kteří závisejí na vládních financích, protože další a další miliardy z veřejných prostředků jsou vynakládány na odstranění škod.

Připouštím – rozprava to jasně ukázala a tato skutečnost je neoddiskutovatelná –, že jeden z aspektů, kterým jsme se hned na počátku museli zabývat – jmenovitě zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy –, nebyl příčinou současných problémů. I zde však – jak ukázala rozprava ve sněmovně jakož i slyšení obou výborů – existují zjevné nedostatky v oblasti harmonizace a regulace.

Správně bylo konstatováno, že tyto oblasti podléhají státní regulaci, někdy silnější, někdy slabší, v závislosti na rozdílných tradicích a platných regulačních opatřeních pro finanční trhy v jednotlivých státech. Zároveň je však zjevné, že nyní potřebujeme další sladění a přizpůsobení na evropské úrovni, aby bylo zajištěno, že se tyto oblasti, které nyní dosáhly zcela kritických dimenzí, nestanou pro finanční trhy nebezpečím.

Rád bych zareagoval na několik klíčových slov, o kterých se hovořilo již v návrhu zprávy, která byla náhodou vyřešena ve Výboru pro právní záležitosti již v červnu, kdy nikdo nehovořil o krizi, ve které se nyní nacházíme. Mám na mysli pojmy „půjčování akcií“ a „krátkodobý prodej“. Nyní se dozvídáme, že řada významných regulátorů finančních trhů tyto praktiky zakázala, a to z dobrého důvodu. Žádali jsme tehdy a žádáme i nyní, aby tato záležitost byla přinejmenším prozkoumána. Následně musí být vyvozeny závěry a pokud bude zapotřebí též vytvořeny návrhy legislativních opatření. Jednou z těchto otázek je problém jasnější identifikace vlastníků akcií, otázky transparentnosti, zpřísnění opatření týkajících se transparentnosti s ohledem na to, že podniky a vedení těchto podniků by měli vědět, komu vlastně patří, aby rovněž mohli jednat zodpovědně vůči těmto svým vlastníkům.

Zahrnuje to rovněž provádění rozumných kontrol určitých rizik při poskytování úvěrů, aby se zajistilo, že dojde k vyvození rozumných, nezbytných důsledků, aby relativně malé prostředky nemohly pohybovat gigantickými pákami, což v konečném důsledku vytváří dopady, jež jsou zcela mimo kontrolu a jež s sebou přinášejí nouzi pro veřejnost a ostatní.

Při té příležitosti, zde je jedna rada: v mezidobí došlo v daném odvětví k vytvoření řady návrhů praktických kodexů, k dobrovolné regulaci toho, jak by se jednotlivé strany měly chovat. Samotný fakt, že došlo k vytvoření těchto pravidel, byť v současné době pouze dobrovolných, ukazuje na skutečnost, že samo odvětví očividně uznává potřebu určité regulace. Je proto zcela rozumné prozkoumat a zamyslet se, zda i my zde můžeme učinit nějaké kroky.

Další záležitostí, na kterou se musíme zaměřit, je vyvádění aktiv. Podnikové právo se tímto problémem musí zabývat, protože jsem přesvědčen, že by podniky neměly být rabovány. Očekáváme od Komise konkrétní návrh. Tato zpráva je v souladu s článkem 192 a Komise na ni musí odpovědět. Doufáme, že tak učiní brzy.

Charlie McCreevy, člen Komise. – Pane předsedající, rád bych poděkoval Hospodářskému a měnovému výboru a Výboru pro právní záležitosti a zejména jejich zpravodajům, pánům Rasmussenovi a Lehnemu, za práci na těchto dvou zprávách.

Před rokem by málokdo předpověděl, že situace na finančních trzích bude tak vážná jako je dnes. A důsledky této krize budou pociťovány ještě nějakou dobu. Začala lehkomyšlným prodejem hypoték ve Spojených státech, jehož se dopouštěly banky a jiní, kteří se nestarali o podmínky poskytování půjček, neboť se úvěrů mohli zbavit prostřednictvím sekuritizace.

Ratingové agentury pak těmto vysoce rizikovým produktům dodaly důvěryhodnost přidělením nízké známky úvěrového rizika. Finanční instituce po celém světě tyto produkty nakupovaly, aniž by, jak se zdá, provedly vlastní zhodnocení rizik.

Ve světle událostí minulého roku bylo neuvěřitelné sledovat, jak málo řídicí pracovníci finančních institucí chápali rizika, jež podstupovali při rozhodování. Není pochyb, že výše zisků valících se na účty otupila vážnou analýzu rizik. Dohlížitelé zjevně o rizicích těchto extrémně složitých produktů neměli o nic lepší představu. Věci byly naporcovány, nasekány a zabaleny tak, že nikdo netušil, kde leží skutečné nebezpečí.

Jeden z pozorovatelů před několika měsíci rozvíjející se krizi popsal tak, že je to jako sledovat srážku vlaků ve zpomaleném filmu. Minulý týden krize nabrala závratnou rychlost.

Sladění kroky hlavních světových centrálních bank a ohlášení podpůrných opatření ze strany úřadů Spojených států trhy do určité míry uklidnily. To je třeba uvítat, vezmeme-li do úvahy extrémní situaci, již regulační orgány čelí. Rovněž vítám, že úřady Spojených států rozpoznaly potřebu se ve svých návrzích zabývat podobnými aktivy, která jsou ve vlastnictví neamerických finančních institucí.

V Evropě můžeme být vděční za to, že jsme dosud nepozorovali zkázu ve stejném rozsahu jako ve Spojených státech. Přestože banky v EU trpí podobným nedostatkem důvěry při vzájemném poskytování půjček, situace zdaleka nedosahuje rozsahu, který zakouší Spojené státy. Nicméně nikdo ještě není za vodou. Před námi leží obtížné podmínky pro obchod. Hospodářský pokles bude mít dopady. Prozíravost a transparentnost jsou klíčové pro znovunastolení důvěry na trzích. Na úrovni EU musíme pokračovat ve zlepšování podmínek vykonávání dohledu pro přeshraniční kontrolní finanční instituce. Otevírá se zde příležitost, která nesmí být promeškána.

Všechny tyto skutečnosti mne vedou k přesvědčení, že až toto všechno skončí, budeme mít odlišný finanční sektor a budeme mít též odlišný regulační rámec. Pokud nelze usměrnit morální hazardování, pak nemůžeme očekávat, že daňoví poplatníci zaplatí účet za výstřelky a nezodpovědné riskování soukromých institucí.

O konečné podobě nového regulačního přístupu, ať už bude jakýkoli, se rozhodne v následujícím období, kdy budou poučení z krize a příslušné reakce jasnější. Musíme dále těsně spolupracovat s dalšími regulačními orgány a v co největší možné míře koordinovat naše reakce.

Jak mnozí z vás vědí, už podnikáme opatření. Komise už rok pracuje na detailním plánu, který schválila Rada ministrů financí a potvrdila Evropská rada. Svoji reakci dolaďujeme podle toho, jak se vyvíjí chaos.

Již jsme přijali opatření pro zlepšení konvergence a spolupráce mezi dohlížejšími orgány. Dohlížejší orgány EU, ministři financí a centrální banky schválili memorandum o porozumění, které stanovuje společné principy včetně ustanovení přeshraničních skupin stability. To se nyní uskutečňuje. Přezkoumali jsme vylepšení systémů pojištění vkladů. Byla ustanovena zvláštní skupina, která do konce roku podá zprávu o procyklických účincích současných nástrojů včetně Basel 2 a IFRS. V těsné spolupráci s fórem pro finanční stabilitu ustanovila Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) poradní panel pro reálné oceňování. IASB v současnosti rovněž pracuje na podrozvahových položkách. Odvětví dodalo cenné údaje, které zvyšují transparentnost pro regulátory sekuritizačního trhu. Komise dále tlačí na odvětví, aby tyto informace zkvalitnilo a zvýšilo tak transparentnost pro regulátory.

Ve světle těchto a dalších kroků, o kterých se zmíním, by poslance nemělo překvapit, když prohlásím, že vítám řadu bodů uvedených ve zprávě pana Rasmussena. Důležité je, že se nám podařilo identifikovat klíčová opatření, jež musíme v současné chvíli přijmout a uvést do praxe.

Jak jsem už dříve řekl, chaos na trhu odhalil nedostatky v řízení rizik ve velkých finančních institucích. Rovněž vrhl světlo na řadu oblastí se slabou regulací. Nyní se regulační pozornost musí zaměřit právě na tyto oblasti. Pan Rasmussen v této zprávě označil řadu nejpálčivějších oblastí: konflikt zájmů v ratingových agenturách, potřebu zlepšit oceňování nelikvidních aktiv a nevyrovnanost pobídek v modelu „vytvoř a rozděl“.

V průběhu minulého roku jsem poslance průběžně informoval, ať už na plenárních zasedáních nebo v Hospodářském a měnovém výboru, o tom, co jsme činili pro zlepšení kapitálových požadavků v bankách, jakož i o mých představách o regulaci ratingových agentur. Domnívám se, že se všichni shodujeme na potřebě posílit kapitálové požadavky a na nutnosti transparentnosti a příslušné péče v oblasti strukturovaných produktů. Rovněž jsme pracovali na změnách směrnice o kapitálových požadavcích, kterélepší řízení velké úvěrové angažovanosti a harmonizací nakládání se smíšeným kapitálemlepší kvalitu kapitálu. Rovněž jsme se zabývali posílením dozoru nad mezibankovními skupinami.

V následujících dvou týdnech Komisi navrhnu dvě samostatná regulační opatření, která se budou zabývat těmito a jinými otázkami: především to bude pozměňovací návrh směrnice o kapitálových požadavcích a za druhé opatření pro regulaci ratingových společností. Těším se, že Parlament tyto návrhy podpoří, protože jsou v do značné míry v souladu s tím, co žádáte v této zprávě.

V obou zprávách se hovoří o zajišťovacích a soukromých kapitálových fondech. V uplynulých letech jsme vedli řadu zajímavých debat o roli zajišťovacích fondů a soukromého kapitálu. Domnívám se, že se shodneme

na tom, že nebyly příčinou současného zmatku. Ukázalo se, že to byla regulovaná oblast, která se vymkla kontrole se svými těžko srozumitelnými sekuritizačními prostředky.

Nemyslím si, že v této fázi je třeba házet zajišťovací fondy a soukromý kapitál do stejného pytle, ve kterém je regulovaný sektor. Současný zmatek má souvislost s jinými otázkami. Nezapomínejme také, že tyto fondy jsou v členských státech regulovány. Manažeři zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů v celé Evropě podléhají úřednímu schvalování a dohledu. Podléhají stejným pravidlům proti zneužívání trhu jako ostatní hráči na finančních trzích. Při investování do veřejných podniků je vážou stejné povinnosti na transparentnost a konzultační postupy. Vystavení bankovního sektoru zajišťovacím a soukromým kapitálovým fondům podléhá požadavkům stanoveným směrnicí o kapitálových požadavcích.

To však neznamená, že zajišťovacím fondům a soukromým kapitálovým fondům nevěnujeme pozornost. Jak se vyvíjejí obchodní modely a mění se jejich role na finančních trzích, regulační orgány na celém světě musí zůstat ve střehu. Odvětví sama musí přijmout zodpovědnost, která souvisí s prominentní rolí na evropském a světovém finančním trhu. Některé nedávné tržní iniciativy naznačují, že tomuto poselství je rozuměno. Naši úlohou by mělo být monitorovat tyto iniciativy a další vývoj na trhu a v případě potřeby být připraveni okamžitě zareagovat.

Vítám konstruktivní návrhy na podporu fungování jednotného trhu. V tuto chvíli bych jen rád zmínil, že Komise právě věnuje značné úsilí práci na otázkách soukromého umístování a rizikového kapitálu.

Souhlasím s panem Lehnem v tom, že dostatečná míra transparentnosti je základní podmínkou pro důvěru investorů. Je proto nezbytná, pokud usilujeme o efektivní fungování finančních trhů.

Zpráva podává výčet požadavků na transparentnost, které se v současnosti vztahují na jednotlivé hráče na finančních trzích EU. Podle mého názoru je důležité, aby měl trh k dispozici dostatečné množství užitečných, jasných informací. Je zapotřebí nalézt rovnováhu mezi potřebou na ochranu vlastnických informací investičních subjektů a legitimními potřebami investorů, protistran, regulačních orgánů a firem, do nichž je investováno.

Proto mne těší, že zpráva klade důraz na potřebu provést analýzu dopadu existujících opatření EU a dalších pravidel členských států v této oblasti před tím, než dojde k přijímání jakékoli nové legislativy.

Komise už v této oblasti velmi aktivně působí. Prováděli jsme rozsáhlé konzultace v rámci naší iniciativy na ochranu práv podílníků, kde jsme se zaměřili na řadu otázek, které jsou v této zprávě zmíněny – jako je například záležitost půjčování akcií či otázka identifikace držitelů akcií.

Dále jsme v poslední době zveřejnili výzvu k veřejné soutěži na nezávislou studii, která by se zabývala prováděním směrnice o transparentnosti v členských státech. Tato studie by měla být k dispozici během příštího roku a stane se základem pro obecné hodnocení této směrnice, včetně prahových hodnot pro oznamování.

Jak si vzpomenete, Komise na jaře letošního roku přijala sdělení, v němž stanovila svoji politiku v oblasti státních investičních fondů. Dospěli jsme k závěru, že tato opatření byla přiměřená a dostatečná pro řešení problémů, které jsou nyní předmětem diskuse. Evropská rada tento přístup schválila, pozoruji však, že Výbor pro právní záležitosti se s tímto hodnocením ne zcela ztotožňuje.

Učiním několik stručných poznámek týkajících se této oblasti. Především bychom si měli uvědomit, že zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy nejsou unikátní – řada institucionálních investorů má podobné cíle a v současnosti používá podobné metody. Pokud bychom za této situace stanovili zvláštní požadavky na zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy, byla by výsledkem diskriminace těchto investorů.

Za druhé bychom neměli pohlížet na veškeré aktivity zajišťovacích fondů jako na hrozbu pro trh, ale měli bychom si rovněž uvědomit pozitivní účinky jejich činnosti. Jasně prohlašuji, že hospodářství EU bude v nadcházejícím období potřebovat rozsáhlé investice: bez státních investičních fondů, soukromých kapitálových fondů a jim podobných institucí se Evropa ze současného zmatku bude zotavovat o to pomaleji.

Za třetí, souhlasím s tím, že určité metody, jako jsou například půjčky akcií a využívání derivátů, představují výzvu pro tradiční modely řízení. Této oblasti budeme ve spolupráci s národními dozorčími orgány v nadcházejícím období věnovat velkou pozornost.

Závěrem lze říci, že tyto dvě zprávy významně přispějí k probíhajícím úvahám. Chtěl bych za ně poslance pochválit. Komise se vašimi doporučeními bude zabývat, a poté vám podá zprávu, jak je plánováno v rámci

dohodě. Jsme zcela odhodláni reagovat na tuto krizi opatřeními, jež jsou nezbytná k navrácení důvěry a stability.

Sharon Bowles, *zpravodajka ke stanovisku Hospodářského a měnového výboru*. – Pane předsedající, ráda bych panu komisaři řekla, že v současném zmatku je zjevné vzájemné propojení všech institucí. Stejně tak zjevné a logické je, že by regulace měla být zaměřena na systém, nikoli na subjekty. Bylo by špatné, pokud by jeden soukromý podnik podléhal jiným pravidlům než ostatní jenom proto, že ho vlastní soukromý kapitálový fond.

Vše má svůj rub a líc. Uprostřed kritiky, která se tento týden snesla na adresu krátkodobého prodeje, nezapomínejme na poskytovatele půjček akcií. Pozornost investorů – a dozorčích orgánů – vůči politice poskytování půjček ze strany penzijních fondů a dalších je důležitá, nejenom činnost těch, kteří si akcie vypůjčují. Těmito záležitostmi jsme se už zabývali v souvislosti s výpůjčkami akcií s hlasovacím právem. „Rub a líc“ také znamená, že zvýšení transparentnosti bude efektivní pouze tehdy, pokud bude doprovázeno příslušnou pracovitostí, a nesmaže ho opět přehnané množství odvolání. Konečně, dobrovolné kodexy mají svou úlohu a zasahují do oblastí, které nemůžeme regulovat. Nejsou však pouze soukromou záležitostí dotčených odvětví, musí být zveřejněny, snadno dostupné a podléhat aktivnímu přezkoumávání a monitoringu.

Harald Ettl, *zpravodaj ke stanovisku Výboru pro zaměstnanost a sociální věci*. – (DE) Pane předsedající, rokem 2007 se stále mává jako možným pokračováním hypoteční krize.

Pokoušeli jsme se to ukončit. V červnu 2007 jsme měli zaregistrovat varovné zvonění, přinejmenším ve chvíli, kdy dva zajišťovací fondy řízené newyorskou investiční bankou Bear Stearns se vymkly kontrole, protože se ve velké míře angažovaly v cenných papírech zajištěných nemovitostmi. To byl pouhý začátek celé záležitosti! Ukazovalo se stále jasněji a jasněji, jak se obchodování s tímto druhem finančních služeb vyvíjelo s velmi malou transparentností. Na jedné straně někteří dosáhli obrovských zisků – samozřejmě ve velmi rizikových oblastech –, zatímco na druhé straně máme před sebou klasický případ nacionalizace ztrát. Tímto způsobem situaci nepopisují pouze američtí ekonomičtí novináři a odborníci. I my v Evropské unii chtěli nechtě měnit svůj úhel pohledu, ale dochází k tomu dosti pozdě. I Komise by v tomto ohledu měla rázně vystoupit.

Obě zprávy – zpráva pana Rasmussena a pana Lehneho – ukazují naléhavou potřebu rázných činů. V tuto chvíli už musí být všem politickým hráčům přinejmenším jasné, že trh se není schopen sám plně regulovat. Měla by si toho už nyní být vědoma i Komise. Zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy už patří mezi největší zaměstnavatele, ale podle řady soudních systémů už tomu tak není, a jsou proto pochopitelně zbaveni svých zaměstnavatelských povinností. To je nepřijatelné, transparentnost tu schází přespříliš. Současné se v ohrožení kvůli finanční krizi ocitly tisíce pracovních míst.

Zásadní význam má regulace, dohled, transparentnost, účast zaměstnanců a informovanost v sektoru penzijních fondů, které se velmi angažují v zajišťovacích fondech a v soukromých kapitálových fondech.

Pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci je důležité, pane komisaři, aby se po zaměstnancích nechtělo platit dvakrát: jednou kvůli finanční krizi samé, podruhé kvůli sdílení rizik ze strany penzijních fondů. Aby k tomu nedošlo, měla by směrnice 2003/41/ES přinejmenším zajistit, že zaměstnanci budou průběžně informováni přímo nebo nepřímo prostřednictvím správců fondů o druzích a rizicích investic jejich penzí a musí mít možnost vyjádřit se při rozhodování. To je jen jeden z mnoha aspektů, které jsme zdůraznili ve svých zprávách a stanoviscích.

Pane komisaři, dnes se po vás žádají určité činy. Víím, že se můžeme bavit o spoustě věcí, ale vy máte povinnost být nápomocný. Funkční období ještě neskončilo. To bych vám rád připomněl.

Kurt Joachim Lauk, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, tato zpráva se původně zaměřovala na zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy, ale nyní pokrývá celou oblast finančního systému, který se zcela zhroutil.

Současná krize je ošklivým následkem úvěrové mánie, zejména nadměrného nárůstu zadlužení. Americká centrální banka udržovala úrokové míry na příliš nízké úrovni příliš dlouho, a tak v podstatě poskytovala úvěrovou dotaci.

Tuto zprávu jsme vypracovali na základě současné situace a ve spolupráci s kolegy ze skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, dosáhli jsme shody s panem Rasmussenem, která zahrnuje celý finanční systém. Jsme rádi, že zpráva prošla v podstatě jednomyslně Hospodářským a měnovým výborem.

Už nemůžeme dále spoléhat na americké normy a stanovování norem v mezinárodním finančním systému. Musíme vytvořit svoje vlastní, evropské alternativy a my jsme v tomto ohledu podali celou řadu návrhů a konečných závěrů diskusí.

Musíme začít zapojením všech finančních institucí pracujících s pákovým efektem v hodnocení konkrétních rizik. Dále prohlašujeme, že v globálním finančním systému musí být rizikově vážené kapitálové požadavky stejné pro všechny hráče. Měli bychom stanovit požadavky pro tvůrce balíků a syndikátních balíků, kteří si tím ponechávají sousto přesahující tyto balíky. Ratingové agentury – pánové Rasmussen a Lehne na to již poukázali – musí zaplnit tyto mezery v informovanosti a odhalit konflikt zájmů.

Měli bychom zvažovat, zda by ratingové agentury neměly nést zodpovědnost za přidělování hodnocení, podobně jako je tomu u účetních auditorů. Musíme také zvážit, zda by deriváty neměly být povinně obchodovány na burze – snad s výjimkou swapů úrokové míry. Žádáme také, aby řídicí rady bank zajistily, že bonusy bankéřů budou odrážet nejenom dobré výkony, ale také případné ztráty, ke kterým může dojít. To znamená, že pobídky pro bankéře platí jak pro dobré, tak pro špatné časy, nejenom pro dobré.

Hamižnost byla a je špatným rádcem při tvorbě finančních strategií. V posledních letech jsme v ECB měli spolehlivého partnera, který v podstatě reagoval většinou rozumněji a vyváženěji než centrální banka USA. Toto můžeme říci při ohlédnutí zpět. V eurozóně máme také naléhavou potřebu pro evropský bankovní dozor pro celou eurozónu, protože nemůže dále pokračovat jenom s národním dozorem. To sečteno a podtrženo znamená, že předpokládáme, že v Evropě dochází k zakládání institucí nebo i dobrovolných uskupení, aby došlo k lepšímu pochopení předmětu, o němž tu hovoříme, a aby se už neopakovala krize těchto rozměrů.

Ieke van den Burg, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, ráda bych panu Laukovi sdělila, že snad podporuje zprávu o evropském dohledu, kterou jsme vypracovali společně s panem Dăianu, ale PPE ji nepodpořila.

Dovolte mi zareagovat na pana komisaře, a to tak, že musím prohlásit za neuvěřitelné, že nereagoval na základní otázky zprávy. Prostě nám jenom sdělil, že Komise pečlivě monitoruje a pečlivě sleduje vývoj, potom řekl, že zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy mají i velmi pozitivní vliv, a že bychom to měli vzít na vědomí.

To je jako slyšet blížící se hurikán nebo tsunami a k tomu si vyslechnout radu, že bychom měli popřemýšlet o pozitivních aspektech vody a větru! To je absurdní.

– (NL) budu nyní pokračovat holandsky, neboť se chci zaměřit na dvě otázky, které se významně dotýkají zprávy pana Lehneho. První z nich – kterou už zmínil sám pan Lehne – je půjčování akcií a krátkodobý prodej. To pochopitelně představuje klasický případ toho, jak Komise v poslední době nedokázala udržet krok s vývojem situace. Již dávno jsme vznesli otázku potřeby učinit opatření ve věci půjčování akcií, půjček a výpůjček, neboť tento postup byl zneužíván v kampaních zajišťovacích fondů proti podnikům. Nyní konečně orgány dohlížející na finanční trhy – řada jednotlivých institucí v jednotlivých zemích – tato opatření učinily. Nejedná se o koordinovanou evropskou akci; tyto podobné iniciativy musely opět vzejít z národní úrovně. Byli jsme bývali mohli být o krok napřed, snad jsme mohli zabránit některým insolvencím, zhroutením některých bank či pojišťoven, pokud bychom bývali měli k dispozici přiměřená opatření.

To jen dále dokresluje skutečnost, že tyto záležitosti přesahují hranice jednotlivých sektorů a že pouhý dozor nad bankami, pojišťovnami či cennými papíry v rámci sektorů nedostačuje. Skutečně musíme tento dohled propojit a zajistit, že vývoj cenných papírů bude předvídan oběma stranami a nedojde k podobným jevům.

Další otázkou je systém odměňování. Ve zprávě jsme prohlásili, že je velmi důležité, aby došlo k omezení odměn a k umožnění hlasování o politice odměňování na zasedáních držitelů akcií. Potěšilo mne, že při jednáních o budoucím nouzovém fondu, která tento týden probíhala ve Spojených státech, mí demokratičtí kolegové v Kongresu vyjádřili přání, aby půjčování z tohoto fondu bylo podmíněno, kromě jiných věcí, také omezením astronomických platů a zvláštních odměn.

Koneckonců by bylo neuvěřitelné, kdyby Goldman Sachs a Morgan Stanley, kteří se nyní podrobují dohledu a chtějí využít těchto veřejných fondů, pokračovali ve vyplácení milionových bonusů. Bylo by také správné, kdybychom v Evropě šli za hranici doporučení z doby před několika lety. Ráda bych pana komisaře požádala o vyjádření, co v této záležitosti hodlá učinit, neboť je nejvyšší čas podniknout kroky.

Sharon Bowles, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, omlouvám se, toto je pokračování. Jak řekl pan Rasmussen, tyto zprávy jsou vyvážené, byť možná mají tendenci citovat spíše z tisku tihnoucího k jedné straně vah než z opačného. Už léta jsme poslouchali reptání na adresu zajišťovacích fondů a soukromých

kapitálových fondů, ale když jsme se nyní ocitli uprostřed současného finančního chaosu, už není neobvyklé mít obavy týkající se zadlužení a pákového efektu. To nám však dává příležitost pročistit vzduch a provést celkové přezkoumání, které se zaměří na otázky expozice, které leží v pozadí současného zmatku, i na problémy dalších rizik a zadlužení, včetně těch týkajících se zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů.

Zprávy akceptují, že toto musí být prováděno na nediskriminačním a principiálním základě při dodržení proporcionality. Je zároveň třeba to provést v kontextu mezinárodního vývoje a především je třeba postupovat chytře. Zatímco v současné době se všude objevuje problém zadlužení a jeho správného řízení, dalším problémem je systém odměňování a konflikt zájmů. Je zjevné, že pro zajištění stability trhu je třeba učinit kroky, které zajistí, že odměňování se bude odvíjet od dlouhodobého vývoje. Souhlasím, že tento princip by měl být uplatňován ve všech oblastech. To neznamená, že se připojuji k názoru, že veškeré soukromé kapitálové fondy a rizikový kapitál usilují pouze o výprodej aktiv podniků: to skutečně není ideální způsob, jak změnit upadající podnik v ziskový a tedy prodejný. Ve skutečnosti existují národní zákony, které zamezují výprodeji aktiv, ale jen zřídka byly uplatňovány. Nejsem tedy úplně přesvědčená, že by evropské opatření skutečně přineslo nějaký pokrok.

Co se znovu týká otázky regulace versus dobrovolné kodexy, mnohé dobrovolné kodexy teprve vstupují do praxe a z valné části by jim měl být dán čas k činnosti. Je také snadnější je aktualizovat, ale jak už jsem prohlásila dříve, nejsou soukromou záležitostí a do hry vstupuje i důvěra veřejnosti. Proto mne těší, že můj návrh na vytvoření komplexní internetové stránky, která by sloužila jako seznam dobrovolných kodexů s příslušnými odkazy na oznámení o splnění podmínek, byl kolegy přijat jako potenciálně užitečný nástroj a doufám, že se pan komisař připojí.

Co se týká transparentnosti, je třeba vzít na vědomí, že veřejní investoři a dozorčí orgány potřebují informace různé úrovně a že informace musí sloužit účelu. I v kontextu profesionálních investorů je nepřijatelné ukrývat informace v tom, co nazývám „legální spam“. Dozorčí orgány by měly mít veškeré informace, které potřebují, ale je třeba postupovat opatrně v oblastech, kde by informace neměly proniknout na veřejnost.

Závěrem se dostáváme do citlivých oblastí sekuritizace a ratingových agentur. V oblasti sekuritizace vím, že pan komisař má rád myšlenku doby držení, ale to očividně představuje pouze jeden z dostupných nástrojů a já bych mu doporučovala, aby byl připraven použít i jiné nástroje a předčasně nezavíral brašnu. Co se týká ratingových agentur, je třeba řadu záležitostí lépe uchopit, ale varuji před rozdrobením systému mezinárodně přijímaných hodnocení. Obě tyto otázky jsou příkladem oblastí, kde musíme, jak jsem řekla, postupovat chytře: musíme být chytří a nikoli usilovat o pomstu.

Eoin Ryan, jménem skupiny UEN. – Pane předsedající, tato zpráva skutečně přichází ve velmi zajímavou dobu, neboť zažíváme bezprecedentní hospodářské otřesy a nedávné události nám připomněly některé nedostatky, slabosti a zneužívání v řadě oblastí finančního trhu.

Ani jediný sektor nebo uskupení neprošel bez škrábanců nebo bez poskvrny. Nelze prostě jen říci „tak se vraťme ke starým dobrým pravidlům“. Ve Spojených státech pozorujeme radikální změnu krajiny vysokých financí. Ke změnám musí dojít i zde v Evropě, ale i po celém světě.

Podobně napjatá atmosféra může svádět k hledání obětních beránek v určitých finančních hráčích či institucích. Nedostatečné chápání zajišťovacích fondů a jejich operací z nich často dělá vhodné oběti tohoto hledání.

Musíme však mít na paměti, že ani zajišťovací fondy, ani soukromé kapitálové fondy současnou finanční krizi nezpůsobily, a naopak v určitých momentech poskytly trhu velmi potřebné injekce hotovosti.

Měli bychom mít rovněž na paměti, že krize, která začala ve Spojených státech amerických, měla původ ve špatné činnosti bank a že evropský bankovní sektor, přestože je tvrdě zasažen, se zdá být v lepší situaci pro řešení tohoto problému než americké banky.

Nesmíme nicméně popírat, že ve struktuře a fungování řady investičních subjektů, včetně alternativních investic, existují problémy a nedostatky. Nestačí si tu a tam pozměnit nějaké menší nařízení. Je zapotřebí skutečné reformy a je zapotřebí reformy na globální úrovni.

Jsem přesvědčen, že zpráva vypracovaná v Hospodářském a měnovém výboru za řízení pana Rasmussena, tento pohled odráží. Abychom dosáhli dlouhodobého finančního zdraví a konkurenceschopnosti, nesmíme vyregulovat konstruktivní rizika. Přes svůj název neusiluje tento text o hanobení zajišťovacích fondů a

soukromých kapitálových fondů, ale namísto toho registruje potřebu celkové reformy trhu, větší transparentnosti a požaduje regulaci vycházející z principů.

Vítám rovněž poznámky, které tu dnes pronesl pan komisař, a nemám nejmenší pochybnosti, že zareaguje na situaci, v níž se nacházíme.

Finanční systém je ze své povahy mezinárodní a my potřebujeme mezinárodní dohled nad trhy, který bude fungovat v celosvětovém kontextu. Pro zajištění světové hospodářské stability musíme společně hledat nejschůdnější cestu, navrátit finančním institucím a trhům důvěryhodnost a důvěru občanů po celém světě, ale i evropských občanů s jejich penzijními fondy a úsporami.

Pierre Jonckheer, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, páni komisaři, zpravodajové, jsem přesvědčen, že zpráva schválená Hospodářským a měnovým výborem je dobrá, a měli bychom být vděční panu Rasmussenovi zejména za to, že řadu měsíců trval na potřebě mnohem širší intervence EU v oblastech, které jsou předmětem dnešní rozpravy.

Moje skupina však přesto znovu nastolila řadu pozměňovacích návrhů, které jsme – ač to může znít podivně – nevypracovali my, ale sám pan Rasmussen. Jinými slovy, jedná se o důležité návrhy – zejména ustanovení kontrolního orgánu na úrovni EU, evropského systému registrace a schvalování společností pro správu aktiv a správu fondů (pozměňovací návrhy 6 a 7) a zavedení limitu zadlužení pro kapitálové investiční fondy (pozměňovací návrh 9) – které pan Rasmussen předložil, ale posléze z částečně pochopitelných důvodů zase stáhl, aby si zajistil většinovou podporu ve sněmovně: jinými slovy většinu se skupinou PPE a liberály.

Podle mého názoru byly tyto pozměňovací návrhy – které se zabývají otázkami nastolenými v pracovních dokumentech a které považujeme za konstruktivní a hodné podpory – staženy proto, že zde v Parlamentu, stejně jako v Radě a rozhodně v Komisi, existují dva myšlenkové proudy: první se domnívá, že už máme dostatek pravidel na státní i evropské úrovni a že všechny nevyřešené problémy lze vyřešit samoregulací finančnictví; druhá, do které se řadí pan Rasmussen (a rozhodně není osamocený) už léta tvrdí, že současný systém kontroly finančních trhů je celkově nedostatečný.

Důvodem, proč, pane McCreevy, nedošlo k uskutečnění žádných kroků, podle mého názoru nebylo, že jsme nedokázali předpovídat vývoj, nebo že jsme si ho neuvědomovali. Domnívám se, že v průběhu minulých let zazněla řada významných hlasů, zejména na Fóru pro finanční stabilitu, které varovaly správní orgány před povahou rizik, která nám hrozila.

Vy a Komise vedená panem Barrosem jste obecně spíše zastávali laissez-faire postoj s tím, že současná opatření jsou přiměřená. Parlament po vás nyní nepožaduje nic menšího než změnu nastavení mysli. Nevím, jestli jste toho schopni, ale domnívám se, že je to nezbytné.

Osobně bych chtěl zdůraznit tři body, o kterých se už zmínili jiní řečníci, ale které mají velký význam pro ochránce životního prostředí. Víme, že balík opatření v oblasti změny klimatu a energetiky, který je třeba přijmout, bude záviset na trvalé úrovni investic s relativně pomalou návratností s relativně malými zisky pro zajištění potřebných finančních zdrojů.

Finanční nástroje jako jsou soukromé kapitálové fondy a zajišťovací fondy nejsou vhodné a my čekáme, až evropské bankovní a měnové orgány předstoupí s myšlenkou na znovunastolení některých starých návrhů. Mám zde na mysli návrhy Jacquese Delorse z počátku devadesátých let a znovuoživení úlohy Evropské investiční banky, abychom byli schopni zajistit dlouhodobé investice s mírnou návratností.

Stabilizování finančního systému bude složité – a Rasmussenova zpráva se o této otázce zmiňuje – bez rozhodného útoku na exterritoriální finanční střediska a daňové ráje a také v této oblasti se Barrosova Komise neužívá vůdčí úlohy. A konečně, co se týká správy společností – o čemž se rovněž ostatní řečníci zmínili –, měli bychom se mnohem přísněji podívat na systém manažerských platů a odměn v investičních fondech. Jsou nepřijatelné a představují hrozbu pro hospodářství obecně.

Konstantinos Droutsas, jménem skupiny GUE/NGL. – (EL) Pane předsedající, podle našeho názoru se jedná o mylnou dichotomii, zda řešit úvěrovou krizi prostřednictvím vytrvalého dodržování existující legislativy Společenství, nebo pomocí nějakých nových, přísnějších opatření. Ani jedna z možností nemůže přerušit cyklickou dráhu kapitalistického hospodářství směřující ke krizi, která má základ v přílišné akumulaci kapitálu ve výrobě.

Úvěrová krize je rovněž odrazem tohoto cyklu. Buržoazní vedení podniků se snažilo řešit problém přílišného nahromadění podporou přehnaného půjčování a stimulací veřejné spotřeby v zajišťovacích fondech a

soukromých kapitálových fondech, které měly financovat podnikání. Tyto specifické manažerské postupy nejenže nemohly zastavit vývoj směrem ke zpomalení a recesi, ale naopak vytvořily časovanou bombu s nevypočitatelnými důsledky pro příjmy lidí.

Politika EU současně v souladu s principy kapitalistického trhu urychlila plnou liberalizaci kapitálu v úvěrovém systému. Zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy jsou ovocem této cesty k liberalizaci.

Žádné z navrhovaných opatření usilujících o větší transparentnost a přísnější legislativní regulaci ve vztahu k pohybu kapitálu v úvěrové oblasti, jinými slovy ve sféře oběhu, nemůže vyřešit veškeré nedůslednosti a rozpory kapitalistických výrobních vztahů.

Podobně zavedení přísnějších podmínek pro poskytování půjček povede ke zmenšení veřejné spotřeby a k velmi rychlému projevení se krize. Nikdo není schopen poskytnout jasnou definici či společné rysy, snad kromě rychlého zisku, těchto systémů, které v rámci světového hospodářství získávají stále větší kontrolu, programů, jež vytváří a využívá plutokracie za pomoci specializované organizace trhu.

Oběťmi této politiky jsou dělníci, kteří sledují, jak se jimi vytvořené bohatství hromadí v rukách malé skupinky plutokratů, a vidí, že jejich úspory se mohou vytratit a nebezpečí hrozí i jejich důchodům.

Je charakteristické, že zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy nemusí plnit ani závazky, které mají zaměstnavatelé vůči zaměstnancům. To samé se děje s důchodovými systémy – veřejnými i soukromými –, které práva dělníků na důchod přeměňují v kořist pro kapitál, stále více se účastní těchto plánů, které nazývají investičními plány, násobí rizika a promarní práva dělníků.

Z nedávné doby je řada příkladů ze Spojených států amerických a Spojeného království, kdy se bezpečné úvěrové instituce během jediného dne zhroutily jako domeček z karet a statisíce dělníků ztratily své úspory a důchody.

Hospodářská krize, která dnes zavalila trhy, nepřišla jako blesk z čistého nebe. Její rozsah i čas vzniku byly obecně očekávány. Snad byla plánována i opatření, která jsou dnes přijímána. Dělníci, kteří v kapitalistickém systému vykořisťování financovali svou práci a svými úsporami superzisky plutokratů, jsou dnes ve jménu stability vyzyváni – coby daňoví poplatníci –, aby zaplatili i jejich ztráty.

Dělníci a lidové vrstvy nevěří navrhovaným opatřením pro zvýšení transparentnosti, tím spíše, že existují pochybnosti o možnosti jejich realizace a účinnosti. Nepřesvědčila je opatření, která po nich žádají, aby znovu zaplatili za záchranu kapitálových zisků a za udržení systému vykořisťování. Vyjadřují svou neposlušnost a nedisciplinovanost vůči tomuto systému a středo-levým a středo-pravým koalicím, které ho podporují a udržují při životě. Bojují proti nespravedlnosti, nerovnosti a vykořisťování národů, bojují za radikální změny směřující k systému vlády lidu, která bude sloužit zájmům dělníků.

John Whittaker, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedající, neukazuje snad toto všechno, že toto obrovské zapojení finančních regulačních mechanismů EU je úžasně mimo mísu? Ve své posedlosti praním špinavých peněz a ve snaze o vytvoření nedosažitelného jednotného trhu finančních služeb se EU hnala za chybnými cíli. Smířme se s tím, že přes ujištění pánů Tricheta, Almunia a dalších dojde v Evropské unii k dalším finančním selháním a hospodářství EU bude zasaženo úvěrovou krizí.

Nemá tedy příliš smysl nyní diskutovat o kapitálových požadavcích a o tom, co v budoucnu učiníme, aby se situace neopakovala; máme problém a máme problém právě teď. Vinu můžeme dávat Američanům, můžeme vinit zajišťovací fondy, můžeme vinit investiční bankéře, můžeme vinit, koho se nám zachce, ale Komise pana McCreevyho by nyní spíše mohla věnovat svůj čas diskusím s ministry financí jednotlivých zemí o tom, jak se rozdělí zátěž mezi jednotlivé země, až budeme muset vynaložit stamiliony na záchranu finančních institucí, jak se tomu právě děje ve Spojených státech.

Jak pomůžeme Itálii, Španělsku, Řecku a Irsku – vlasti pana McCreevyho –, kde krize dále zhoršila špatnou situaci a kde, vzhledem k členství v eurozóně, tyto země nemohou samy udělat vůbec nic pro řešení svých potíží?

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jestliže se evropské banky se současnou krizí vypořádávají relativně dobře, je to prostě proto, že bankovní dohled v Evropě – byť má daleko k dokonalosti – je přinejmenším vážný. Probíhající práce na směrnici o kapitálových požadavcích a směrnici Solventnost II poskytují příležitost pro zavedení užitečných opatření pro zvýšení finanční bezpečnosti. Je samozřejmé, že činnost bankéřů zahrnuje podstupování rizik, ale tato rizika musí být kontrolována. Důležité pro ně je, aby věděli, jak jsou při určitém riziku zabezpečeni. Určití finančníci

nepodléhající dozoru toto jednoduché pravidlo pustili z mysli a v jejich případě už samoregulace nebude postačovat. Trhy z deriváty postupem času stále zneprůhledňovaly a obchodníci nakupovali a prodávali s takovým stupněm rizika, že ho vedení institucí, které jsou nyní v největších problémech, nedokázalo pokrýt.

Zotavení se ze současné krize závisí na vytvoření systému dohledu, který bude schopen vdechnout život a navrátit důvěru. V současné době existují celé oblasti finančnictví, které leží mimo dosah kontrolních orgánů. Kdo dohlížel na poskytovatele hypoték, kteří půjčovali domácnostem tak velkoryse, že půjčky v žádném případě nemohly splatit? Kdo dohlížel na investiční banky, které krizi dále prohloubily, když přeměnily nevymahatelné dluhy ve finanční produkt, jenž se prodával po celém světě? Existuje tu regulační vakuum, které rovněž obývají prodejci úvěrového posílení, ratingové agentury a zajišťovací fondy. Je nepřijatelné, aby Evropa periodicky trpěla následky nedostatků amerického finančního systému.

Co se týká zajišťovacích fondů, finanční „policie“ ve Spojeném království a USA právě dočasně zcela správně zakázala spekulace na klesající hodnoty aktiv. Neúspěch některých těchto pochybných subjektů by urychlil krizi v tomto deregulovaném sektoru. Ne všechny investiční fondy mají škodlivý vliv, některé z nich jsou ve skutečnosti potřebné, ale nemůžeme dále povolovat existenci finančních černých děr. Přezkoumání jsou užitečná a skutečně potřebná, ale v současném okamžiku potřebujeme činy! A právě to je hlavní myšlenkou obou zpráv, o kterých tu diskutujeme.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ ROURE

Místopředsedkyně

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Paní předsedající, přestože předcházející řečník přísluší k jiné politické skupině, naprosto s ním souhlasím: nemůžeme finanční trhy ponechat v rukách finančních manažerů. To je jako nechat sýr na starost myším. Samoregulace a dobrovolné kodexy chování jsou k ničemu. Jak už zmínil komisař McCreevy, to, co chrání evropské finanční trhy, je existence regulace, vnitrostátní regulace, protože každá země má svou regulaci, která funguje a která zabraňuje finanční katastrofě amerických trhů, aby se rozšířila do Evropy.

Jaké poučení si z toho můžeme vzít? Že Evropa nemůže kopírovat Spojené státy v oblasti deregulace finančnictví. Pokud je naším cílem ochrana našeho hospodářství a našeho hospodářského a sociálního systému, pak musíme mít celoevropskou regulaci, ale nesmíme nahradit národní regulaci regulací nadnárodní jako ve Spojených státech, kde systém umožňuje manažerům společností bohatnout na úkor chudých investorů, důchodců a lidí, kteří na tomto kapitálu závisí.

Jsem proto přesvědčen, že poučením je, že nemáme deregulovat, ale právě naopak: že musíme přijmout evropská regulační opatření týkající se všech těchto aspektů. To je podle mého názoru jádrem zpráv pánů Rasmussena a Lehneho: potřeba ustanovit evropskou finanční regulaci.

Hodně se hovoří o evropském pasu, o poskytnutí pasů podnikům, aby se mohly po Evropě pohybovat zcela svobodně, ale jak můžeme takový pas vydat, pokud nemáme jistotu, že tyto podniky ve své zemi původu podléhají důkladné regulaci? To by znamenalo jenom přivolávání další nadnárodní finanční katastrofy.

Regulace zmíněné v Lehneho zprávě obsahují řadu náznaků a doporučení týkajících se například činnosti správců fondů. Měli bychom vědět, jak jsou tyto fondy spravovány, a zejména bychom měli vědět o ziscích, které pocházejí například z nákupu a prodeje akcií. Domnívám se, že to je naprosto zásadní. Transparentnost musí být doprovázena velmi přísnou regulací s možností intervence v příhodný čas bez čekání na zhroutení trhu, jak se v tuto chvíli děje ve Spojených státech, kdy mají být peníze daňových poplatníků využity k nápravě všech nepravostí spáchaných lidmi, kteří zneužili své postavení.

Proto vás, pane komisaři, vyzývám, abyste využil své pozice a pokusil se vytvořit skutečný systém Společenství pro regulaci těchto oblastí, abychom se nevydali po cestě samoregulace nebo deregulace.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Paní předsedající, pane komisaři, rád bych velmi poděkoval panu Rasmussenovi a panu Lehnemu za jejich zprávy. Jak už mnozí zdůraznili, zprávy nemohly přijít ve vhodnější chvíli.

Vývoj na americkém hypotečním trhu měl v minulém roce významné dopady na celosvětový trh. Klasifikované úvěry se svázaly do balíků a předaly dále. Krátkozrakost a složitost a náročnost řady nových tržních nástrojů trh zneprůhlednily a urychlily. Kromě toho astronomické odměny pro ředitele společností vážně otrásly důvěrou – na tom se myslím všichni shodneme. Světové finanční kontrolní orgány nedokázaly dostatečně posílit vzájemnou spolupráci a pravomoci. Došlo k zavedení nových nástrojů; chyběla otevřenost a transparentnost. Výchozím bodem by nyní měl být stejný přístup ke všem hráčům na finančních trzích, to

znamená zavedení přísnějších kapitálových požadavků a regulačních opatření pro všechny, včetně zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů.

Co se týká dohledu, hovořilo se o potřebě nových orgánů, a v tomto ohledu mnozí – právě dnes jsem se setkal s Gordonem Brownem – naléhali na vytvoření společného evropského, nebo dokonce i světového, systému finančního dohledu. Podle mého názoru dávají přetrvávající rozdíly mezi trhy – jak dokumentuje vývoj ve Spojených státech – důvod k zamyšlení. Na druhou stranu jsou trhy globálně propojeny. Jak náš výbor rovněž prohlásil, mělo by dojít k výraznému posílení existujících evropských výborů pro spolupráci v oblasti finančnictví, bankovníctví a pojišťovnictví. V tomto ohledu lze učinit mnohé – včetně celosvětové úrovně. Je třeba dosáhnout transparentnosti a jasnějšího dohledu, pokud máme na finanční trh navrátit důvěru. Domnívám se, že i v této otázce panuje naprostá shoda.

Tržní hospodářství potřebuje jasná pravidla, včetně jasných pravidel hry. Jako liberálové mi nečiní nejmenší potíže zasazovat se o jasnější pravidla a efektivnější legislativu. Na druhou stranu se musíme vyvarovat zavedení zákonů a pravidel, která neřeší současné problémy a která neberou do úvahy význam globálního finančního trhu. Neměli bychom zapomínat, že celosvětový přístup ke kapitálu zvyšuje potenciál růstu a vytváří nové pracovní příležitosti. Evropa potřebuje otevřený, efektivní finanční trh, který ponechává prostor pro samoregulaci a vnitřní ozdravná opatření.

Výzvou tedy je vyhnout se umrtvení systémů přehnanou regulací, která by nám neumožnila reagovat ani na růst, ani na nové krize. Tento týden zachvátila komunitu finančníků panika. Nesmíme dovolit, aby podobná panika diktovala naši legislativu – přinejmenším ne v této sněmovně.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, tato rozprava se odehrává na pozadí rozsáhlé krize finančního trhu, která byla způsobena rostoucí „financizací“ hospodářství, neregulovanou spekulací a rozšířením finančních nástrojů a produktů, jejichž cílem vždy byly vyšší a vyšší spekulativní zisky. To je další z pilířů krize kapitalismu. Už nějakou dobu bylo zřejmé, že se vytvořila další finanční bublina, která jednoho dne praskne nejenom ve Spojených státech, ale i v Evropské unii. To je důsledek neoliberalní politiky, která investory pobízela k hledání stále vyšších zisků, podporovala nedostatečnou transparentnost, vytvářela daňové ráje a umožňovala v nich ukládat a prát kapitál z podzemní ekonomiky, ze zisků z válek, obchodu s lidmi a drogami.

Nyní jsou veřejné finance, které nemohly být použity pro sociální politiku, pro boj s chudobou a sociálním vyloučením, pro záchranu milionů lidí včetně dětí před smrtí hladem a z nedostatku základní zdravotní péče, nyní jsou, opakují, tyto veřejné prostředky používány pro zabránění bankrotům a vyšším ztrátám finančních skupin. Zisky a výnosy zůstávaly v soukromých rukou malé skupiny investorů a nestydatě dobře placených správců, zatímco důsledky ponesou vždy ti samí: dělníci, kteří přijdou o práci, řadoví zaměstnanci, kteří musí platit vyšší úroky, a to včetně zde v Evropské unii, zejména v zemích se slabším hospodářstvím. Vezměte si například Portugalsko, kde vládou nízké platy a ubohé starobní a předčasné důchody a kde panují jedny z nejvyšších měr nezaměstnanosti a chudoby v EU. Jelikož domácnosti mají jednu z nejvyšších měr zadlužení, která dosahuje kolem 120 % HDP, a mikropodniky a malé a střední podniky do značné míry závisí na úvěrech, zažívají nyní ještě větší potíže kvůli následně vyšším úrokovým mírám, což představuje obzvláště závažný problém v Portugalsku a dalších zemích s méně výkonným hospodářstvím.

Je proto okamžitě zapotřebí určitých opatření, počínaje zákazem daňových rájů a důvěrnosti informací, bez něhož nelze dosáhnout transparentnosti. Z toho, co tu zaznělo, zejména z úst pana komisaře McCreevyho, však vyplývá, že tímto směrem se zřejmě postupovat nebude, což je nepřijatelné. V této kritické situaci je třeba též opustit falešnou nezávislost Evropské centrální banky, aby mohlo dojít ke změně cílů měnové a finanční politiky a je nutno přijmout dalekosáhlá opatření pro boj se spekulacemi na akciových trzích. Prioritou veřejné politiky musí být podpora tvorby pracovních míst s právy, výroby a snižování chudoby, čímž dojde ke zvýšení kupní síly dělníků a důchodců a ke zlepšení kvality veřejných služeb.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Paní předsedající, současná finanční krize staví zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy do hrozivého světla – a podobně jsou zasaženy i další finanční inovace, jako například subjekty a kanály strukturovaného investování a fondy peněžních trhů. Ty všechny byly vytvořeny právě za účelem obcházení požadavků na kapitálovou přiměřenost a transparentnost, které klademe na banky. Obrovského zisku lze dosáhnout krátkodobou výpůjčkou likvidních aktiv, dlouhodobou investicí do nelikvidních aktiv při minimálním užití vlastního kapitálu, ale jedná se o nebezpečnou činnost. Jak vidíme, likvidita a platební schopnost se mohou velmi rychle vytratit. Právě proto existují přísná mezinárodní pravidla pro banky. Nyní jsme svědky zhroucení mezinárodního nebankovního systému. Další na řadě jsou zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy. Ty disponují velmi malým objemem vlastního kapitálu; silně se u nich

uplatňuje pákový efekt. Soukromé kapitálové fondy se zapojují do velkého množství účelových odkupů (LBO), které provádějí v podstatě bez použití vlastního kapitálu. Jestliže dochází k tomuto jevu, měli bychom skutečně v tento historický okamžik předkládat chabé návrhy reforem podobné těmto? Osobně si myslím, že nikoli.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, už jsme vše vyslechli od odborníků, kteří vypracovali tuto zprávu – pane Rasmussene, pana Lehne a pana Lauku, velmi děkuji. Odvedli vynikající práci, která se setkala se souhlasem v Hospodářském a měnovém výboru.

V uplynulých třech letech jsme, pane komisaři, trvale požadovali stanovení pravidel a vznesení otázek jako například: jak dosáhnout větší transparentnosti v oblasti zajišťovacích fondů, kdo radí ratingovým agenturám a podobně. Nyní přicházejí z Irska, a jsou proto odborníky na dostihy. Když je plot příliš vysoký, koně se mohou zaleknout. Jednoduše řečeno, zaleknou se překážky, která tam už není! Nyní musíme – a vy jste to skutečně slíbil – stanovit pravidla a předložit návrhy. Musíme ukázat, že jsme se z těchto krizí poučili a že se vydáváme novými cestami. Předkládáte tento návrh. Doufám, že v říjnu od vás obdržíme pokyny.

Před několika dny jsem byl na velké konferenci nedaleko Říma. První otázkou, o které se diskutovalo, byly samozřejmě banky. Čtvrteční noviny přinesly titulky: Morgan Stanley přináší naději. V pátek zněly: Morgan Stanley žádá o ochranu. Jak k tomu mohlo dojít během jediného dne? Existují zde nedostatky v transparentnosti a podobných ohledech. Jestliže se nyní v chaosu finančních trhů potápí, po Bear Stearns, Lehman Brothers a Merrill Lynch, i tato investiční banka, je naléhavě zapotřebí přijmout nápravná opatření.

Před nedávnem jsem byl v Číně. Číňané povídali: Náš vzor, Spojené státy, se zhroutil. Dnes musíme společně – Evropa, Čína a ostatní – hledat nové cesty. Doufám, že společně najdeme sílu tyto nové cesty prošlapat, poté zachráníme nejen ty, kteří vyhráli, ale i ty, kteří prohráli.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Paní předsedající, vím, že pan komisař rád sází na koně, dovolí mi tedy, když použiji sportovní metafory a prohlásím, že není tak docela favoritem dnešního dostihu. Poul Nyrup Rasmussen se na druhou stranu jeví jako velmi dobrý kůň, takže byste podle mne možná měl uvažovat o změně barev, pane komisaři. Co zde pan Rasmussen právě načrtl a navrhnul, je přesně to, co Evropská unie potřebuje. Je to správné nejen pro Evropskou unii, ale i pro zbytek světa – a transatlantické vztahy, které jsou vám tak drahé, by se evropskou iniciativou na základě Rasmussenových návrhů posílily.

Zdá se, pane komisaři, že jste přišel na špatnou rozpravu. Poskytl jste nám přehled, jak krize loni začala, ale my zde hovoříme o otázkách, které upoutaly naši pozornost dávno před tím, než krize loňského srpna propukla, protože hniloba se zjevně začala šířit už tehdy a finančnictví bylo zralé ke zhroucení. Nejsme parta starých páprďů, kteří chtějí zavrhnout nebo zakázat alternativní fondy či investiční fondy. Prostě si jen uvědomujeme, že pokud určité investiční subjekty nebo nástroje zastávají tak strategickou úlohu na mezinárodních trzích a získaly tak klíčovou pozici, musí podléhat obecným principům regulace. Dotyčné subjekty nám to ve skutečnosti říkají samy. Prohlašují: „Ano, my souhlasíme s regulací, jenom nechceme být ocejšovaní a nechceme zvláštní systém regulace.“

Dobrá, proč ne! Chceme, aby se registrovali, chceme, aby podléhali dohledu, chceme, aby byli placeni podle normálních zásad, a chceme, aby podléhali pravidlům o transparentnosti a kapitálové přiměřenosti. Taková je realita. Tyto struktury zaujímají natolik významné místo na finančních trzích, že nemohou být nadále vyjmuty z obecných pravidel. Nicméně právě to je bod, který vy, pane komisaři – bývalý irský ministr financí – odmítáte připustit. Je to prostě tak! Tvrdíte nám, že zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy současné zmatek nezpůsobily a že vina leží na regulovaném sektoru. Nechci se pouštět do ekonomických přednášek, ale velmi dobře víme, že banky si dovolovaly podstupovat rizika, kterých jsme byli svědky, právě díky paralelní existenci zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů, přičemž pracovaly s finančními produkty, které urychlily nákazu bankovníctví.

Co se týká zprávy pana Rasmussena, ráda bych, abyste na ni zareagoval prakticky, bod po bodu, protože obsahuje řadu legislativních návrhů, které by mohly vylepšit vaši vlastní závěrečnou zprávu při odstoupení současné Komise. Naslouchala jsem vašemu příspěvku a hovořil jste o příležitosti pro zlepšení transparentnosti. Nu, souhlasíme s vámi a očekáváme, že Komise tuto příležitost využije. Klíčem k získání důvěry obyčejných lidí a subjektů působících na finančních trzích je transparentnost. Dnes transparentnost očividně chybí v oblastech alternativních a investičních fondů. Ale právě ji potřebujeme.

Není třeba zdůrazňovat, že podporuji mnohé z návrhů vznesených Poulem Nyrupem Rasmussenem, ale ráda bych zašla ještě dále. Pokud chceme skutečně proniknout ke kořenu problému, měli bychom se zabývat konceptem, který jste nazval „podílnickou demokracií“. Co znamená podílnická demokracie, pokud je možné

v několika minutách či dnech ohrožit pracovní místa tolika lidí? Zde leží velmi reálný problém, kterým je třeba se zabývat a v jehož otázce očekáváme efektivní návrhy. Půjčky a výpůjčky cenných papírů ohrožují pracovní místa v Evropě a jsou v nesouladu s Lisabonskou strategií.

Poslední bod, který chci zmínit, již také zazněl z úst předchozích řečníků a týká se exteritoriálních středisek. Vy, pane komisaři, jste rozhodným zastáncem transatlantického spojení, a proto mi dovoluji vás informovat, že na druhé straně oceánu také existují demokraté, kteří jsou stejně jako my připraveni lobovat za totální útok na daňové ráje. Jaký má smysl válčit hrdinně v Afghánistánu a Iráku bez útoku na zlo, které existuje na finančních trzích – a exteritoriální střediska jsou pramenem zla ve finančnictví. Také v této oblasti čekáme na vaše návrhy, pane komisaři.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – Paní předsedající, doposud nikdy nedošlo k podobnému selhání finančních trhů. Hlavní příčinou byl obrovský nárůst obrátu a vývoj nového systému finančních zisků mimo rámec stávajícího bankovního systému, bez transparentnosti, bez efektivního ohodnocení a kontroly. Nové investice a subjekty přinesly velké zisky, ale způsobily rostoucí hrozbu, dokonce i pro MMF.

Přestože návrh pana Rasmussena a jeho výboru týkající se transparency a dohledu – zejména nadměrného zadlužení – je správný a nepostradatelný, měli bychom si také uvědomit nebezpečnost názoru Výboru pro právní záležitosti, který požaduje, aby hodnocení podstupovaných rizik bylo ponecháno pouze na účastnících trhu. Dotyčný výbor nezaznamenal skutečnost, že v minulém roce činil pákový efekt v průměrné společnosti obchodující s cennými papíry 27 ku 1, bez jakékoli regulace nebo dohledu. Navíc podléhaly naprosté samoregulaci a dokonce i největší poskytovatelé půjček nebrali na vědomí rozsah rizik, která podstupovali.

Cena tohoto selhání bude obrovská. Například cena pro obyvatele Spojených států byla hrozná, kolem 1 000 miliard dolarů. To bude mít další efekt: hráči na finančním trhu se nemusí poučit, protože si zvyknou spoléhat na pomoc daňových poplatníků. Máme tedy možnost volby mezi ochranou téměř naprosté svobody pro hráče na finančním trhu při podstupování rizik, nebo stanovením jasných povinností a omezení za účelem ochrany před přehnanými otřesy a pro zaručení stabilního vývoje finančních trhů.

Názor pana komisaře poskytuje určitou naději pro budoucnost, ale obávám se, že úkoly stojící před Komisí jsou mimořádně obtížné a vyžadují mnohem více odvahy při hledání nových metod a opatření.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, především bych rád řekl, že obě zprávy – zpráva pana Rasmussena a zpráva pana Lehneho – podobně jako devatenáctibodový sociální program, o němž jsme hovořili minule, a usnesení Rady a Parlamentu týkající se Gruzie ukazují, čeho všeho jsme schopni, když se spojíme navzdory našim rozdílným názorům.

Říkám to proto, že jsem rád, že socialistický volební stroj, povrchní populismus a vzájemné obviňování byly odloženy stranou a doufejme, že zvítězí demokratický parlamentarismus, zodpovědnost za podnikání nezbytných kroků a upřímná, realistická diskuse. Říkám to také proto, že předseda skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, pan Schultz, se na plenárním zasedání opakovaně pokoušel vrazit klín mezi skupiny právě v těchto otázkách. Dobré/špatné, levé/pravé, státní/tržní myšlení nemá nic společného s dnešní realitou života lidí, ale vyzařuje ze staré volební rétoriky založené na myšlence třídního boje, o které jsem doufal, že byla v EU už překonána, a dnešní rozprava to dosud díkybohu potvrzuje.

Zvítězil rozum, a proto lze učinit realistické kroky vpřed, zareagovat na finanční problémy a odpovědět na otázky lidí. Máme tu dlouhodobou krizi. Proto potřebujeme činy. Nemůžeme tento problém ignorovat. Potřebujeme více Evropské unie, větší transparentnost, větší kontrolu a větší evropskou a globální regulaci. Potřebujeme soukromý kapitál založený na riziku a musíme zajistit, že to, co připouštíme a požadujeme v obou zprávách, bude uskutečněno všemi, kterých se to týká.

Udo Bullmann (PSE). – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, pane Karrasi, pokud jsem dobře pochopil situaci Morgan Stanley v posledních dnech, pak se více než smrtícího sevření pana Schultze obávají zajišťovací fondy.

Jestliže jsem si, pane komisaři, něco odnesl z diskusí posledních dnů, pak to bylo, že americký konsenzus ve věci této společnosti, která učinila spoustu chyb při řešení krize v oblasti nemovitostí a financí, je takový, že už nechceme dovolit jednotlivým hazardním hráčům mávat finančním systémem ode zdi ke zdi využíváním jeho flexibility a nedostatku regulace. Jak dlouho ještě chceme pokračovat v čekání, až se nejenom v chřadnoucích institucích, ale i v těch zdravých rozsvítí varovná světla, zajišťovací a jiné fondy vsadí na jejich pokles, aby je později získaly za nižší cenu?

Tuto cestu je třeba zarazit a z tohoto důvodu mám obavy, zda vámi podniknuté kroky budou dostačovat. Dnes není doba pouze na zadávání dalších studií. Není doba na další kontrolu aktérů. Nastal čas konat!

Minulý týden jsem se zabýval podnikem v mém volebním okrsku, zdravým podnikem, který vyrábí nové, potřebné materiály: podnikem pro vakuové tavení v Hanau nedaleko Frankfurtu. Velmi dlouho se jednalo o zdravou společnost, dokud ji nepřevzal americký investor. Zadlužení z převzetí má dopad na zaměstnance, má dopad na celý podnik. Po převzetí se podnik snažil odstoupit od kolektivní smlouvy a po tvrdé stávce byl přinucen se k ní vrátit. Chceme, aby se toto dělo po celé Evropě? Skutečně chceme, aby síla evropského hospodářství byla založena na podobném konfliktu, nebo jsme schopni dosáhnout určitého porozumění a vyplnit regulační mezery v evropské legislativě?

To je na programu dne. Za posledních devět let jsem, pane komisaři, v této sněmovně nezažil debatu o hospodářské politice, při níž byste byl tak jednomyslně a s takovou shodou myslí vyzýván k činům.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dámy a pánové, před šesti lety jsme odstartovali globální harmonizaci účetních pravidel a konkurenční soutěž v evropském bankovním sektoru. Přeshraniční finanční integrace v Unii nemá ve světě obdoby. Finanční badatelé již dávno upozorňují, že Evropská unie není vůbec dostatečně vybavená pro řešení přeshraničních krizí, které souvisejí s rostoucí vzájemnou závislostí evropských bank a jejich propojením s globálním finančním trhem. Centrální evropská banka zatím dokázala udržet finanční stabilitu eurozóny, ale rozdrobené národní regulační orgány nemohou efektivně řešit přeshraniční bankovní krize, které nás čekají. Centralizovaný dohled je zkrátka nutný. Ovšem na místo všeobsahujícího finančního regulátora bychom měli pečlivě vymezit specifické podmínky pro zásahy celoevropského regulátora. Státní intervence investičním bankám, jako je AIG, vyvolává také obavy, že tento precedens povede k neodpovědnému chování bank v budoucnosti.

Proto jsem přesvědčena, že musíme přijít s takovými kontrolními mechanismy, které manažerům investičních a zajišťovacích fondů zabrání špatně vyhodnocovat operační a systémová rizika. Například by nemělo být možné, aby zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy zajišťovaly dlouhodobé investice krátkodobými půjčkami a nestanovily si minimální výši základního kapitálu podle rizikovosti jejich podnikání. Způsob financování hypoték nejen v USA, ale také ve Velké Británii a Španělsku jsou varováním, že evropský finanční trh čeká zásadní sebereflexe, která obávám se, přijde minutu po dvanácté. I kdyby Evropská komise přišla zítra s konkrétní závaznou legislativou, její implementace již bude probíhat ne v klidu, ale v rozbourané a možná i hysterické atmosféře. A otázka je, jak ji přijme Rada.

Kristian Vigenin (PSE). – Paní předsedající, dovolu mi nejprve říct, že evropské instituce jen zřídka jednají předtím, než dojde k problému, a ne až potom. A hovoříme zde o obrovském problému, jehož skutečné důsledky se projeví v následujících měsících.

Díky úsilí zpravodaje, pana Paula Rasmussena, se problematika regulace zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů přesunula z periferie do středu pozornosti finančních odborníků a politiků. Byla to Strana evropských socialistů, která vznesla otázku potřeby lepší regulace činnosti zajišťovacích a soukromých kapitálových fondů. Učinili jsme tak proto, protože veškeré evropské politiky vyžadují dlouhodobé investice, což vyžaduje dlouhodobé financování. Učinili jsme tak proto, že naším hlavním cílem by mělo být zajištění udržitelného rozvoje a tvorby pracovních příležitostí, umožnění předvídatelnosti a dlouhodobého plánování pro rodiny a podniky.

Žádám všechny poslance o podporu této zprávy, která byla schválena velkou většinou v Hospodářském a měnovém výboru. Pro Parlament to bude představovat velký krok, neboť budeme Komisi žádat o řadu legislativních opatření, která mají zajistit transparentnost a finanční stabilitu.

Nejedná se o jednoduchou rozpravu. Je pravda, že zpráva předpokládá mnohem méně, než o co jsme původně usilovali. Zároveň ale záhy dosáhneme mnohem více, než se zdálo být ještě jen před pár měsíci možné. Nedávná minulost a vývoj na finančních trzích potvrzují, že máme pravdu.

Pane komisaři, nebudeme vás vinit, pokud se rozhodnete podniknout preventivní kroky a do svých legislativních návrhů zahrnout více, než po vás bude žádat Evropský parlament. Není čas pro závady v regulování – protože přehnaná regulace není lepší než regulace nedostatečná –, ale je nejvyšší čas konat a vy to víte.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Paní předsedající, události posledních let a měsíců, ale i úsilí vyvinuté jednotlivými zeměmi a regiony, naznačují rostoucí význam transparency nejenom pro jednotlivé podniky, ale i pro rozvoj hospodářství jednotlivých států.

Jednou překážkou na cestě k přímé regulaci činnosti zajišťovacích fondů je globální povaha tohoto odvětví a možnost přesouvání sídel fondů z jednoho státu do druhého za účelem vyhýbání se regulačním opatřením v daném státě. To je hlavním důvodem, proč se všechny mezinárodní instituce zabývající se zajišťovacími fondy snaží ovlivnit jejich činnost prostřednictvím jejich vztahů se subjekty, které regulaci podléhají, zejména bankami.

Problémy transparentnosti v Evropské unii se soustředí zejména na sbližování a harmonizaci práva členských států. Problematické oblasti související s transparentností lze shrnout následovně: stanovení jednotných norem pro informace zveřejňované společnostmi při umístění akcií na burzu a podnikové právo a řízení společností ve vztahu k otázce kolektivní zodpovědnosti agentur za informace obsažené ve firemních zprávách, posílení úlohy nezávislých členů rad, normy v oblasti zřizování výborů jako součástí rad, zveřejňování informací o odměnách členů rad a výborů a zvýšení ochrany investorů.

Zavedení jednotných předpisů, a tím vytvoření lepších podmínek pro činnost zajišťovacích fondů v Evropské unii, by mohlo mít pozitivní vliv na jejich vývoj v Evropě, ale zavedení vlastních, nezávislých předpisů týkajících se těchto fondů ze strany jednotlivých zemí nenapomáhá vytvoření jednotného, společného evropského trhu. Zavedení jednotných, transparentních pravidel by značně usnadnilo distribuci produktů fondů.

Podle názoru Evropské komise, která obdržela žádost o přezkoumání rámcových zásad vztahujících se neharmonizovaným produktům, jako jsou zajišťovací fondy, s výhledem na vytvoření celoevropského trhu, neexistuje žádný vážný důvod pro vytvoření předpisů EU týkajících se zajišťovacích fondů. Nic není dále od pravdy! Stavím se na stranu zpravodajovy výzvy Komisi, aby předložila legislativní závěr v otázce transparentnosti zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – Paní předsedající, především musím blahopřát panu Poulu Nyrupu Rasmussenovi k vypracování zprávy založené na tak hluboké analýze a skvělé znalosti finančních trhů.

Oba druhy alternativních finančních nástrojů, o kterých tu hovoříme, vlastní rostoucí podíl aktiv na světovém trhu a podílejí se na vytváření nových pracovních míst.

Avšak nejdůležitější věcí tváří v tvář krizi, kterou poslední dobou s velkými obavami sledujeme a s níž neúspěšně bojujeme, je zajištění finanční stability.

Podle mého názoru je nejúčinnějším způsobem pro zvýšení finanční stability i korektní hospodářské soutěže mezi účastníky trhu zlepšení dohledu a transparentnosti na příslušné úrovni bez poškození modelu založeného na inovativních tržních strategiích.

Některé normy týkající se finančních trhů, které se přímo či nepřímo uplatňují na zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy, existují nad národní a evropskou úroveň. Měli bychom nicméně usilovat o nediskriminační a soudržné zavádění a uplatňování těchto právních nařízení. Z tohoto důvodu plně souhlasím s doporučeními Evropského parlamentu pro Komisi, aby zvýšila činnost a podala příslušné legislativní návrhy.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ráda bych poblahopřála zpravodaji panu Rasmussenovi a domnívám se, že obzvláště důležitá jsou doporučení obsažená v příloze jeho zprávy. Zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy zajišťují kapitál potřebný pro pokrytí finančních potřeb pro dlouhodobé investice a inovativních, velmi často vysoce rizikových projektů. Jejich činnost však podléhá menší regulaci než bankovní systém. Stabilita finančních trhů vyžaduje přiměřenou transparentnost a přijetí specifických opatření pro zabránění přílišného zadlužení.

Za posledních deset let poskytly penzijní fondy a pojišťovací společnosti třetinu obnosu shromážděného soukromými kapitálovými fondy. Jsem přesvědčená, že je zapotřebí větší transparentnosti, zejména v případě penzijních fondů, aby mohly přesně ohodnotit stupeň rizika různých investic. Ráda bych poukázala na skutečnost, že zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy jsou založeny na růstové strategii vytvořené pro kratší období, než je trvání investic, které Evropa potřebuje.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Paní předsedající, finanční krize ukázala, že různé finanční subjekty jsou propojené. Jejich chování oslabilo finanční trhy a reálnou ekonomiku: růst a zaměstnanost.

Otevřené, konkurenceschopné, spolehlivé trhy nevznikají šťastnou náhodou, o tom nás poučila evropská zkušenost. Křehkost finančních trhů vyžaduje též politické činy na evropské a mezinárodní úrovni.

Musí zůstat zcela zřejmé, že inovace neznamena napodobování starých způsobů privatizace zisků a socializování ztrát nebo že diverzifikace neznamena převádění nákladů způsobených rozhodnutími malé skupinky lidí na celou společnost.

Evropská unie v současné krizi nemůže jen zůstat v nečinnosti. Zpravodaj pan Rasmussen se chopil iniciativy a měl tu jasnožřivost vyjádřit, že zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy, které vlastní aktiva ve výši přesahující 4,5 % světového HDP, nejsou zbaveny odpovědnosti vůči společnosti a musí podléhat rozumné regulaci a dohledu. K tomu mu blahopřeji a má moji podporu, stejně jako pan Lehne za svou zprávu o transparentnosti.

Kostas Botopoulos (PSE). – (EL) Paní předsedající, s ohledem na obrovské a smutně aktuální téma, o němž tu dnes hovoříme, se zaměřím na jedinou otázku: má tento problém levicové a pravicové řešení? Existuje pravicové a levicové východisko z této krize? Mnozí by řekli, a někteří z nás to tu skutečně dnes prohlásili, že není – že se všichni na těchto otázkách, technické a ekonomické povahy, musí shodnout.

Kromě skutečnosti, že ti, kdo to prohlašují, přísluší téměř vždy k pravici, bych rád řekl, že dělící linie jsou v této otázce – a zprávy to ukazují – velmi zřetelné. Jaká je tedy levicová perspektiva? Že trh nedokáže regulovat všechno sám a že je zapotřebí státní regulace – a regulace vždy znamená zákazy. Proč bychom neměli myslet na to, co bylo dříve řečeno v Katiforisově zprávě: že ratingové agentury musí pouze poskytovat hodnocení a všechny další činnosti by měly být zakázány; že transparentnost je důležitá, ne pro trhy, ale pro občany? Musíme zde pomýšlet na to, že penzijní fondy musí mít zvláštní dohled.

A konečně že je nanejvýš důležité, aby se státní zásahy neodehrávaly na závěr, jak se tomu nyní děje v Americe a američtí občané za to platí, ale v potřebném okamžiku, aby krize byla odvrácena.

Manuel António dos Santos (PSE). – (PT) Paní předsedající, plně souhlasím s tím, co zde zaznělo o příležitosti, která se otevřela díky vynikající zprávě Poula Rasmussena. Řekl bych však, že by bylo ještě mnohem příhodnější, kdyby bylo bývalo politicky možné ji předložit před šesti lety – a domnívám se, že Poul se mnou v tomto bodě souhlasí. Před šesti lety se někteří z nás pokoušeli v Evropském parlamentu vznést otázku regulace zajišťovacích fondů a většina vytvořená liberály a PPE systematicky zabraňovala jejímu zařazení do rozprav.

Nyní zažíváme krizi, strukturální krizi, jak ji nazývá pan Almunia, krizi, o které nikdo neví, kde skončí, a kterou nemůžeme ignorovat. Nemůžeme zaujmout pozici jako komisař McCreevy, musíme – a já chci věřit, že Komise je připravena tak učinit, majíc na mysli poznámky pana Almunii – musíme být aktivní a musíme opustit model správy financí, který v posledních letech reguloval evropskou a světovou ekonomiku. Právě toto navrhuje Poul ve své zprávě a právě toto má Komise povinnost – opakuji, povinnost – prozkoumat a vykonat.

Mia De Vits (PSE). – (NL) Paní předsedající, lidé se strachují, co se stane s jejich úsporami, ale pana komisaře to zdá se nijak netíží. Dělníci byli vyzýváni, aby se zapojili nepovinných penzijních plánů, které měly být bezpečnější a výnosnější než státní důchody. Nyní mají peníze v těchto penzijních fondech, ale už nemají jistotu..

Současné události znamenají neúspěch pro ty, kdo věří v neomezenou sílu volného trhu. Sám komisař je jedním z takových zastánců svobodného trhu. Dá se očekávat, že by nemělo být příliš regulačních opatření, prohlašoval loni ve sněmovně a prohlašuje to i dnes. Nu, nikdy není pozdě, aby změnil názor. Koneckonců, co by se mělo podle jeho názoru dále podniknout v rámci prevence? Léta budeme pociťovat následky, které přineslo selhání jednat v pravou chvíli. Prevence je lepší než léčba.

John Purvis (PPE-DE). Paní předsedající, domnívám se, že pan komisař bude souhlasit, že novým démonem se zdají být krátkodobé prodeje. Rád bych Komisi požádal, aby zorganizovala studii, která by porovnávala na případu HBOS rozsah krátkodobého prodeje vůči prodejům výhradně dlouhodobých investorů – penzijních fondů, pojišťovacích společností, soukromých investorů a jejich správců fondů – a prostému výběru vkladů ze strany vystrašených zákazníků a ostatních bank. Navrhují, abychom nejdříve získali nějaká fakta, než přijmeme nějaké unáhlené závěry, možná další mylné závěry.

Ve své zprávě, ke které naše skupina shodou okolností hodně přispěla, pan Rasmussen používá HBOS a ve svém projevu Northern Rock jako důvody pro větší regulaci, avšak HBOS i Northern Rock byly banky, nikoli zajišťovací fondy nebo soukromé kapitálové fondy, a plně podléhaly přísnému systému regulace bank, včetně povinných kapitálových požadavků. Není ironií osudu, že se krize objevila a rozšířila v podle předpokladů nejregulovanější součásti finančnictví? Pamatujte na Sarbanese a Oxleyho!

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Někdy se my, politici, ocitneme v pasti dogmatismu, který vede ke katastrofickým následkům. Před několika málo lety by zastánci liberalismu a zejména neoliberalismu považovali za nemožné, že by došlo k něčemu podobnému nedávným událostem ve Washingtonu. Odmítli by to na základě své doktríny, ale přesto k tomu došlo. Dnes, v kontextu globalizace, se následky dostávají velmi rychle a zasahují každou zemi a každé hospodářství. Co Rasmussenova zpráva říká, je, že EU musí konat, a já jsem přesvědčený, že jako výsledek hlasování bude po Evropské komisi požadováno, aby se postavila této výzvě, která neovlivňuje životy pouze hrstky lidí, ale životy obyvatel celé Evropské unie – a že tak učiní.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – Paní předsedající, před nějakou dobou jsme zažili horkou rozpravu o investičních bankách. Nyní investiční banky zmizely z trhu a my máme dobrý pocit ohledně stávajících pravidel v bankovníctví. Tatáž otázka je platná i pro zajišťovací fondy. V současném prostředí jsou zajišťovací fondy už neudržitelné a já se domnívám, že potřebujeme stejná pravidla pro všechny investiční fondy a nikoli zvláštní pravidla pro zajišťovací fondy. Takovými pravidly, pane Rasmussene, ve skutečnosti bráníme restrukturalizaci finančníctví a ztráty se budou dále kupit. To znamená, že nakonec nebudete moci chránit obyčejné lidi, právě které chránit chcete.

Charlie McCreevy, člen Komise. – Paní předsedající, jeden z posledních řečníků, aby podpořil svou argumentaci, poznamenal – ale určitě nechtěl, abych to použil proti němu –, že lidé by se neměli nechat zaslepit svým dogmatismem.

Nebezpečím této rozpravy je pokus o dosažení vyváženého řešení našich současných problémů. Tato zpráva, která doznala značných změn oproti původním myšlenkám předloženým panem Rasmussenem, se podle mého názoru upřímně snaží o vyvážený přístup k celé problematice. Nicméně řada účastníků rozpravy zde ve sněmovně chce přístup nevyvážený, což neodráží to, co se objevilo ve zprávě.

Někteří – zejména řečníci jednoho názorového směru – pohlíží na současný finanční chaos a nepopiratelné obtíže jako na úžasnou příležitost vše vyregulovat k zániku a velkým nebezpečím bude, na státní a zejména evropské úrovni, pokud se vyvážený přístup změní tímto způsobem.

Domnívám se, že pan Purvis udeřil hřebík na hlavičku, když poukázal na skutečnost, že vrcholnou ironií současné finanční krize je, že to byl nejpřísněji regulovaný sektor, jmenovitě banky, které se dostaly a zatáhly všechny ostatní do značných potíží, a že tyto problémy nebyly v žádném případě způsobeny zajišťovacími fondy nebo soukromými kapitálovými fondy. Ve skutečnosti mnohé z nich utrpěly značné ztráty následkem událostí v jiných oblastech.

Rozhodně se budu zabývat tím, co pan Purvis řekl o prozkoumání, jak krátkodobé prodeje přispěly k pádu některých těchto institucí v porovnání s tím, jak k němu přispěly dlouhodobé výprodeje dlouhodobých investorů. Mám podezření, že pan Purvis zná odpověď stejně dobře jako my, tedy že v těchto dvou případech, o nichž hovořil, to nebudou krátkodobí prodejci, kterým bude připsána zodpovědnost za potíže v této oblasti: byli to dlouhodobí investoři, kteří oprávněně vyklidili dlouhodobé pozice, protože se domnívali, že určitá instituce nebyla v dobré finanční situaci.

Ale ať už je to, jak chce, domnívám se, že zprávy pánů Rasmussena a Lehneho, tak jak přicházejí na náš stůl, jsou upřímným pokusem se na všechny tyto oblasti podívat vyváženým způsobem. A já jsem připraven tak učinit. Řadu měsíců – už tomu bude rok – jsem naznačoval, že něco učiním v oblasti ratingových agentur. Už v listopadu či prosinci loňského roku jsem zahájil celý proces dopisem CESR, ve kterém jsem jim položil řadu otázek, letos jsem konečně od nich obdržel zprávy, také od ESME a dalších institucí. Po obdržení všech těchto dokumentů předložím v průběhu několika následujících měsíců návrh Parlamentu a Radě. O ratingových agenturách se v této souvislosti v Rasmussenově zprávě hodně hovoří.

Už více než rok vyvíjím úsilí a pokouším se určitým způsobem vnést řád do myšlenky na sbor dohlížitelů či lepší regulační systém pro přeshraniční finanční instituce.

Každý, kdo sledoval tuto konkrétní diskusi, dobře ví, že mezi členskými státy neexistuje žádná jednotná shoda ani nic jí podobného. Návrh, který je v současné době v ECON v péči zpravodaje Petera Skinnera, jmenovitě směrnice Solventnost II, myšlenky týkající se přeshraniční kontroly pojišťovacích společností, které jsem v ní předložil, a značné rozšíření dohledu v ní se setkaly se značnou opozicí velkého množství členských států a velkého množství poslanců této sněmovny, kteří ovlivňují pohled kontrolorů a svých členských států. A přestože touto sněmovnou zní volání po lepší přeshraniční kontrole, když jsou poslanci postaveni před zkoušku a mají navrhnout, co bych měl udělat pro vytvoření souvislejšího systému přeshraniční kontroly, ustupují a zastávají pozice svých států.

Takže k sobě v této konkrétní a ve všech ostatních rozpravách budme upřímnější.

V oblasti směrnice o kapitálových požadavcích, jak lidé, kteří sledují tuto záležitost ve výboru ECON, budou vědět, od doby, kdy jsme prosadili směrnici o kapitálových požadavcích zůstala na stole spousta oblastí, o nichž jsme říkali, že se jimi budeme zabývat v novelizované směrnici o kapitálových požadavcích na podzim roku 2008. Už je to více než rok, 18 měsíců.

Pak jsme k tomu přidali zejména další oblasti, jako například přeshraniční dohled nad finančními skupinami, o nichž jsme před několika měsíci konečně obdrželi jakýsi závěr z rady ECOFIN, a už jsem oznámil, co hodlám učinit v otázce modelu „vytvoř a rozděľ“. To je velký pokrok směrem k záměrům, které jsem ohlašoval před několika měsíci – co chci učinit – a předložil jsem už určité návrhy. To se odráží ve zprávě pana Rasmussena, která se mnou v tomto konkrétním ohledu více méně sdílí stejný názor. Ale než se věc dostane před příslušné výbory, řeknu vám následující: poslanci Parlamentu – pokud se dá soudit podle minulých případů – budou zastupovat pozice svých vlastních členských států, což jde ve velké míře proti tomu, co jsem zde předložil.

Takže o tom, jaký je koláč, se přesvědčíme, až do něj kousneme. Nemá smysl v této konkrétní oblasti podpořit zprávu pana Rasmussena a potom, když se konkrétní otázky dostanou před Parlament ve formě návrhu – který předložím v průběhu několika příštích měsíců a který jsem ohlašoval již před mnoha měsíci – zaujmout vlastní národní pozice, zastupovat postoj některých bankovních ústavů ve své zemi, reprezentovat pohled vlád členských zemí. Pokud se poslanci zachovají takto, pak to nemusí nezbytně být úplně nejlepší nápad.

Znovu volám po určitém racionálním přístupu, přinejmenším po určité soustavnosti. Velmi si vážím názorů lidí, kteří jsou důslední, lidí, kteří říkají: „Nemyslím si, že je to dobrý nápad,“ a trvají na svém názoru zde v Parlamentu, pak i ve výboru a stále trvají na své pozici.

Mám však problém s lidmi, kteří se většinou připojí k nějakému názoru v oblasti, o které se hovoří, ale když potom dojde na konkrétní návrhy vycouvají a více méně zastávají názory svých členských států, případně institucí ve svých zemích.

Toto město je však pravděpodobně centrálou světového lobování. Za ta léta jsem slyšel různá čísla, jestli je více lobistů tady, nebo na Capitol Hill ve Washingtonu, ale každopádně mezi nimi není velký rozdíl.

Takže jsem zvědavý, až některé myšlenky, které předkládám, které jsem již nějakou dobu ohlašoval a které jsou nyní veřejně dostupné (probíhaly konzultace, byly vydány zprávy a všichni znají některé z návrhů v oblastech, o kterých se tu hovořilo) – až tedy v blízké budoucnosti tyto návrhy předstoupí před poslance Evropského parlamentu, jestli ti poslanci, kteří se dnes tak zasazovali o změny v širší oblasti, jestli až dojde na konkrétní záležitosti, jestli udrží směr a podpoří, co je na stole.

Pozorně jsme zaznamenali problémy identifikované ve zprávách pana Rasmussena a pana Lehneho. Jak už jsem slíbil ve svých dřívějších poznámkách, zareagujeme na ně podrobněji v kontextu stanoveném rámcovou dohodou. Pan Rasmussen se mne zeptal, zda k tomu dojde před koncem roku – myslím, že před pár měsíci řekl, že doufá, že budeme moci odpovědět do konce roku –, a já jsem mu slíbil, že do té doby odpovědět schopni budeme.

Nicméně v odpověď pánovi, který zde mluvil o tom, že bychom se neměli nechat zaslepovat svým vlastním dogmatismem, domnívám se, že snad mluvil o druhé straně sporu. I já žádám poslance z této strany sněmovny, aby se nenechali zaslepit svým dogmatismem.

Poul Nyrup Rasmussen, zpravodaj. – Paní předsedající, rád bych poděkoval svým kolegům i panu komisaři za dnešní rozpravu.

Než shrnu tuto rozpravu ze svého hlediska, rád bych řekl svému kolegovi, panu Purvisovi, že je sice pravda, že banky podléhají regulaci, ale produkty, které způsobily naše současné potíže, regulovány nejsou a regulováno nebylo ani to, že můžeme z rozvahy odložit tolik, kolik jsme ve skutečnosti odložili. Takže, pane Purvisi, odpověď zní, že potřebujeme lepší regulaci a potřebujeme regulaci i pro produkty.

Rád bych řekl paní Starkevičiūtėové, aby nedošlo k nějakému nedorozumění, že nehovořím o regulaci subjektu, ale o regulaci chování. Víme, že v reálném světě zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy často mění svou právní výstavbu, k tomu existuje řada příkladů – samy investiční banky provozovaly soukromě kapitálovou činnost. Takže musíme změnit právě chování, a to je podstatou této zprávy.

Rád bych komisaři McCreevymu sdělil, že existuje jedna základní věc – jež nemá nic společného s dogmatismem ani ničím jiným –, kterou chci zdůraznit, a tou je, že první odstavec zprávy podtrhává

následující: regulace se musí týkat všech hráčů na finančních trzích. To je základním záměrem této zprávy, poprvé v historii legislativy Evropské unie, že usilujeme o celkovou úplnou regulaci založenou na filozofii stejných pravidel, která nikoho nenechávají stranou, ale zahrnují všechny hráče na finančních trzích. Zpráva výslovně uvádí: „včetně zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů“. Pak mi, pane komisaři McCreevy, a celému Evropskému parlamentu řeknete: ano, souhlasím s vámi, ale s výjimkou zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů. O čem se tu tedy bavíme? Tři roky jsme s vámi diskutovali o tom, zda by soukromé kapitálové fondy nebo zajišťovací fondy měly nebo neměly být do regulace zahrnuty. Před finanční krizí jste říkal, že to není zapotřebí: že se zregulují lépe, než to dokáže kterákoli vláda, tak ať dělají, co mají. Nyní říkáte, že se na finanční krizi nepodílejí, takže do regulace zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů nebudeme zasahovat.

Pane komisaři, hovořil jste o lobování zde v Evropském parlamentu. Mohu vám potvrdit, že mnohé zajišťovací fondy, lobbistické organizace a soukromé kapitálové fondy tu jsou každý den, každý večer, neustále. Ale domnívám se, že tato sněmovna musí trvat na tom, aby Komise – a to znamená vy – přišla před koncem roku s úplnou regulací; to je první odstavec, který se týká všech finančních hráčů.

(potlesk)

Klaus-Heiner Lehne, zpravodaj. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, transparentnost fondů je tak úžasná, že dobře financované ratingové agentury, ještě lépe placená předsednictva bank a mnohem skromněji dotované dozorcí úřady už nevědí, co se děje. Tak transparentní je situace! Skutečnost, že musíme jednat, je naprosto zjevná a nepotřebuje žádné další ospravedlňování.

Pane komisaři, hovořil jste o otázce týkající se krátkodobých prodejů. Nejde o to, zda krátkodobí investoři sami na konci ztratí. Jde o to, co uvedli do pohybu a o škodu, kterou to může způsobit. Jde o to, jaký dopad budou mít jejich kroky na ostatní. A právě proto regulátoři v mnoha zemích zareagovali.

Jak zde řekli různí poslanci, jde o obyčejné lidi, o důchodce, o daňové poplatníky. Musím znovu zdůraznit, že zestátnujeme ztráty, a to nemůže být správné.

Má zpráva, stejně jako zpráva pana Rasmussena, obsahuje množství velmi konkrétních návrhů. V mém případě se vztahují zejména k otázkám podnikového práva. Je poměrně snadné navrhnout a uvést v praxi opatření v těchto otázkách. V podstatě je třeba pouze doplnit stávající pravidla. Nejedná se ani v žádném smyslu slova o diskriminaci některých zajišťovacích fondů vůči jiným.

V současné situaci – a to nikdo nezpochybňuje – jsou v Evropě tyto alternativní finanční nástroje regulovány podle národních zákonů, ale v některých případech jsou regulovány velmi rozdílnými způsoby. Dává naprostý smysl začlenit je všechny do evropského finančního trhu a regulovat je jednotně. Žádat další odborné zprávy nyní, když už jsme o této záležitosti jednali, jak řekl pan Rasmussen, tři roky, když tato sněmovna už má odborné studie, když se Komise už touto záležitostí zabývá a když už jsme pořádali slyšení o ní, je podle mého názoru zbytečné a znamená pouze plýtvání časem. Skutečně zde existuje potřeba podniknout praktická opatření. Situace vyžaduje činy.

Dovolte mi ještě jednu poznámku týkající se vládních financí. Naprosto s vámi souhlasím. Potřebujeme vládní fondy a v dlouhodobém horizontu budeme potřebovat vládní fondy dalších zemí, zemí mimo EU, protože jinak bude pravděpodobně nemožné dlouhodobě financovat náklady na evropskou infrastrukturu. V této záležitosti rozhodně máte podporu i Výboru pro právní záležitosti, i když tato záležitost přímo nesouvisí s předmětem dnešní rozpravy. Iniciativy Komise v této oblasti jsme vždy podporovali a budeme v tom pokračovat.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Corina Crețu (PSE), písemně. – (RO) Skutečnost, že nedostatek transparency v oblasti zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů vedl k zažehnutí současné ekonomické krize, je neoddiskutovatelná. Byl jedním z faktorů, který kromě jiného vedl k současné nemožnosti přesného ohodnocení bilance zadlužení a pohledávek mnohých finančních institucí. Tyto finanční instituce po léta plundrovaly hospodářství a prováděly agresivní převzetí, přičemž nebraly do úvahy nejen středně a dlouhodobé hospodářské důsledky, ale ani sociální dopady své činnosti. Vedeny vidinou krátkodobých zisků způsobily rozdělení a prodej celých podniků, narušily národní hospodářství a pohrávaly si s měnovými trhy za naprostého ignorování

transparence a pravidel. Je jasné, že tyto fondy musejí podléhat regulaci a že musí být zaveden přiměřený stupeň transparentnosti. To je nezbytné nejen pro zajištění stability, zdraví a správného fungování finančních trhů, ale i pro snížení rizik, která ohrožují finanční trhy, jež se nacházejí v raném stadiu vývoje, v rozvojových zemích, a proto jim schází stabilita. Tato krize dokázala, jak nebezpečné jsou důsledky laissez-faire přístupu a jak je důležité zajistit transparentnost finančních činností v budoucnu.

Daniel Dăianu (ALDE), písemně. – (RO) Chválím zpravodaje za výdrž, s jakou sledoval téma zprávy přes houževnatý odpor různých zainteresovaných stran. Prohlubující se finanční krize má strukturální příčiny spojené s nadměrnou expanzí finančních transakcí v minulém desetiletí, která byla založená na chybném procesu sekuritizace, lehkomyšlném hazardování, ztrátě pracovitosti a nedostatečném porozumění systémovému nebezpečí. Potíž zejména se zajišťovacími fondy je, že přispívají k rostoucím systémovým rizikům. Tvzení, že v sázce jsou peníze investorů, je jen malou částí celého příběhu. Velká úroveň pákového efektu a zaměření na krátkodobé zisky podporují nepřiměřené chování. Ale ještě horší je, že spekulativní povaha těchto operací způsobuje nestabilitu a může narušit finanční stabilitu, jak jasně ukázala současná krize. Dává smysl přivést činnost zajišťovacích fondů (a soukromých kapitálových fondů) do oblasti regulovaných finančních subjektů. Úroveň pákového efektu by neměla být bez omezení. Stejně tak by měly zajišťovací fondy poskytovat regulačním a dozorčím orgánům veškeré informace o svých transakcích.

20. Zpráva o jednáních Petičního výboru v roce (2007) (rozprava)

Předsedající. Dalším bodem je zpráva (A6-0336/2008) Davida Hammersteina jménem Petičního výboru o jednání Petičního výboru v parlamentním roce 2007 (2008/2028(INI)).

David Hammerstein, zpravodaj. – (ES) Paní předsedající, rád bych poděkoval všem členům Petičního výboru, zejména všem stínovým zpravodajům a našemu předsedovi, Marcinu Libickému, za spolupráci a každodenní práci na peticích.

Více než kdykoli dříve potřebujeme občanské petice, abychom Evropu přiblížili lidem na ulici a každodenním problémům. Více než kdykoliv dříve potřebujeme petice občanů, abychom zajistili, že je dodržováno a realizováno právo Společenství.

Potřebujeme občanské petice, abychom poskytli hmatatelný důkaz, k čemu Evropa slouží, abychom dokázali, že Evropa není jen nějaká mlhavá instituce, ale cosi, co ovlivňuje každodenní život všech, a že jsme schopni vést dialog s tisíci občanů.

Máme úspěch. V roce 2007 obdržel Petiční výbor o 50 % více případů než v roce 2006.

Má vlast, Španělsko, je zemí s největším počtem peticí, kterými se Petiční výbor zabýval. Třetina peticí týkajících se ochrany životního prostředí v Evropské unii pochází ze Španělska. To odráží důvěru v instituce Evropské unie, která ve Španělsku panuje, a práci, kterou jsme v této zemi odvedli. Ale stále větší množství případů pochází z nových členských států Evropské unie, jako je Rumunsko a Polsko.

Na druhou stranu úspěch Petičního výboru, úspěch v počtu peticí také způsobuje řadu administrativních a politických problémů. Výboru chybí zdroje. Množství případů neustále narůstá, nicméně na sekretariátu pracuje stále stejný počet lidí a stále stejný počet lidí zpracovává petice v Evropské komisi.

Tyto instituce musí citlivě reagovat na obavy občanů; potřebujeme dostatečné zdroje, abychom petice dokázali řešit rychle a správně. Někdy se petiční řízení táhnou léta; jestliže petice nejsou zpracovány, ztrácejí platnost a evropské instituce přicházejí o jakoukoli schopnost zasáhnout.

V některých případech schází ve způsobu, jímž Evropská komise s peticemi nakládá, právní a administrativní péče vysokého kalibru. Ano, existují petice, které dráždí mocné. Ano, existují petice, které dráždí státní orgány. Ano, existují petice, které jsou nepohodlné, protože přivádějí do Evropského parlamentu stovky či tisíce lidí. Nicméně tak dojde k posílení Evropy.

Loni jsme uskutečnili šest návštěv pro zjištění skutečnosti v Německu, Španělsku, Irsku, Polsku, Francii a na Kypru, přičemž každá z nich vyústila ve zprávu. Zvláštní důraz jsme přikládali peticím, jež odrážely obavy občanů o životní prostředí a jeho ochranu, a peticím v oblasti směrnic o vodě, vlastnických právech a právech menšin.

V mnoha oblastech jsme vylepšili spolupráci s Komisí, veřejným ochráncem práv a institucemi, jako je SOLVIT, s cílem urychlit reakce na petice.

Petice často vyžadují jednání mimo soudní síně, nikoli řešení spočívající v pouhém předložení případu evropským soudům.

Jedním z nejdůležitějších případů posledních let, roku 2007 a dřívějších let, byla petice týkající se Via Baltica, dálnice, která prochází územím chráněným zákonem Společenství. Evropská komise a Soudní dvůr již příkladným způsobem zakročily, aby zabránily nenapravitelnému poškození životního prostředí.

Dalšími významnými případy (a zde bych rád poděkoval komisaři McCreevymu, který je dnes přítomen) byl zákon o městském rozvoji Valencie, kde pan McCreevy a jeho tým efektivně zakročili při ochraně směrnice o veřejných zakázkách. Dalšími případy byly Equitable Life, Loiret ve Francii, ochrana kvality vody ve Francii a citlivá otázka opatrovnického práva v Německu.

V současné době máme řadu peticí, například petici žádající jediné sídlo pro Evropský parlament, kterou podepsalo jeden a půl milionu občanů: požadujeme právo tuto petici vyřídit, právo, které nám předsednictvem Parlamentu nebylo uděleno.

A konečně, učinili jsme některé návrhy, včetně návrhu na změnu jména Petičního výboru, který by se stal „Výborem pro občanské petice“, aby byla ořejněna základní funkce a úloha evropských občanů ve výboru. Ze stejného důvodu žádáme, aby byl Parlament všemi způsoby otevřený na internetu, požadujeme interoperabilitu parlamentních síťových systémů; síťové systémy v současnosti uzavírají dveře tisícům či milionům Evropanů, kteří nemají příslušný software potřebný pro přístup na síť, kde je právě nyní vyslán můj projev zde v Parlamentu.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: MAREK SIWIEC

Místopředseda

Charlie McCreevy, člen Komise. – Pane předsedajícím, účastním se této rozpravy jménem své kolegyně Margot Wallströmové.

Činnost Petičního výboru poskytuje úžasnou příležitost nahlédnout do starostí a obav občanů týkajících evropských záležitostí. Týkají se velké škály oblastí politiky, ačkoli obzvláště často se objevují otázky plánování územního rozvoje a životního prostředí; pocházejí prakticky ze všech členských států, od jednotlivých občanů až po mnohonárodnostní nevládní organizace. Váš zpravodaj podle mého názoru správně zdůrazňuje význam práce spojené s tisícem či více peticemi, které každoročně obdržíte.

Rád bych pohovořil o dvou aspektech zprávy a usnesení. První se týká vývoje v oblasti návštěv výboru do míst, kde dochází ke krivdám. Tyto návštěvy mohou mít značný dopad v médiích a bezpochyby přispějí ke zviditelní vaší práce. Kromě toho, že si mise vysluhují pokrytí tiskem a dalšími médii, vedou i k velmi informativním zprávám a zdá se mi, že dosahují vysoké kvality. Domnívám se, že jsou důležitým dokladem vaší činnosti a že si zaslouží širokou publicitu. Představují velké vynaložení vašeho času a zdrojů, ale domnívám se, že je to investice, která se vyplatí.

Druhý bod, o němž se chci zmínit, se obrací spíše do budoucnosti. Chci vás znovu ujistit, že máme zájem o co nejlepší spolupráci mezi Komisí a Parlamentem. Tato spolupráce nás vzájemně posiluje; zvyk spolupracovat způsobuje lepší výměnu informací a výsledkem je celkově lepší standard služeb pro občany. Nedávný nárůst pracovního zatížení v oblasti petičních řízení, jak se o něm hovoří ve zprávě, jen dále zvyšuje potřebu účinné a výkonné spolupráce mezi institucemi. Rád bych vám sdělil, že my učiníme vše pro to, aby fungovala.

Simon Busuttill, jménem skupiny PPE-DE. – (MT) Děkuji vám, pane předsedajícím. Rád bych především poblahopřál zpravodajovi, panu Hammersteinovi, k jím vypracované zprávě a práci již odvedl. Poslední průzkum veřejného mínění Eurobarometru na úrovni EU ukazuje, že evropští občané důvěřují Evropskému parlamentu nejvíce ze všech institucí. Ve skutečnosti tak Evropskému parlamentu důvěřuje 52 % Evropanů, což je vyšší procento než důvěra Evropské komisi (47 %), větší procentuální podíl než důvěra vnitrostátním parlamentům (kterým věří pouze 34 %) a rovněž více, než je procentuální důvěra v národní vlády (kterým věří pouze 32 % občanů EU). Mám pocit, že bychom měli zvýšit tuto důvěru vůči Evropskému parlamentu. Skutečností však zůstává, že Evropskému parlamentu občané EU věří nejvíce ze všech institucí. Domnívám se, že to vyplývá ze skutečnosti, že poslanci tohoto Parlamentu jsou voleni přímo lidmi, rovněž to vyplývá ze skutečnosti, že Smlouva uznává právo občanů na vznášení stížností, předkládání petic k posouzení Parlamentem. A právě tuto práci vykonává Petiční výbor, který je právě proto výborem velmi důležitým, protože dává hlas lidem, a je výborem, který je z 20 parlamentních výborů lidem nejbližší. Co můžeme učinit pro zlepšení této situace? Myslím, že bychom měli zvýšit veřejné povědomí o tomto výboru a o možnosti občanů podávat petice. V tomto bodu se zpravodajem nesouhlasím, že veřejné povědomí je dostatečné;

domnívám se, že 1 500 peticí je příliš málo, vezmeme-li do úvahy, že zastupujeme kontinent s populací půl miliardy lidí. Dále musíme zvýšit veřejné povědomí občanů a možnost vznášet stížnosti, podávat petice. Potřebujeme celý proces zjednodušit, aby občané mohli stížnosti podávat snadněji. Právě proto v této zprávě žádáme generálního tajemníka Evropského parlamentu, aby s Evropskou komisí vyjednával o zjednodušení petic. Chceme také dosáhnout lepší efektivity, protože máme pocit, že při zvažování stížností dochází k příliš velkým prodávám. Trvá nám přinejmenším tři měsíce, než zaznamenáme petici nebo stížnost lidí, tato prodávka je nepřijatelná. A konečně požadujeme efektivnější nápravu. Požadujeme lepší spolupráci před začátkem soudního řízení a chceme, aby by při slyšeních o stížnostech občanů byli přítomni i zástupci států. Velmi vám děkuji.

Victor Boştinaru, *jménem skupiny PSE*. – Pane předsedající, rád bych panu zpravodaji poblahopřál k vynikající odvedené práci a ke konkrétním návrhům. Text, který tu dnes před námi leží, odráží potřebu, aby jeho zpráva byla více než pouhý výčet hlavních aktivit Petičního výboru v roce 2007.

Těší mne, že zpráva obsahuje body, na nichž jsme trvali. Petice jsou o vrhání světla na chybné uplatňování nebo neuplatňování legislativy Společenství. Petice jsou o zaručení práv, která Evropská unie poskytuje svým občanům. Nicméně se s vámi nemohu nepodělit o pocit, že tento ojedinělý institucionální nástroj není vždy efektivní, přinejmenším ne tak efektivní, jak by mohl nebo měl být. Jak zpravodaj, pan Hammerstein, správně zdůraznil, existují určité chyby a nedostatky a těmi je třeba se zabývat.

Za prvé, dá se těžko zpochybňovat, že množství peticí předkládaných výboru neustále narůstá. Předkladatelé petic někdy čelí značným zpožděním, než obdrží odpověď nebo zpozorují výsledky řízení. Nástroje pro vyvíjení tlaku na členské státy nejsou vždy dostatečné. Zajímalo by mne, co můžeme učinit pro zlepšení efektivity. Jak můžeme zároveň zaručit účinnost a rychlou reakci? Potřebujeme lepší pravidla a přísnější harmonogramy. Potřebujeme posílit nezávislé vyšetřovací možnosti výboru, a k tomu potřebujeme více zdrojů a právní odbornosti pro sekretariát výboru. Počet předkladatelů petic stále roste. Oni jsou hlasem Evropanů a my si nemůžeme dovolit ho nebrat na vědomí.

Za druhé, institucionalizované komunikační kanály s národními orgány jsou nedostatečné. Množství nepřijatelných peticí je značné. Musíme vytvořit další struktury pro koordinaci s příslušnými orgány na úrovni národních parlamentů a vlád.

Znovu blahopřeji zpravodaji k jeho práci a děkuji jemu a kolegům z ostatních skupin za cennou spolupráci. Petice jsou o právu občanů bojovat za svá práva, za svá evropská práva. Musíme tu být pro ně, připraveni k jejich obraně. Taková je institucionální role tohoto výboru, jeho povinnost. To dlužíme svým evropským spoluobčanům a jsem si jist, že se mnou budete souhlasit, že by nemohla nastat vhodnější chvíle prokázat naše odhodlání naplnit jejich očekávání.

Pane komisaři, tomuto výboru nejde jenom o zviditelnění a dokázání efektivity v očích evropských médií. Rád bych zde poukázal na – i když to nesouvisí se zprávou za rok 2007 – velmi úspěšný způsob, jímž Petiční výbor a komisař Evropské unie, László Kovács, spolupracovali na obraně práv evropských občanů v mé vlasti, Rumunsku, a chtěl bych mu poděkovat.

Předsedající. – Velmi vám děkuji. Bohužel náš čas vypršel.

Marian Harkin, *jménem skupiny ALDE*. – Pane předsedající, především bych rád poblahopřál zpravodajovi, panu Hammersteinovi, k vynikající práci na velmi komplexní a rozsáhlé zprávě.

Velmi mne zaujalo, když jsem se ve zprávě dočetl, že zatímco ostatní výbory mají velkou zodpovědnost v oblasti legislativní činnosti, i Petiční výbor prokázal nezbytnost své role a funkce. S tímto názorem zcela souhlasím, a po každém zasedání výboru, jehož se účastním, jsem o něm stále více přesvědčen.

Naší prvořadou úlohou v tomto Parlamentu je role zákonodárná, ale abychom byli dobrými zákonodárci, musíme si uvědomovat dopad naší legislativy, abychom své parlamentní úsilí mohli vylepšit.

Podle mého názoru by měla legislativa vycházející z této sněmovny nějakým způsobem zvýšit kvalitu života občanů, ale v Petičním výboru vidíme, že tomu tak vždy není. Příčinou je často neprovádění legislativy, její provádění chybné, určité specifické podmínky nebo situace, které legislativa nepokrývá. Domnívám se, že nám to poskytuje užitečnou lekci, ze které bychom si všichni měli vzít ponaučení.

Podle mého názoru je jádrem této zprávy to, jak výbor, odpovídá občanům a už jsem prohlásil dříve, že pokud chceme odpovídat efektivně, musíme se vcítit do kůže předkladatelů petic. Jednají s velkou institucí; často nemají žádné právní nebo politické pozadí; odrazuje je byrokracie a pravděpodobně je frustruje situace,

v níž se nacházejí. Pro mnohé předkladatele jsme poslední instancí, a proto je klíčové, abychom reagovali rychle a účinně.

To podle mého názoru začíná u jasných, srozumitelných informací pro občany. A to my jako poslanci Evropského parlamentu nedokážeme vždy nejlépe posoudit. Domnívám se, že by měly existovat panely občanů, kteří by vyzkoušeli veškeré informace, které poskytujeme, veškeré webové stránky, které navrhujeme, a všechny informační materiály, které vytiskneme.

Musíme být velmi opatrní, abychom neslibovali více, než můžeme splnit, jinak občané budou naprosto frustrování a nakonec budou vinit bruselskou byrokracii.

Když říkám „slibovat“, mám tím na mysli toto: Musíme chápat, že občané nevědí o obstrukcích národních orgánů, nevědí, jak funguje systém, a my máme povinnost jim vysvětlit, jak se věci mají. Samozřejmě můžeme a měli bychom usilovat o změnu a tato zpráva tak rozhodně činí, avšak nemůžeme dovolit, aby se občané ocitli mezi mlýnskými kameny.

Jakmile budou mít občané dobré, přesné informace a až si budou vědomi možností dalšího postupu, pak jim budeme moci poskytnout služby, které potřebují. Zpráva podrobně vykresluje, čeho je zapotřebí: dostatečných zdrojů, aby sekretariát mohl včas reagovat; většího zapojení Rady a členských států a maximální spolupráce s veřejným ochráncem práv a SOLVIT.

Ale hlavně a především tato zpráva jasně naznačuje, že je třeba se dále zabývat systémovými slabostmi. K těm dochází, když předkladatelé petic neobdrží oprávněné kompenzace a když členské státy odkládají plnění rozhodnutí až do chvíle, kdy bezprostředně hrozí pokuty, a stále se vyhýbají zodpovědnosti za dřívější úmyslná porušení.

My jako zákonodárci, spolu s Komisí, rozhodně máme zodpovědnost v těchto situacích jednat.

Marcin Libicki, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, nejprve bych rád poděkoval zpravodajovi, Davidu Hammersteinovi. Velmi mne těší, že pan Hammerstein tuto zprávu připravil, protože je jedním z nejodhodlanějších a nejvýznamnějších členů Petičního výboru. Je člověkem, s nímž jsem v posledních čtyřech letech pracoval s velkou radostí. Rád bych také poděkoval všem ostatním členům Petičního výboru, rovněž i těm, kteří tu dnes už promluvili, stejně jako i poslancům, kteří tu na toto téma teprve pohovoří, a také sekretariátu Petičního výboru, který odvádí vynikající práci. Jak lze pozorovat ze zprávy předložené panem Hammersteinem, počet petic zaznamenal obrovský nárůst. Tato práce leží plnou vahou na sekretariátu.

Petiční výbor je výbor velmi zvláštní, protože, jak bylo řečeno, nepracuje na legislativě stejným způsobem jako ostatní výbory, namísto toho pracuje především na vytvoření komunikace mezi evropskými institucemi, zejména Evropským parlamentem, a našimi občany. Jak nám pan Busuttil připomenul, Evropský parlament se těší obrovské důvěře, která vyplývá kromě jiného také z práce našeho výboru. Těchto 1500 peticí nepředstavuje pouze 1500 lidí. Často za nimi stojí statisíce lidí. Rád bych vám připomněl, že jen v otázce jediného sídla Parlamentu bylo nasbíráno více než milion podpisů. Co se týká problému zmínky o bohu a křesťanství v ústavě, bylo jich také přes milion. V záležitosti rádia COPE v Barceloně to bylo 700 000 podpisů. Desetitisíce podpisů se objevilo na peticích týkajících se plánů územního managementu ve Španělsku, týkajících se Equitable Life a Lloyds. Miliony občanů EU vědí, že Petiční výbor je součástí Evropského parlamentu, a vědí, že velmi často je jejich poslední nadějí na nápravu křivd. Bohužel nemám čas se dále zabírat tímto tématem. Ještě jednou bych rád poděkoval všem, kdo se podílejí na dobré práci Petičního výboru.

Rád bych také řekl, že Konference předsedů politických skupin zamítla zprávu evropského veřejného ochránce práv týkající se špatné správy v Evropském úřadu pro boj proti podvodům. To je skutečně ostudné!

Konference předsedů rovněž zamítla zprávu týkající diskriminace dětí z rozvedených rodin, kterou jsme nazývali Jugendamt, tedy zprávu o Jugendamtu. Zpráva se týkala diskriminace dětí z rozvedených rodin, kdy jeden z rodičů je Němec a druhý jiné národnosti. Je mi líto, že Konference předsedů neumožnila občanům Evropské unie využít pomoci Evropského parlamentu.

Předsedající. – Pane předsedající, považujte to, prosím, za malou známku uznání vaší skvělé práce. Nyní budeme pokračovat v rozpravě.

Eva Lichtenberger, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, mluvím zde jako nečlenka tohoto výboru. Petice poskytují lidu Evropy hlas k přímému vyjádření; v čase rostoucího euroskepticismu v řadě členských států to považuji za vhodné a velmi důležité.

Petice samotné jsou brány vážně a uznávány. O tom svědčí jejich rostoucí počet. Proto považujeme za klíčové, aby veškeré záležitosti, jimiž se tyto petice zabývají, byly řádně dosledovány, aby se zachovala veřejná důvěra v instituci Evropského parlamentu. Tomu musíme věnovat bedlivou pozornost.

Dovolte mi uvést tři příklady. Za prvé, petici požadující jediné sídlo Evropského parlamentu podepsalo obrovské množství lidí. Ale zde zdá se panuje odpor k myšlence uspořádat skutečnou debatu a poskytnout jasnou odpověď. Veřejnost si však odpověď zaslouhuje a my ji musíme poskytnout.

Mým druhým příkladem je Via Baltica, dálniční projekt se všemi příslušejícími problémy ochrany životního prostředí. V tomto případě byla dána příslušná odpověď, což předkladatelé petice řádně ocenili.

Můj třetí příklad je připomínkou, že petice mají často vztah k cílům, které Evropská unie vyhlašuje, ale posléze nenaplní, jako tomu je v případě iniciativy Otevřený parlament. Myšlenkou této petice je, že by se po lidech neměla vyžadovat koupě jednoho konkrétního počítačového programu, aby mohli sledovat materiál vysílaný z Evropského parlamentu a reagovat v jediném povoleném formátu. Otevřený parlament znamená otevřené standardy. Zde máme závazek a musíme podle něho jednat.

Kathy Sinnott, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedající, já považuji Petiční výbor za nejdůležitější výbor v tomto Parlamentu. Občané jeho prostřednictvím sdělují, jak se jich dotýkají nebo nedotýkají zákony, jimiž se zabýváme v ostatních výborech. Bez této zpětné vazby jsme odsouzeni k práci ve vzduchoprázdnu. Ale co se týká jeho práce v zastávání se evropských občanů, něco v řízení chybí, a tím něčím je přítomnost Rady a stálých zástupců členských států. Jak můžeme vyjednávat za občany ve sporu s jejich zemí, když tato země v Petičním výboru není přítomna?

Obyvatelé Irska se na Petiční výbor obrátili celkem s třemi peticemi týkajícími se naší nejcennější a nejcitlivější archeologické lokality: Tary, sídla irských králů a svatého Patrika. Výbor zareagoval nadšeně, nařídil zastavení destrukce tohoto naleziště a vyzval Komisi, aby vedla tento případ proti irským orgánům, nicméně k žádné změně nedošlo. Zkáza je téměř dokonána. Brzy bude na místě sídla irských králů stát brána pro vybírání mýtného. Obyvatelé Irska se pak pochopitelně nezbaví svého rozčarování.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Pane předsedající, zprávu o činnosti Petičního výboru v roce 2007 jsem četl se smíšenými pocity. Především s pocity pozitivními, protože není třeba zdůrazňovat, že naši občané mají právo vidět, že je veškerá legislativa řádně uváděna v praxi. Přirozeně nemám žádný problém s lidmi, kteří se obracejí na jakékoli organizace, samozřejmě včetně Evropského parlamentu, aby dosáhli plnění těchto zákonů, pokud tak národní nebo místní orgány odmítají učinit. Zpráva za rok 2007 obsahuje řadu příkladů případů, v nichž Petiční výbor zcela správně přikročil k činům.

Měl jsem však pocity smíšené, protože mne zejména zneklidňuje postupující rozrůstání evropského práva, stále větší a větší evropské pletení se a zasahování do věcí, které jsou podle mého názoru rozhodně záležitostmi subsidiarity a skutečně by měly být ponechány k řešení členským státům. V mém domovském regionu Flandrech jsme například svědky rostoucího zasahování Evropy do záležitostí, které nám velmi leží na srdci. Mám na mysli zejména obranu holandské kultury a identity v hlavním městě Bruselu a v okolní oblasti Flander zvané *Vlaamse Rand*. V případě těchto problémů se pozorujeme eurokraty, kteří o nich vědí velmi málo, jak nás velmi obecně poučují a kážou nám, co dělat. To nás rozčiluje a je to nepřijatelné.

Pozoruji také, že tato zpráva opakovaně odkazuje na postupy stanovené Lisabonskou smlouvou. Musím znovu zdůraznit, že po odmítavém stanovisku Irska je tato Lisabonská smlouva politicky a právně mrtvá. V Petičním výboru musíme snad více než ostatní poslanci tohoto parlamentu respektovat právní realitu a demokratické vyjádření hlasu lidu, v tomto případě lidu Irska, který Lisabonskou smlouvu odvrhl na smetiště dějin.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, náš kolega poslanec, pan Hammerstein, vždy myslí na problémy, které leží na srdci občanům, což jsem měla příležitost pozorovat na vlastní oči, když jsem se účastnila delegací Petičního výboru. Prokazuje rovněž velkou citlivost způsobem, jakým se ve zprávě snaží prezentovat práci Petičního výboru. Odvážím se tvrdit, že jde o zprávu průlomovou, protože není jako ty, které každoročně předkládáme, snaží se zdůraznit určité případy, jimiž se výbor věnoval. Cílem tohoto úsilí je jistě zvýšit efektivitu Petičního výboru, aby naplnil očekávání občanů Evropské unie. Snaží se zajistit, aby občané měli důvěru ve způsob, jakým je nakládáno s jejich případy, a aby existoval rozdíl mezi právem předkládat petice Evropskému parlamentu a podáváním stížností k Evropské komisi a dalším orgánům.

Je velmi důležité, aby občané chápali rozdíl mezi postupy. Neusilujeme o větší množství petic. Usilujeme o petice, které mají věcnou podstatu a jsou apolitické. Proto chceme sekretariát s integritou, sekretariát, který se nenechá zatahnout do politických sporů a nebude rozhodovat o petičním řízení na základě politického vývoje v dané zemi.

Podobně v případě soudních rozhodnutí nechceme, aby se Petiční výbor zaplétal do soudních procesů, a chceme, aby respektoval rozhodnutí Evropského soudního dvora. Zvýšení počtu členů výboru z 25 na 40 nepřineslo žádné výhody. Podívejte se na výsledky hlasování. Kolik členů hlasuje? Nikdy ne více než 25, z nichž se Petiční výbor původně sestával.

Mimosoudní řízení poskytují občanům cenný kanál a my naštěstí máme pro řešení případů týkajících se vnitřního trhu SOLVIT, zdroj, který by občané měli využívat. Především by však vše mělo být vedeno transparentně a nezávisle, abychom mohli dostát svým úkolům.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Pane předsedající, v roce 2007 obdržel Evropský parlament 1 500 peticí, což je o 50 % více než o rok dříve. To jasně ukazuje, že mezi obyvateli vzrůstá veřejné povědomí, že se svých práv mohou domáhat na evropské úrovni.

Během zasedání Petičního výboru se hovořilo o více než 500 peticích, o 159 z nich za přítomnosti jejich předkladatelů. K tomu bylo v roce 2007 zorganizováno 6 návštěv pro zjištění skutečností do Německa, Španělska, Irska, Polska, Francie a na Kypr, jejichž výsledkem byla doporučení vypracovaná pro všechny zaujaté strany.

Starosti, jež občané EU vyjadřují ve svých peticích, se zejména týkají otázek, jako jsou: životní prostředí a jeho ochrana, vlastnická práva, právo na svobodný pohyb a zaměstnanecká práva, uznávání profesní kvalifikace a diskriminace. Proces předkládání petice může mít pozitivní dopad na proces tvorby zákonů, zejména díky identifikaci oblastí, které předkladatelé označují, kde je právo Evropské unie stále slabé nebo neúčinné. Z tohoto důvodu by příslušné legislativní výbory měly při přípravě a vyjednávání o nových opatřeních nebo při novelizaci starých věnovat zvláštní pozornost problémům popsáným v peticích.

Vezmeme-li do úvahy skutečnost, že členské státy ne vždy prokazují politickou vůli najít praktické řešení problémů popsáných v peticích, měl by Petiční výbor pokročit směrem ke zvýšení účinnosti své práce, aby lépe sloužil občanům a naplnil jejich očekávání. Lepší spolupráce mezi institucemi by měla urychlit proces posuzování stížností, podobně jako systém předávání nepřijatelných petic příslušným národním orgánům. Skutečnost, že činnost Petičního výboru je efektivní dává občanům jasný signál, že jejich oprávněným obavám se dostává efektivního prošetření, čímž se vytváří skutečné pouto mezi nimi a Evropskou unií.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Pane předsedající, toto je další zpráva o běžné funkci a činnosti Petičního výboru a pravdou zůstává, že musíme uznat, že jednu zprávu po druhé zůstávají Petiční výbor a evropský veřejný ochránce práv vynikajícími nástroji, s jejichž pomocí mohou evropští občané upozornit na chybné uplatňování evropského práva a požadovat řešení. Proto je důležité, aby naše návrhy ponechávaly vedoucí úlohu evropským občanům, i když snad v některých případech věci neprobíhaly tak hladce, jak by měly.

Někdy, zejména v nedávné minulosti, a musím přiznat, že na mě leží stejná vina jako na ostatních, má vůdčí úloha poslanců Evropského parlamentu a jejich rozprav, dokonce na národní či místní úrovni, natolik silný vliv v rámci řízení, kde selhala národní nápravná opatření, že občané mohou nabýt mylného dojmu, že Evropská unie může vyřešit všechno; je proto zapotřebí ukázat, že princip subsidiarity je nezbytný k zajištění, aby všechny orgány, ať už státní, místní, regionální nebo dokonce evropské dostály všem svým povinnostem.

Proto bych chtěla, aby se občané znovu ujali své vedoucí úlohy a aby tak učinili prostřednictvím lepší informovanosti o všech možnostech práva předkládat petice, o skutečnosti, že existují a že je jich více než kdykoli dříve, informovanosti o způsobech fungování dalších prostředků nápravy křivd, ať už místních, regionálních či národních, aby se uchýlovali k Evropskému parlamentu, k peticím v správných případech a efektivním způsobem, aby nakonec neskončili frustrovaní.

Domnívám se též, že některé návrhy předložené zpravodajem, obsahují rozpory: říká se nám, že zdroje nedostačují, že dochází k prodávám, neslaným nemastným odpovědím, zdvojování případů, nicméně navrhuje se například přesun registru peticí do sekretariátu. Domnívám se, že tím by se snížil profil petic a...

Předsedající. – V současném okamžiku se nikdo nehlásí o slovo. Pravidlo je pravidlo. Můžete tedy dokončit svůj projev.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Děkuji vám, pane předsedající. Pokud to je další z projevů flexibility, pak jsem vám za něj vděčna.

Domnívám se tedy, že bychom registr peticí měli držet na předsednictvu; domnívám se, že bychom neměli snižovat status peticí a umístění registru na předsednictví by peticím poskytlo a umožnilo jim udržet si viditelnost v naší sněmovně, neboť by nebyly omezeny jen na Petiční výbor.

Starosti mi rovněž dělají zpravodajovy návrhy na revizi řízení o porušení právních předpisů a ráda bych vyslechla názor Komise – pana McCreevyho, který tu je přítomen – na tuto otázku. Ráda bych, aby nám postoj objasnil.

A závěrem, starosti mi dělá úloha ověřování skutečností a průkazných důkazů, o nichž se hovoří. Domnívám se, že úlohou Petičního výboru a jeho povinností musí být podpora politiků a občanů při vyžadování, aby ostatní pravomoci, další instituce, byly užívány a fungovaly tak, jak mají.

Charlie McCreevy, člen Komise. – Pane předsedající, rád bych poděkoval panu Hammersteinovi za zprávu, ale i předsedovi výboru, panu Libickému, a místopředsedům za práci, kterou celá léta odvádějí při spolupráci s námi. Věřím, že duch spolupráce vydrží až do konce funkčního období této sněmovny.

David Hammerstein, zpravodaj. – (ES) Pane předsedající, rád bych poděkoval za všechny příspěvky, které jsem se snažil zapracovat do zprávy.

Poznámky o pomalosti postupů jsou záslužné. Jednou z příčin této pomalosti je registr petic: neexistuje jediný důvod, proč by předkladatel petice měl čekat tři nebo čtyři měsíce, jen aby obdržel číslo své petice. To je důvodem pro jejich přesunutí do Bruselu pod předsednictví, aby tam byly s pomocí sekretariátu Petičního výboru registrovány; v žádném případě se nejedná o snižování jejich statusu.

Řada poznámek se týkala neprovádění práva Evropské unie či mnoha případů jeho neplnění. V Petičním výboru monitorujeme toto nedostatečné provádění. V žádném případě nepovažujeme svůj úkol za zasahování. Skutečnost, že předseda Komise, Polák, navštíví Španělsko, neznamena zasahování, je to záležitost evropského práva.

Petiční výbor poskytuje občanům podporu práva Evropské unie, když byly vyčerpány možnosti nápravy v jejich zemích. Nemám nejmenší pocit, že by byl jediný případ byl politicky ovlivněný, to ani v nejmenším. V důležitých případech, které si vysloužily pozornost Petičního výboru, docházelo po mnoho let k trvalému porušování práva Evropské unie, a proto se dostaly na správné místo, před Petiční výbor.

Zdroje pro sekretariát Petičního výboru jsou důležité, aby si mohl udržet svou autonomii a nezávislost. Když například nabudeme dojem, že způsob, jakým jsou zajišťovány počítačové služby, které nemohou být provozovány Parlamentem, Radou nebo Komisí, je nesprávný, jak můžeme vyžadovat po Evropské komisi její názor na tyto metody, pokud nemáme prostředky k vedení autonomního, nezávislého vyšetřování? Jednoduše řečeno, nemůžeme.

Právě proto potřebujeme větší kapacitu a všem členům Petičního výboru je jasné, že sekretariát je zavalen prací a potřebuje více zdrojů.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 23. září 2008.

21. Evropský rok tvořivosti a inovace (2009) (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0319/2008), kterou předkládá Katerina Batzeliová jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o Evropském roku tvořivosti a inovace (2009) (KOM(2008)0159 – C6-0151/2008 – 2008/0064(COD)).

Katerina Batzeli, zpravodajka. – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, vyhlášení příštího roku Evropským rokem tvořivosti a inovace je plně v souladu s cíli a prioritami EU změřenými na rozvoj evropské znalostní společnosti a je to klíčová odpověď Evropy 27 států na ekonomické a společenské výzvy globalizace. Tato globalizace se nestoudně snaží stavět do středu vývoje pouze ekonomiku a nic jiného, což však v praxi často představuje jen nezákonné rozdělování zisků.

Globalizace, pokud se má vyvinout ve spravedlivou rozvojovou politiku schopnou poskytnout ekonomické a sociální výhody všem regionům, musí být orientovaná na člověka. Musí poskytovat rovné příležitosti všem občanům v každé části světa.

Volbou spojení inovace a tvořivosti jako klíčového rozměru Evropského roku 2009 jsme udělali správné rozhodnutí. „Znalostní trojúhelník“ – vzdělávání, výzkum a inovace spolu s tvořivostí – tak činí z občana ústřední pilíř rozvojového modelu EU.

Navíc volba roku 2009 jako Roku tvořivosti a inovace je z politického hlediska jasným prodloužením Evropského roku mezikulturního dialogu. Dovolte mi dodat, že s vaší účastí, pane Figelí, bude velmi úspěšný.

Mobilita znalostí a tvořivosti tvoří nedílnou součást otevřeného mezikulturního dialogu. Cílem tohoto dialogu je obsáhnout kulturní rozmanitost, partnerství v podnikání, profesní spolupráci, sociální sblížování a větší vyrovnaní úrovně vzdělanosti mezi občany EU.

Je proto důležité, aby existoval jasný závazek a byli zapojeni všichni sociální partneři, malé a střední podniky, vzdělávací a profesní orgány a také Společenství a vnitrostátní a regionální orgány.

Hlavní hybnou silou všech akcí v roce 2009 budou vzdělávací programy na vnitrostátní a evropské úrovni, programy Společenství pro celoživotní učení, opatření spojená se školením a vzděláváním v rámci Evropského sociálního fondu a ostatních strukturálních fondů a také vnitrostátní vzdělávací programy, které mají být do tohoto roku začleněny.

Jsou zahrnuty oblasti kultury, komunikací, trhu práce, mládeže, žen, přistěhovalců, místních a regionálních jednotek, kulturního průmyslu a malých a středních podniků.

Bylo rozhodnuto, že tato spolupráce má být založena na víceletých a jednoletých programech, a to s financováním určeným pro projekty, i když by Parlament uvítal, aby tento rok měl svůj vlastní rozpočet, jako tomu bylo v případě Roku mezikulturního dialogu. Parlament alespoň předložil pozměňovací návrhy, které zajistí, že tento rok nebude primárně financován prostřednictvím programů Společenství v oblasti celoživotního učení, ale prostřednictvím všech programů a odvětvových opatření. Podle tohoto návrhu nebudou inovace a tvořivost představovat zátěž pro vzdělávací programy, ale budou ústřední pro všechny politiky Společenství.

Dovolte mi zakončit poděkováním panu komisaři, oddělením Komise a slovinskému a francouzskému předsednictví za otevřený dialog a spolupráci, kterou jsme spolu měli.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, chci vyjádřit svou vděčnost paní Batzeliové, Výboru pro kulturu a vzdělávání a všem poslancům za jejich podporu a pozměňující návrhy – a vylepšení – původního textu, zaměřené na jeho posílení a zdůraznění několika hledisek možného Evropského roku tvořivosti a inovace.

Komise může z celého srdce text podpořit takový, jaký je. Tato iniciativa je odpovědí na výzvy přicházející z tohoto Parlamentu a z členských zemí, aby se upevnilo spojení mezi vzděláváním a kulturou. Tím, že se zaměřujeme na tvořivost a lidský talent, chce Komise zdůraznit, že zatímco můžeme čerpat inspiraci z minulosti tím, že se učíme z našeho bohatého evropského a světového dědictví, zapojení kultury by se především mělo stát zkušeností, která pomáhá rozvinout vrozený potenciál lidí a zajistit jejich aktivní účast. Tvořivost a schopnost inovace jsou spojené dovednosti, které je nutné všemožně pěstovat prostřednictvím celoživotního učení.

V každém z nás je tvořivost a inovační potenciál a každý máme různá nadání, ať se jedná o profesionální umělce nebo amatéry, učitele nebo podnikatele, ať jsme z bohatých nebo chudých poměrů.

Péče o tento potenciál může pomoci řešit společenské výzvy a také formovat budoucnost Evropy v globalizovaném světě, jak právě řekla paní Batzeliová. Tento Evropský rok poskytne příležitost ke zdůraznění skutečnosti, že Parlament spolu s Radou a členskými státy již navrhl listinu vyrovnaného přístupu ke vzdělávání v podobě doporučení týkajícího se klíčových schopností pro celoživotní učení. Přijali jsme ji v prosinci 2006 a v průběhu roku bude naší metodickou pomůckou. Jedním z jejích pozoruhodných rysů je definice schopností jako „znalostí, dovedností a postojů“ a máme v úmyslu využít rok zejména k vyzdvížení otázky postojů, což je zřejmě myšlenka, na které by Evropa potřebovala pracovat nejvíce.

Když byla zpočátku otázka navrhovaného Evropského roku neformálně diskutována s Výborem pro kulturu, paní Packová zdůraznila, že se jedná o velmi úspěšný evropský příklad, jenž bude dobré předložit voličům ve volebním roce 2009. S tímto na mysli bych rád pobídl Parlament a nás všechny, abychom se stali skutečnými vyslanci tvořivosti a inovace – nejen v roce 2009, ale i po jeho uplynutí.

Mihaela Popa, jménem PPE-DE. – (RO) Jak víte, návrh Komise, aby se rok 2009 stal Evropským rokem tvořivosti a inovace, je součástí iniciativy, která má za cíl zdůraznit důležitost různých témat tím, že se spojí s jednotlivými roky. Evropa potřebuje zdůraznit tvořivost a inovativnost, aby se mohla vyrovnat s Evropou v pohybu, a zvolení tohoto tématu pro Evropský rok je dobrou příležitostí sdělit veřejnosti informace týkající se nejlepších postupů v dané oblasti a podnítit politické diskuse.

Celkovým cílem Evropského roku 2009 je propagovat tvořivost jako hnací sílu inovace a klíčový faktor v rozvoji osobních, profesních, podnikatelských a sociálních dovedností v průběhu celého života. Tvořivost a inovativnost jsou dvě hodnoty, které používáním získávají na ceně. Čím více je používáme, tím jsou účinnější. Nicméně špičkový výkon vyžaduje zvláštní pozornost za příznivých okolností.

V roce 2009 bude pro každý členský stát velmi důležité podporovat, v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality, ty činnosti, které zapojují mládež a muže stejně jako ženy, protože víme, že ženy jsou ve vědě a výzkumu ve značné menšině. Tyto aktivity by také měly zapojit osoby se zdravotním postižením, které mají vysoký tvůrčí potenciál.

Evropská lidová strana podporuje evropské inovace a považuje založení Evropského inovačního a technologického institutu za prioritu. Jsme však přesvědčeni, že důvěra ve vrozenou tvořivost a inovativnost lidí nestačí; měli bychom organizovat aktivity a tvořit události. V tomto kontextu podporujeme přijetí návrhu zprávy o Evropském roku tvořivosti a inovace, která byla projednána s Evropskou komisí a Radou. Dále je důležité, abychom zahájili sérii navazujících opatření, která zajistí, aby tyto snahy pokračovaly i poté, co rok skončí, a jak řekl pan komisař, jakožto poslanci Evropského parlamentu bychom skutečně měli jednat jako vyslanci tvořivosti.

Christa Prets, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, stále ještě se nacházíme v Evropském roce mezikulturního dialogu a již přemýšlíme o Rce tvořivosti a inovace, což je dobré, protože tato dvě témata se navzájem doplňují. To je velmi důležité, protože zavést mezikulturní dialog, praktikovat jej a udělat z něj součást našich životů vyžaduje hodně tvořivosti a inovace. Měli bychom se nyní zaměřit na praxi, abychom se hladce přenesli do příštího roku a nových požadavků, protože tvořivost musí být považována za hybnou sílu inovace a za klíčový faktor rozvoje osobních, profesních, podnikatelských a sociálních schopností.

Zvláštní důležitost v této souvislosti náleží celoživotnímu učení. Evropa musí být tvořivější a více inovativní, aby se uměla vyrovnat s výzvami globální hospodářské soutěže a přizpůsobit se rychlým technologickým změnám a vývoji a reagovat na ně. V tomto směru zbývá ještě mnohé udělat. Pokud uvažujeme o programu výzkumu a vývoje a o rozpočtu, který má každý stát poskytnout, konkrétně 3 % HDP, nemůžeme neuznat, že jsme od cíle stále daleko. Když se podíváme na jiné země, jako například Spojené státy a Čínu, které do výzkumu a vývoje investují daleko více, uvidíme, kde jsou mezery, které zde v Evropě musíme vyplnit.

I sestavení finančních balíčků vyžaduje velkou dávku tvořivosti a inovace. Tomuto programu by jeden jistě přišel vhod. Je smutné, že se musí obejít bez finančních zdrojů. Členské státy – a také organizace a instituce – si musí nyní samy určit, kde stanoví své priority a jak je zafinancují, a za tím účelem samozřejmě budou muset využívat odpovídajících podpůrných programů EU. Pro další inovace a aktivity bychom ale potřebovali další financování. To je jistě zásadní.

Je také velmi důležité zavést úzké spojení mezi uměleckou tvořivostí a školami a univerzitami. Umění a kultura také potřebují pomoc a podporu, pokud mají produkovat tvořivost. Nápady často existují, ale chybějí peníze na jejich realizaci. Je velmi důležité, abychom nezanedbali hodnocení ve spojitosti s Rokem mezikulturního dialogu, Rokem mobility a všech těchto záležitostí, které jsou spolu propojené, abychom na konci věděli, jaké výhody obyvatelstvo získává a jak můžeme našim spoluobčanům srozumitelně vysvětlit, že všechny tyto priority výsledně přinášejí užitek jim osobně a podporují rozvoj Evropské unie.

Hannu Takkula, jménem skupiny ALDE. – (FI) Pane předsedající, je mi obzvláštním potěšením dnes promluvit, protože toto zasedání vede nejlepší místopředseda Parlamentu, Marek Siwiec, a je zde i vážený pan komisař Ján Figell, a také proto, že dnešní téma je nanejvýš zajímavé: tvořivost a inovace; i když by bylo možné se při diskusích na toto téma vždy zeptat, co to vlastně tvořivost a inovace jsou.

Často se zdá, že jsou to jen slova, která zřejmě nemají větší obsah. Pokud bych měl odpovědět na otázku, co je tvořivost, znám alespoň jednu odpověď, kterou údajně řekl finský skladatel Sibelius: domníval se, že tvořivost je bolest.

My v Evropě samozřejmě z bolesti strach nemáme, pokud nese přidanou hodnotu, tedy něco, co nás vede vpřed jako skupinu národů a v kontextu Evropy jako celek. Jak já to chápu, je hlavním účelem tohoto Evropského roku přinést do evropské skutečnosti nějakou přidanou hodnotu.

Jak se tvořivost a inovace podporuje? Jak pan předsedající ví, vaše země, Polsko, má získat Evropský inovační a technologický institut. Toto je jistě v dané oblasti jedním z faktorů, které členské státy Evropské unie povzbuzují k vytváření nové přidané hodnoty a inovací za využití různých pobídek.

Nicméně víme, že inovace nebo tvořivost nejsou přinášeny vládními rozhodnutími. Ať již zde rozhodneme cokoli, nedochází k nim v důsledku rozhodnutí. Místo toho potřebujeme zdroje a správné předpoklady na univerzitách, ve školách a v různých odvětvích naší společnosti, aby se lidé mohli na tvorbu něčeho nového soustředit a vyměňovat zkušenosti a aby se mohli osvobodit od stereotypního myšlení, které jim zabraňuje přistupovat k věcem novým způsobem.

Myslím, že toto je velkou výzvou, protože všichni víme, že vzdělávací instituce v našich zemích se často vyvinuly jako výsledek tradic sahajících hluboko do minulosti. Určité tradice se učí, určitá pravda, ale do jisté míry je zapotřebí záležitosti zpochybňovat a zkoumat je z více úhlů. Musíme si uvědomit, že tím, že budeme kritičtí a nesouhlasit, tím, že kriticky rozebereme paradigmaty a určité „pravdy“, můžeme být úspěšní při tvorbě nové přidané hodnoty.

Vím, že pan komisař bude určitě naléhat na všechny členské státy, aby předložily vnitrostátní strategie inovací, jak pomohou studentům věnovat se novým myšlenkám nebo jak poskytnou rámec pro nové způsoby myšlení od raných školních let po univerzitu, vycházející z programu celoživotního učení.

Jedná se o důležité téma a myslím, že hlavním přínosem Evropského roku bude, že se tvořivost, inovace a nové způsoby myšlení stanou jádrem diskuse. Možná to povede k inovaci a nové přidané hodnotě a možná, že výsledkem bude tvorba produktů, protože ekonomika je v Evropské unii důležitou záležitostí. Děkuji vám, pane předsedající.

Mieczysław Edmund Janowski, *jménem skupiny UEN.* – (PL) Pane předsedající, pane komisaři, Paul Gauguin řekl, „abych viděl, zavírám oči“. Chceme lépe vidět, lépe chápat a lépe jednat. Musíme probudit dovednosti a talenty, které v nás spí. Je důležité použít všechny síly tvořivosti, kterou evropská společnost vlastní, abychom byli schopni čelit výzvám, které přináší svět. Představujeme méně než 8 % obyvatelstva naší planety. Ostatní lidé nejsou ani pasivní, ani méně nadaní. Z tohoto důvodu bych jménem Skupiny Unie pro Evropu národů rád podpořil ustanovení Evropského roku tvořivosti a inovace.

Nerad bych ovšem, aby tato aktivita byla samoúčelná. Musíme udělat vše pro to, abychom se vyhnuli plýtváním příležitostmi a schopnostmi, které máme, a abychom vytvořili nové a pozitivní hodnoty ve všech oblastech: v technologii, podnikání, financích a rovněž tak v sociálních a dalších oblastech. Nemůžeme si dovolit plýtvat dovednostmi, schopnostmi a tvrdou prací tisíců talentovaných Evropanů, mladých i starých, včetně těch se zdravotním postižením. Musíme udělat vše pro zjednodušení postupů k zavádění inovačních řešení. Za tímto účelem využijme cíle 7. rámcového programu!

Mikel Irujo Amezaga, *jménem skupiny Verts/ALE.* – (ES) Rád bych začal tím, že poblahopřeji jak Komisi k jejímu návrhu, tak zpravodajce, paní Batzeliové, ke zprávě, která získala téměř jednomyslnou podporu s obvyklou výjimkou jednoho člena našeho výboru.

Na jedné straně bych měl konstatovat, že můj region, Baskicko, má Rok inovace letos. Je realizován na základě návrhů schválených v roce 2007 a věřím, že by mělo být možné do určité míry z nich čerpat.

Konkrétně by jednou koncepcí mohlo být podporovat kritické, svobodné myšlení ve společnosti. Rok by měl toto pojetí alespoň zahrnout – myšlení, které pohání vědeckého ducha vpřed a rozvíjí intelektuální schopnosti, aby byla usnadněna změna v organizacích a institucích na našem území a jejich přínos k budování moderního, podporujícího, otevřeného a inovativního kontinentu.

Na druhé straně by měl Rok tvořivosti a inovace povzbudit představu otevřené inovace: inovace, která vychází z vnitřních schopností a současně zahrnuje všechny možné zdroje – uživatele, dodavatele a sítě – a která jde za výrobek a technologii a obsahuje nehmatatelné a obecně rozmanité aspekty vedoucí k tvorbě hodnot.

Podobně by rok měl přinést inovaci do všech sfér: inovaci, která se dotkne všech vlád, a zde nemám na mysli jen vlády členských států, ale i regionální nebo nestátní orgány, které toho v tomto roce mají hodně co říci. Požádal bych také Komisi, aby na ně rovněž pamatovala.

Inovace by se také měla rozvinout i ve všech organizacích a institucích, ať již veřejných nebo soukromých, komerčních nebo neziskových, a zasáhnout do všech aspektů života; zejména by měla podporovat sociální inovaci a inovaci na podporu udržitelnosti životního prostředí.

PŘEDSEDAJÍCÍ: pan VIDAL-QUADRAS

Místopředseda

Vladimír Železný, za skupinu IND/DEM. – Vážený pane předsedo, byl jsem zvolen do Evropského parlamentu v bývalé komunistické zemi. To, o čem jsme byli přesvědčeni, že už je dávno za námi, překvapivě zažíváme znovu tady v EU. Je to podivné déjà vu. Prožil jsem úplně celou komunistickou éru v mé zemi a náš život byl pečlivě rozčleněn mezi roky, měsíce, týdny a dny, které byly zasvěceny někomu nebo něčemu. Měli jsme rok lidové kultury, měli jsme měsíc knihy, měsíc československo-sovětského přátelství, měli jsme týden kosmu, měli jsme den horníka, kdykoli jsme se ráno probudili, patřil náš den, týden nebo měsíc někomu jinému než nám. Naše životy plynuly jako jedna velká nekonečná kampaň. Kampaňovitost měla zastřít nedostatek svobody i nedostatek pomerančů a masa. V Evropské unii máme dost pomerančů i masa, ale přesto propadá Unie stejnému pokušení dosahovat výsledky nikoli pomocí trpělivé a klidné práce, ale pomocí kampaní.

Jak hodlá Evropská unie vykresat ve větší míře kreativitu, jejímž zdrojem je invence, talent, geniální nebo alespoň dobrý nápad? Jediné, čeho docílíme, bude spokojenost stovek dalších nových NGOs. NGOs, tahle podivná choroba naší demokracie, kdy nevolení a nikým neautorizovaní mohou čerpat naše peníze, protože přece konají obecné dobro. Rádi spotřebují rozpočet na tuhle roční kampaň. Spotřebují peníze daňových poplatníků na tisíce letáčků, spoustu plakátů, akcí a seminářů. Jen kreativita zůstane po tom roce stejná, jako byla. Pane předsedo, mám návrh, pojďme místo roku inovací a kreativity vyhlásit rok obyčejné, žádnou kampaní nerušené práce. Rok bez kampaní a bude to úleva. Děkuji.

Thomas Wise (NI). - Pane předsedajícím, celkovým cílem Evropského roku 2009 je „podpořit tvořivost pro všechny, jako hnací sílu inovace a jako klíčového faktoru rozvoje osobních, profesních, podnikatelských a sociálních schopností prostřednictvím celoživotního učení“. Vždycky však hovoříme o nových právních předpisech. Antagonistický stát zablácený v právních předpisech dusí ve svých lidech tvořivost i podnikavost. Například Belgie těžko někdy stvoří lidi jako Joe Meek nebo Richard Branson, a buďme upřímní: Zpívající jeptiška (Singing Nun) se nikdy nevyrovnala The Beatles nebo Rolling Stones.

Komise upadá do senility a ještě před tím, než se ztratí v temnotách, velká díla evropské kultury zůstanou jako síť majáků. Nedusme už naše umělce dalšími právními předpisy. Jak kdysi naříkal velký Ral Donner: „Nevíš, co máš, dokud to neztratíš, oh yeah!“

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Pane předsedajícím, pane komisaři, Evropský rok tvořivosti a inovace je vynikající příležitostí přitáhnout pozornost občanů k aktivitám Unie v oblasti vzdělávání a výzkumu, zejména s ohledem na program celoživotního učení.

Celoživotní učení je nedílnou součástí lisabonského programu a jeho nejdůležitější cíle zahrnují rozvoj znalostní společnosti, zvýšenou konkurenceschopnost, povzbuzení ekonomiky a tvorbu pracovních míst.

Když mluvíme o tvořivosti, máme sklon mít na mysli výhradně vědce, inženýry, stavaře nebo mistry řemesel. K ekonomické a technologické inovaci má ale pojem tvořivosti další, jednodušší interpretaci, která je nám možná blíže, zejména tvořivost v uměleckém smyslu.

Umělci, kteří nás opakovaně oslní, do značné míry přispívají k tomu, že jsou naše životy úplné, ať se jedná o malbu, sochu, literaturu, píseň, divadlo, grafiku, fotografii, design nebo dokonce film, jenž má dosah k širokým masám lidí. Umělci a díla, která tvoří, určují naši kvalitu života.

Rok tvořivosti nabízí dobrou příležitost uznat a ocenit tyto lidi, kteří dělají naše bezprostřední prostředí obyvatelným a ovlivňují vkus, hodnoty a požadavky mladých Evropanů k lepšímu.

Uvědomuji si, že máme velkou potřebu inovačních a tvůrčích technologií, které přinášejí revoluční změny. Jsme oslněni nádhernými auty, zázračnými komunikačními prostředky a výsledky inovačního, vědeckého výzkumu, ale jakou by měl život cenu bez krásných uměleckých děl, soch, grafik, látek nebo tvůrčích hudebních a literárních děl, která nás obklopují?

Velmi doufám, že programy Evropské unie zahrnou etické a materiální ocenění kultury, hlavně těch děl, která přispívají k pocitu hrdosti na evropskou identitu, takže výsledně všichni můžeme být o něco více Evropany.

A konečně, i když jsem do teď hovořil o umění, dovoluji mi, prosím, vyjádřit naději, že Evropský inovační a technologický institut, jenž byl nedávno otevřen v Budapešti, účinně přispěje k úspěchu tohoto roku. Děkuji za pozornost.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (PL) Pane předsedající, růst spotřeby stejně jako nárůst zdrojů pro ekonomický růst, zdravotní péči a kulturu v nadcházejícím procesu globalizace stále více závisí na účinnosti vzdělávání, na aktivitách podporujících každodenní tvořivost a inovaci lidí, na vytvoření lepších organizačních a finančních modelů pro zavádění inovací a na nápadech, které zvýší produktivitu, zlepší kvalitu, vytvoří pracovní místa, sníží náklady a zlepší konkurenceschopnost.

Při tom všem je důležitý rozvoj vzdělávání, což zahrnuje i povinné vzdělání, které by mělo podpořit tvořivé myšlení. I média by měla podpořit inovační myšlení tím, že představí úspěchy a dají najevo obdiv k těm, kdo za těmi úspěchy stojí. Inovace v hospodářství, na různých úrovních místní samosprávy a tak dále by mohla podnítit vysoký stupeň zapojení, a to za předpokladu, že budou odstraněny administrativní překážky a dojde k plnému sociálnímu začlenění, což do značné míry závisí na politicích.

Rok 2009: rok tvořivosti a inovace by neměl být rokem přemýšlení, ale měl by být rokem konkrétní a tvůrčí činnosti. Navrhovaná směrnice je nezbytným dokumentem a předložené pozměňovací návrhy její podstatu nemění. Děkuji Vám, paní Batzeliová, za vaši zprávu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). - (PL) Pane předsedající, tvořivost a inovace jsou klíčovými faktory znalostní ekonomiky a evropská ekonomika je jistě jednou z nich. Čelit výzvám globalizace a využívat příležitosti, které nabízí, vyžaduje inovativní a tvůrčí přístup.

Ekonomická činnost je jen jednou z oblastí, kde jsou tvořivost a inovace důležitými faktory úspěchu a kde často poskytují rozhodující konkurenční výhodu. Bez nich je těžké si představit výrobky nebo služby, které splňují rostoucí požadavky spotřebitelů. Proto se domnívám, že by mělo být v plánech Evropské komise podstatně zdůrazněno zvýšené zapojení podniků, zejména co se týče jejich zkušeností s využíváním potenciálu nabízeného inovací a tvořivostí lidí.

Tvořivost a inovace jsou dovednosti, jež je obtížné se naučit, ale které je jistě možné podporovat. Vzdělávání je k podnícení jejich rozvoje velmi důležité. Toto by se však nemělo omezovat jen na školní nebo akademické vzdělání. Je důležité, aby byly tvořivost a inovace podporovány na každé úrovni vzdělávání, od různých forem školního vzdělávání přes vzdělávání v průběhu celého profesního života až do důchodu. Při podpoře inovace a tvořivosti je vhodné využít zkušeností získaných z existujících vzdělávacích programů i z dalších iniciativ, zejména těch, které mají přeshraniční rozměr.

Věřím, že vyhlášení roku 2009 jako Evropského roku tvořivosti a inovace bude účinné v tom, že pomůže zvýšit povědomí lidí, rozšířit informace o dobrých zkušenostech a podnítí výzkum a tvořivost a především podnítí diskusi o politikách a změnách, které by měly být zavedeny, aby tvořivost a inovace získaly větší podporu ze strany podniků, evropských orgánů a členských států.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (PL) Pane předsedající, je skutečně vzácné, že souhlasím se všemi, kdo vystoupili přede mnou. Všichni jste zřetelně a přesvědčivě vysvětlili, proč je tento rok důležitý. Pan Janowski to před několika minutami vysvětlil obzvláště výmluvně. Také však souhlasím s těmi, kdo říkají, že se může jednat jen o další z těch roků, které nemají žádné skutečné výsledky. Proto pokud právě tohle nechceme říkat za rok či dva, musíme připravit nějaké konkrétní kroky.

Jedním konkrétním krokem by bylo prohlásit, že si uvědomujeme naši základní prioritu, a tou je Lisabonská strategie. Nikoho jsem neslyšel ji zmínit. Jedná se o neuvěřitelně důležitou otázku. Právě v Lisabonské strategii jsme poprvé spojili technologické a ekonomické otázky s těmi uměleckými. Pokud máme hovořit o konkrétních krocích, pak věřím, že bychom tak měli učinit na dvou úrovních.

První úroveň (využívám skutečnosti, že je mezi námi pan komisař Figel a že má na starosti školství a vzdělávání) je vzdělávání. Měli bychom analyzovat situaci v Evropské unii. Poskytují zkoušky při zápisu na střední školu základ tvůrčímu myšlení mladých lidí, kteří tyto zkoušky skládají? Mělo by dojít ke skutečnému přezkumu toho, co se v Evropě děje. Estetická citlivost na jedné straně a matematické schopnosti a věda na straně druhé – to je to, čeho máme nedostatek. Tradiční humanitní obory toto neumožňují. Evropská asociace univerzit o tomto problému často hovoří.

A další věc, která je velmi důležitá. Pokud jde o zdroje, hovoříme o přidělení nějakých zdrojů na úrovni Evropské unie. Musíme se pokusit zde vytvořit situaci, kdy budeme mít na konci tohoto roku k dispozici nějakou zprávu, nějaké konkrétní údaje o situaci v jednotlivých členských státech, o tom, co chybí, a jak můžeme provádět srovnání, protože jsme nikdy takové srovnání na úrovni Evropy neprováděli, alespoň ne řádně. To nám s Lisabonskou strategií pomůže.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Pane komisaři Figelí, jsem ráda, že jste dnes přítomen u této rozpravy, protože vaše životní zkušenost je v mnohém podobná té mé.

Má osobní umělecká zkušenost mi dovoluje tvrdit, že věnování Evropských roků určitým tématům rozhodně pomáhá zvýšit povědomí a zapojení veřejnosti.

Protože se dnešní Evropa musí vypořádat s výzvami a příležitostmi globalizace tím, že posílí své tvůrčí a inovativní schopnosti, vítám rozhodnutí Komise vyhlásit rok 2009 Evropským rokem tvořivosti a inovace.

Motivační síly za inovací jsou lidé, jejich pracovní, podnikatelské a sociální dovednosti. Proto se musí zvláštní pozornost věnovat celoživotnímu učení. Vítám navrhovaná opatření k podpoře tvořivosti a schopnosti inovace na všech stupních celoživotního učení, přes pracovní cyklus až po důchod.

Jsem přesvědčena, že aby bylo možné dosáhnout cílů roku 2009, jež mají Evropě přinést užitek z inovací, sada opatření by měla přesně zapadat do dalších politik, které by měly pokračovat i po skončení Evropského roku tvořivosti a inovace.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Vyhlášení roku 2009 Evropským rokem tvořivosti a inovace je pevným závazkem, jenž jsme přijali. 42 % podniků pracujících v průmyslu a službách v EU oznámilo inovační činnosti. V roce 2003 realizovalo inovace 65 % německých podniků a bylo uděleno 312 patentů na 1 milion obyvatel, přičemž evropský průměr je 128 patentů na 1 milion obyvatel. V Rumunsku inovačně podniká jedna pětina podniků. V roce 2006 představovaly evropské investice do výzkumu a inovací pouhých 1,84 % HDP ve srovnání s cílem 3 %, který ukládá Lisabonská strategie.

Investice do výzkumu a inovací se nezvýšily stejným tempem jako evropský HDP. Domnívám se, že průzkumy, hlasování, konference a informační kampaně nestačí. Evropský rok tvořivosti a inovace musí být rokem, kdy sliby budou dodržovány. Podpora tvořivosti potřebuje odpovídající podporu z rozpočtu Společenství stejně jako z vnitrostátních rozpočtů. Pane komisaři, společně s námi, Evropským parlamentem a členskými státy se zavazujete ke zvýšení tvořivosti a inovačních aktivit v Evropě roku 2009.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Děkujeme všem, kdo se přičinili o to, že středoevropská a východoevropská země oslavila tvořivost o rok dříve, neboť Budapešť je vlastně hlavním městem tohoto nového evropského trendu tvořivosti a inovace. Stejně tak navrhujeme, aby přední univerzity měly příležitost podporovat evropskou politiku organizováním zvláštních akcí alespoň na jedné univerzitě v každé zemi z posledních dvou vln rozšíření, přičemž odborníci a specialisté by měli mít v těchto akcích slovo. Také navrhujeme, aby dva až tři špičkoví výzkumníci ze zemí z posledních dvou vln rozšíření vyjeli na exkurze do pěti špičkových univerzit a výzkumných pracovišť v Evropě.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Pane předsedající, pane komisaři, určení roku 2009 jako Evropského roku tvořivosti a inovace poskytuje příležitost k podpoře kulturní, vědecké a hospodářské spolupráce. Každé zemi se otevírají možnosti rozvinout vlastní vnitrostátní program na podporu tvořivého potenciálu lidí.

Tak jako je důležité celoživotní učení, tak je tvořivost, která stojí v základech každé inovační politiky, rozhodující pro vytváření nové přidané hodnoty. Tato politika ukazuje, že počítáme s lidskými zdroji a rozvíjíme je a že jsou pro nás ústřední. Je důležité, aby bylo vytvořeno přímé spojení mezi vzděláním, kulturou a vědou. Je důležité, aby na sebe instituce vzájemně působily, aby rozšířily svůj rozsah působnosti. Tvořivost a inovace se týká všech lidí každého věku. Je také důležité, aby byly vyčleněny odpovídající zdroje a byla zajištěna veřejná pomoc na podporu talentů. Talenty se vyvíjejí, ale potřebují podporu, protože hybnou silou společnosti jsou právě schopné a talentované tvůrčí osobnosti.

Ján Figel', člen Komise. – (SK) Rád bych mnohokrát poděkoval za zajímavou diskusi, která ukazuje zájem o inovaci a tvořivost, a za podporu Parlamentu tomuto programu. Všiml jsem si, že v rozpravě převažovali poslanci z nových členských států, což samo o sobě je pozitivní a možná to vysílá příznivý signál o tom, že rozšíření Unie přináší nahlížení nových témat a skutečností jak z pohledu globálního světa, tak z pohledu místního.

Richard Florida, americký sociolog, prohlásil, že klíčem k inovativní společnosti je kombinace „3 T“: talent, technologie a tolerance. Každý má do určité míry talent, zvláštním způsobem, různého druhu. Technologie je zastoupena počítačem či hudebním nástrojem, nebo taky invalidním vozíkem, jako prostředkem k rozvoji dovedností. Třetí T, tolerance, umožňuje každému, včetně marginalizovaných a slabých, aby se účastnil procesů, které vedou ke zlepšení, sociálnímu začlenění a novým znalostem.

Jsem rád, že jsme zde slyšeli o návaznosti na rok 2008, protože naším cílem je na základě kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu rozvinout další rozměr kulturního programu, a tím je tvůrčí průmysl. Pomáhá nám to vnímat kulturu jako tvořivou část společnosti, ne z hlediska spotřebitele, ne jako „něco, občas“, ale jako stálou součást procesu tvorby hospodářství. Kultura přispívá. Kultura není o spotřebě. Pokud budeme na kulturu pohlížet tímto způsobem, náš tvůrčí průmysl bude prosperovat a přinese dobrá pracovní místa a značný ekonomický růst, což je vlastně totéž jako Lisabonská strategie. Neexistuje zde dichotomie (buď podnikání nebo kultura), ale spíše spojení, které je samozřejmě vyrovnané a racionální.

Zadruhé, posun znalostí do praxe je velmi důležitý pro proces učení. Naše učení je často izolované a fragmentované a má malý význam pro praktické potřeby. Nechci příliš dlouho hovořit, jen chci zopakovat, že jsme zde vyjádřili konkrétní povzbuzení podnikatelskému sektoru, vzdělávání pro podnikání a odpovědnosti za to, že nejen Evropská unie, ale také členské státy musí podporovat talent a inovace a pomáhat jim. Toto vše je propojené s modernizací vzdělávacího systému a s celoživotním učním.

Rád bych zakončil tím, že inovace se neodráží jen v koncových produktech nebo nových službách. Inovace také ukazuje nové přístupy, nové metody a nové způsoby myšlení. V tom je důležitost roku 2009: změnit naše vnímání důležitosti inovace, hodnoty talentu a tvořivosti. Děkuji vám mnohokrát. Budu se těšit na další spolupráci.

Katerina Batzeli, zpravodajka. – (EL) Pane předsedající, myslím, že všichni zde v Parlamentu jednomyslně a v politické shodě podporují názor, že by se rok 2009 měl stát Rokem tvořivosti a inovace. Pokusili jsme se podepřít naši důvěru v úspěch programu roku 2009, což bylo možné díky postupu spolurozhodování. Evropský parlament prosadil, že tento postup bude založen na interinstitucionální dohodě nejen při rozhodování, ale také pokud jde o realizaci a účinnost programu.

Dovolte mi nyní zdůraznit, že Komise musí počítat s obavami poslanců, které se týkají realizace a úspěchu programu v průběhu monitorování a předkládání návrhů vnitrostátními orgány a příslušnými stranami. Tato tvořivost a inovace bude postupovat do všech politik. Umožní také mobilitu mezi umělci, kulturním průmyslem, vzdělavateli a učiteli.

To vyžaduje rozsáhlejší audit než v Roce mezikulturního dialogu, kdy financování bylo nesporné a zaručeno v ročním rozpočtu Evropských společností. Když vezmu v úvahu vzkaz, jenž sdělil pan komisař Figel a další kolegové poslanci, a sice, že bychom měli sledovat realizaci programu, dovoluji mi, abych tuto sněmovnu upozornila, že mezikulturní dialog a Rok tvořivosti a inovace musí být předvojem naší komunikační politiky se zřetelem k evropským volbám. Takto můžeme trochu přispět k podnícení občanů k podnikání, tvořivosti a kultuře.

(Potlesk)

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bogdan Golik (PSE), písemně. – (PL) Než jsem se stal poslancem Evropského parlamentu, měl jsem možnost poznat principy fungování vzdělávacího systému a soukromých podniků. Zkušenost, kterou jsem získal, mi ukázala, že Evropa potřebuje rozvinout své tvořivé a inovační dovednosti, a to jak ze sociálních, tak z ekonomických důvodů.

Zdá se mi, že nadcházející Rok tvořivosti a inovace je vynikající příležitostí ke zlepšení konkurenceschopnosti EU v globalizovaném světě. Všechny projekty vztahující se k trvalému růstu spolupráce mezi členskými státy v oblasti vzdělávání a výměny osvědčených postupů i projekt Evropa znalostí a inovace jsou podporovány jak polskou vládou, tak orgány EU. Byl jsem potěšen upevněním myšlenky ETI ustavením jeho ústředí v Budapešti v červnu 2008.

Abychom byli schopni plně využít schopností lidí a plně využít myšlenek, jako je ETI, potřebujeme nejen rozvinutou infrastrukturu k rozvoji lidské tvořivosti, ale také podpůrný systém, jenž zaručí řádné pracovní podmínky, které umožní pokračovat v osobním rozvoji. Rád bych využil této příležitosti a upozornil na iniciativu z Polska, konkrétně z města Łódź, kde je jedna z poboček ETI. Łódź v Evropě vyniká inovacemi a výjimečnými dovednostmi jak v oblastech moderního vzdělávání, tak v koncepcích zaváděných do podniků. Dobře využít příznivých okolností, jakými jsou například Rok tvořivosti a inovace, stejně jako nedoceneného potenciálu takových měst, jako je Łódź, by nám všem mohlo prospět!

Zita Gurmai (PSE), písemně. – (HU) Tvořivost a inovace hrají nesmírně důležitou roli ve schopnosti Evropy účinně reagovat na výzvy a příležitosti globalizace. Efektivnější využití znalostí a rozvoj inovace jsou hlavními prvky evropské ekonomiky, takže na ně musíme klást zvláštní důraz. Evropský rok, jenž má za cíl rozvíjet tvořivost a inovaci, musí zaměřit svou pozornost právě na toto.

Dynamičnost evropské ekonomiky hodně závisí na její inovační kapacitě. Evropa musí své tvořivé a inovativní schopnosti zaměřit jak na sociální, tak na ekonomické důvody. Proto si myslím, že je důležité, aby Evropský rok také hovořil o praktických opatřeních a podporoval rozvoj inovace.

Výsledky tvořivosti a inovace musí být více známy. Z tohoto důvodu je zde obzvláštní potřeba iniciovat informační a propagační kampaně, organizovat akce na společných úrovních – na úrovni evropské, na úrovni členských států a regionálních a místních úrovních, vyjádřit klíčová poselství a uvést ve známost osvědčené postupy.

Musí být podporovány klastrové sítě, jež jsou uznávány jako hybné síly inovace, stejně jako tvorba znalostních trojúhelníků a urychlení různých forem vzdělávání. Aby bylo možné podporovat inovaci, členské státy se musí soustředit na dosažený vývoj v oblasti služeb na podporu inovace, zejména za účelem přenosu technologií, na vytváření pólů a sítí inovace prostřednictvím kontaktu s univerzitami a podniky, na přenos znalostí a na lepší přístup k financování.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Rozmanitost je jedním ze zdrojů inovace a politika rozšiřování EU přinesla do Evropy nový zdroj různorodosti, a proto i nové zdroje inovace. Bohužel je však cena účasti na programech Erasmus pro mnoho studentů v Rumunsku a Bulharsku odrazující, což snižuje jejich míru zapojení.

Erasmus byl vytvořen v roce 1987 s cílem poskytnout studentům evropskou mobilitu a vyhlídky na lepší kariéru. O 21 let později nejen že program přilákal 2 miliony studentů a 3 100 institucí vyššího vzdělávání, ale aktivně také přispěl ke zlepšení akademického života studentů tím, že jim pomáhá získat mezikulturní schopnosti a sebevědomí.

Ačkoliv to nebylo jedním z jeho zjevných cílů, program Erasmus uspěl v tom, že pomohl studentům porozumět samotné podstatě Evropské unie: svobodě pohybu v rámci rozmanité, leč sjednocené rodiny.

Proto ve světle blížícího se Roku tvořivosti a inovace věřím, že přidělení zvláštních fondů do rozpočtu určeného pro studenty z nejnovějších členských států by vedlo k vyšší účasti v programu a v důsledku i ke zvýšení rozmanitosti jako zdroje inovace a tvořivosti.

22. Přizpůsobení určitých aktů regulativního postupu s kontrolou, nařízení „omnibus“ (druhá část) – Přizpůsobení právních aktů novému rozhodnutí o komitologii (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je společná rozprava o níže uvedených zprávách:

– A6-0100/2008, kterou předložil József Szájer jménem Výboru pro právní záležitosti k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o přizpůsobení určitých aktů přijatých postupem podle článku 251 Smlouvy regulativnímu postupu s kontrolou podle rozhodnutí Rady 1999/468/ES ve znění rozhodnutí 2006/512/ES – – druhá část – (KOM(2007)0824 – C6-0476/2007 – 2007/0293(COD)), a

– A6-0345/2008, kterou předložil József Szájer jménem Výboru pro právní záležitosti, obsahující doporučení Komise o přizpůsobení právních aktů novému rozhodnutí o komitologii (2008/2096(INI)).

József Szájer, zpravodaj. – (HU) Lidé mají dlouhodobou zkušenost s tím, že úřady s rozhodovací pravomocí a zejména prováděcí orgány se neobejdou bez parlamentní kontroly. Dnes, a to zejména ve vztahu k přípravě

Lisabonské smlouvy, často slyšíme o takzvaném demokratickém deficitu Evropské unie a také velmi mnoho o byrokracii v Bruselu.

Je zajímavé, že dnes nepodporují Lisabonskou smlouvu právě ti, kterým by tato změna nejvíce pomohla, a ti, kdo jsou i nadále přesvědčeni, že Lisabonská smlouva zajišťuje právě účinnější kontrolu orgánů s prováděcí pravomocí, Evropské komise a takzvané evropské byrokracie. Rád bych, aby to vzali v úvahu všichni, kdo si myslí, že Lisabonská smlouva není potřebná.

Jsem přesvědčen, že zajištěním širších pravomocí Evropskému parlamentu, jenž je volen přímo občany, vůči Evropské komisi, budeme právě tomuto cíli sloužit. Zejména když Parlament a Rada nebo zákonodárský orgán delegují stále více pravomocí na prováděcí orgán v Evropě, pověřuje to Evropskou komisi v mnoha ohledech stanovením podrobných pravidel.

Ve značném množství případů potřebujeme reagovat okamžitě, když komplikovaný evropský právní mechanismus nefunguje, když se Rada a Parlament nemohou sejít, a v takových případech nezbyvá než zmocnit Komisi v zájmu rychlé, účinné akce.

Toto se stále děje. Tyto dvě zprávy se týkají skutečnosti, že v rámci dohody uzavřené v roce 2006 Evropským parlamentem a Komisí se sféra vlivu a pravomoci Evropského parlamentu rozšíří o kontrolu činnosti Komise v oblastech provádění a zákonodárství. Do dnešní doby měl takovou příležitost jen jediný zákonodárský sbor, Rada.

Evropská komise vytvořila čtyři balíčky, z nichž jsme v průběhu letního zasedání schválili dva. Třetí přichází nyní a moje zpráva z vlastní iniciativy se týká zásad, podle nichž musí být tento proces prováděn, a toho, jak se musí kontrola protokolovat.

Zároveň bych rád potvrdil, že diskuse vytvořila dobrý kompromis, ale také bych rád plně vysvětlil, jménem Parlamentu, že to nepovažujeme za precedens, ani z hlediska postupů výboru, které v současnosti probíhají, ani při pohledu do budoucna.

Tyto kontrolní pravomoci bude mít bez ohledu na Lisabonskou smlouvu Parlament; jinými slovy, Lisabonská smlouva, která zajišťuje podobné pravomoci, šla o něco dále a tyto pravomoci si již v jejím rámci uvědomujeme.

Pro Parlament je to gigantický objem práce a musí mu být za tímto účelem zajištěny nutné nástroje; a právě z tohoto důvodu jsem také přijal opatření s ohledem na rozpočet, abychom odstraněním byrokracie zajistili Parlamentu příležitosti, které jsou nezbytné po dokončení tohoto nového úkolu. Jinými slovy, Parlament se také musí připravit na završení tohoto úkolu a myslím, že podniknutím tohoto kroku se Evropská unie stane demokratičtější a transparentnější. Jinými slovy, učiníme zásadní krok k tomu, aby byl prováděcí orgán kontrolován zákonodárným orgánem, a tedy svrchovanou mocí, v rámci evropských orgánů. Děkuji za pozornost.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, jménem Komise vítám tyto dvě zprávy, které předložil pan Szájer, a děkuji zpravodaji za jeho práci. *Köszönöm szépen Jóska.*

Shodou dosaženou v prvním čtení, které se týkalo tzv. „druhého omnibusu“, bude další sada právních aktů přizpůsobená revidovanému rozhodnutí o komitologii. To bude znamenat silnější roli Parlamentu – vás – a větší demokratickou kontrolu. Komise je skutečně potěšena, že práce poměrně rychle postupuje a že se mezi třemi orgány – Radou, Parlamentem a Komisí – dosáhlo spravedlivých řešení.

Druhou zprávou Parlament vyzval Komisi, aby předložila nové návrhy na přizpůsobení dalšího omezeného počtu aktů. Ubezpečuji vás, že má Komise v úmyslu důkladně prozkoumat doporučení, která jste ve své zprávě učinil. V momentě, kdy bude toto vyhodnocení hotovo, budeme schopni rozhodnout, jak nejlépe na doporučení Parlamentu odpovědět.

A konečně mi také dovoluť vyjádřit naději, že zkoumání dalšího omnibusu Radou a Parlamentem bude také probíhat rychle a hladce.

Předsedající – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

23. Koncentrace a pluralismus sdělovacích prostředků v Evropské unii (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0303/2008), kterou předkládá paní Marianne Mikkoová jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o koncentraci a pluralismu sdělovacích prostředků v Evropské unii (2007/2253(INI)).

Marianne Mikko, *zpravodajka.* – Pane předsedající, počet členských států EU se od počátku roku 2004 téměř zdvojnásobil. Zajištění sblížení norem na ochranu demokracie a základních svobod k nejvyšší dosavadní úrovni je jednou z hlavních výzev po rozšíření. V této souvislosti zpráva vítá všechny iniciativy zaměřené na zajištění demokracie a zdůrazňuje, že sdělovací prostředky zůstávají vlivným politickým nástrojem, s nímž by se nemělo nakládat jen z ekonomického hlediska.

Zpráva uznává rozhodnutí Evropské komise svěřit vymezení hodnověrných a objektivních ukazatelů pluralismu sdělovacích prostředků konsorciu tří evropských univerzit.

Dále tato zpráva zdůrazňuje potřebu institucionalizovat kontrolní a prováděcí systémy založené na určených ukazatelích. Zpráva také uznává pokračující snahy zástupců vydavatelů a novinářů vytvořit listinu svobod sdělovacích prostředků. Dále zpráva podtrhuje potřebu společenských a právních záruk pro novináře a redaktory.

Zpráva se přimlouvá za přijetí osvědčených postupů redakční a novinářské svobody mezinárodními podniky, a to v každé zemi jejich působení. Vyjadřuje obavy z uplatňování nižších norem v členských zemích, které k EU přistoupily v letech 2004 a 2007.

Vývoj a přijetí nových technologií vedou ke vzniku nových mediálních kanálů a nového obsahu. Vznik nových sdělovacích prostředků přinesl větší dynamiku a různorodost do mediálního prostředí. Zpráva vyzývá k odpovědnému využívání nových mediálních kanálů.

Blogy: Chápu i nechápu obavy blogerů. Můj vstup do kyberprostoru způsobil mezi mnoha blogery rychlou reakci. Musím nyní ozřejmit, že nikdo nemá v úmyslu regulovat internet. Proto jako zpravodajka podporuji kompromis, jenž dosáhl obecné shody ve skupinách PSE, ALDE a Verts/ALE a jenž podtrhuje toto: „podporuje otevřenou diskusi o všech záležitostech vztahujících se ke statusu blogů“ – tečka. U toho zůstaneme.

Zpráva uznává výzvy, které pro tiskový trh představuje stěhování příjmů z inzerce na internet, ale upozorňuje, že nové prostředí komerčních sdělovacích prostředků je ovládáno zavedenými veřejnými a soukromými poskytovateli mediálního obsahu. Zastává také stanovisko, že koncentrace vlastnictví sdělovacích prostředků dosahuje úrovně, kdy pluralismus sdělovacích prostředků není silami volného trhu zaručen, a to zejména v nových členských státech.

Zpráva uznává, že veřejnoprávní sdělovací prostředky potřebují značný a stabilní tržní podíl k tomu, aby mohly plnit své poslání. Zdůrazňuje, že zatímco na určitých trzích veřejnoprávní sdělovací prostředky vedou, většinou trpí nedostatečným financováním a politickým tlakem.

Zpráva uznává potřebu zvýšit v EU mediální gramotnost, doporučuje zahrnout mediální gramotnost mezi devět základních schopností a podporuje rozvoj evropského studijního plánu mediální gramotnosti.

Ještě jednou, zpráva vítá všechny iniciativy zaměřené na zajištění demokracie a zdůrazňuje, že sdělovací prostředky zůstávají vlivným politickým nástrojem, jenž by neměl být pojmán z čistě ekonomického pohledu. Svoboda projevu má v mé zprávě klíčovou pozici – za to skutečně ručím.

Ján Figel', *člen Komise.* – Pane předsedající, ze všeho nejdřív bych rád poblahopřál paní Marianne Mikkoové k její vynikající zprávě. Komise sdílí mnohé z názorů, jež jsou v této zprávě vyjádřeny. Jsme přesvědčeni, že toto rozhodnutí vysílá velmi pozitivní signál ve prospěch pluralismu sdělovacích prostředků všem zainteresovaným stranám, včetně členských států a evropských orgánů včetně Komise.

Zabezpečení demokracie a plurality projevu – jak jste řekla – je nutné. Musíme udržet rovnováhu mezi cíli různorodosti hlasů ve sdělovacích prostředcích a konkurenční silou sdělovacích prostředků. Nicméně dřívější intenzivní konzultace ukázaly, že by bylo politicky nevhodné, aby Komise a Evropská unie harmonizovaly předpisy upravující vlastnictví sdělovacích prostředků nebo pluralismus sdělovacích prostředků. Subsidiarita je zde účinným důvodem a opatření nebo model typu „jedna velikost pro všechny“ by nevyhovoval rozmanitosti okolností.

Proto si myslím, že by bylo chybou nadměrně regulovat velmi živou oblast blogů. Nicméně souhlasím s Vámi, že určité právní závazky uvalené na tisk, jako je například úcta k autorským právům nebo právu na odpověď, musí být v každém případě webovými stránkami respektovány. Položit na roveň obsah stránek vytvořených uživateli s jakýmkoliv jinými formami veřejného projevu se nám jeví jako žádoucí cíl. Naopak vytvořit rigidní a zvláštní status pro blogy se jeví jako kontraproduktivní a v rozporu s ryzím duchem internetu.

Komise souhlasí s Parlamentem, že předpisy Evropského společenství upravující hospodářskou soutěž mohou jen částečně zajistit pluralismus sdělovacích prostředků. To je přesně ten důvod, proč je pluralismus sdělovacích prostředků považován za legitimní veřejný zájem podle článku 21 nařízení ES o spojování podniků. Proto mohou členské státy přijmout odpovídající opatření na ochranu pluralismu sdělovacích prostředků tím, že zavedou další předpisy překračující nařízení o spojování podniků. Musí však uplatňovat vnitrostátní právní předpisy a právní předpisy ES.

Co se však týká pravidel pro hospodářskou soutěž, rád bych trochu poupravil váš výrok o škodlivosti koncentrace vlastnictví na pluralismus sdělovacích prostředků. Evropské mediální společnosti, včetně tisku, musí být dostatečně silné na to, aby odolaly konkurenci na globální, mezinárodní úrovni. Jsme proti příliš omezujícím pravidlům upravujícím vlastnictví sdělovacích prostředků, které by mohly snížit konkurenceschopnost podniků EU. Okolnosti v různých členských státech se nedají srovnávat. Existuje zde opravdová různorodost situací.

Jsem samozřejmě pro větší průhlednost vlastnictví a pro to, aby byly veřejnosti k dispozici úplné informace týkající se cílů a profilu vysílacích stanic a vydavatelů. Toto je podmínka *sine qua non*, abychom docílili spolehlivějších a důvěryhodnějších sdělovacích prostředků.

Jak ve svém rozhodnutí tvrdíte, veřejnoprávní stanice jsou nepostradatelným prvkem plurality sdělovacích prostředků. Proto si Komise myslí, že jejich poslání veřejné služby musí být jasně určeno a musí být zajištěno jejich financování; jinak vznikne značná nejistota.

V tomto ohledu, dámy a pánové, všichni souhlasíme, že definice veřejné služby je v principu na rozhodnutí členských států spíše než Komise. Členské státy také rozhodují o prostředcích k financování veřejnoprávních stanic, jak je vyjádřeno v Amsterodamském protokolu. V této souvislosti je rolí Komise minimalizovat narušování hospodářské soutěže mezi všemi typy sdělovacích prostředků. Komise také oceňuje vaše stanovisko ke kodexu chování a samoregulaci jako nástrojů k podpoře pluralismu sdělovacích prostředků.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 25. září.

Písemná prohlášení (článek 142)

Katerina Batzeli (PSE), písemně. – (EL) Koncentrace a pluralismus bude i nadále ve středu rozpravy na vnitrostátní úrovni i úrovni Společenství. Dnešní společnost a občané dostávají informace živě a mohou diskuse sledovat ve sdělovacích prostředcích. V těchto souvislostech je tak primárním cílem určit a definovat hranice, v jejichž rámci mohou veřejné a soukromé sdělovací prostředky spolupracovat a zasahovat. V každém případě musí existovat záruka, že informace nebudou manipulovány. Nezávislost na politické moci, finanční nezávislost sdělovacích prostředků, transparentní financování sdělovacích prostředků, záruky pracovních podmínek novinářů a kvalita a rozmanitost zpravodajství – vše musí být zaručeno.

Tak, jak se prostřednictvím sdělovacích prostředků otevírá demokratický dialog, rozvíjí se nové komunikační prostředky: blog, který individualizuje výměnu názorů. V mnoha případech se ale tato forma projevu proměnila v „kolektivní protest“ v takových zásadních tématech, jakými jsou životní prostředí a společnost.

Samoregulační kodexy mohou v této fázi tvořit odpovídající základnu pro vzájemný respekt mezi uživateli a čtenáři; nemusí na žádné straně omezovat právo projevu a právo na odpověď. Sdělovací prostředky a fóra pro online výměnu informací se rozšiřují, hodnotí a regulují se spolehlivě s ohledem na zásadu demokratického projevu a účasti a dodržování lidských práv.

Ivo Belet (PPE-DE), písemně. – (NL) Přikládáme velkou důležitost pluralismu ve sdělovacích prostředcích a také podporujeme široké principy zprávy. Je škoda, že jsme nedokázali souhlasit se všemi jejími body.

Plně souhlasíme s tím, že veřejnoprávní stanice musí dostat prostor, aby mohly hrát svou roli v digitálním, interaktivním mediálním prostředí, samozřejmě v řádné rovnováze s komerčními stanicemi.

Měla by být podpořena otevřená debata o webových blozích. Blogy a ostatní „obsah vytvářený uživateli“ představují živý příspěvek k mnoha tvářím mediálního prostředí a mají narůstající vliv na interpretaci zpráv a aktuálních událostí.

Kvalita blogu ale stojí a padá se svým autorem a ne všichni blogeři jsou ve svých úmyslech stejně poctiví.

Pokud blogy nemají degenerovat na anonymní zdroje pomluv, musíme přemýšlet o tom, jak například zacházet s porušením soukromí nebo práva na odpověď. Parlament však rozhodně nesmí být příliš autoritářský.

Adam Bielan (UEN), písemně. – (PL) Rád bych zdůraznil, že Evropská unie musí zajistit, že bude v Evropě existovat rovnováha mezi soukromými a státními sdělovacími prostředky. Zasahování do informačního obsahu vlastníky televize nebo rozhlasových stanic je porušením demokratických norem. Pocházím ze země, kde současná vláda ničí nezávislost sdělovacích prostředků. Je nastolena celá sada opatření, které státní sdělovací prostředky nutí sloužit vládnoucí elitě.

Rád bych vyjádřil svou podporu jakékoliv iniciativě, která si klade za cíl chránit veřejné sdělovací prostředky, protože ty tvoří mocný politický nástroj. Veřejnoprávní stanice potřebují další ochranu kvůli nedostatku financování a politickému tlaku, jemuž jsou vystaveny zejména v nových členských státech.

Hélène Goudin (IND/DEM), písemně. – (SV) Zdá se, že Výbor pro kulturu a vzdělávání Evropského parlamentu má problém s malým pracovním vytížením a ve své horlivosti najít témata, která by ho zaměstnala, produkuje zprávy, bez kterých by se svět dobře obešel.

Zpráva o koncentraci a pluralismu sdělovacích prostředků v Evropské unii je jedním takovým příkladem. Jedná se o zprávu z vlastního podnětu výboru a v jejím původním textu zpravodajka navrhovala dobrovolnou klasifikaci blogů na základě profesionální a finanční odpovědnosti a zájmů autora a vydavatele. Existuje mnoho námitek vůči takovému nápadu, a to jak co do proveditelnosti, tak hlavně co do možných dopadů na svobodu projevu.

Ačkoliv byl návrh zprávy v průběhu procházení výborem upravován, stále obsahuje mnoho zbytečného a škodlivého.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písemně. – (FI) Ráda bych paní Mikkoové poděkovala za její zprávu o pluralismu sdělovacích prostředků. V evropské společnosti se jedná o žhavý problém: jaká je naše role a náš vliv? Dějiny nás naučily, že koncentrace moci není nikdy pro dobro. Lidé vždy špatně smýšlejí o moci, ať je v jakékoliv podobě a z koncentrované moci se celé společnosti dělá zle. To se týká i čtvrté mocnosti, sdělovacích prostředků.

Jednou z mnoha funkcí Unie je zajistit hospodářskou soutěž na jednotném trhu. Proč by to nemohlo platit i pro sdělovací prostředky? Nápad, jenž ve zprávě spojuje zákon o hospodářské soutěži s mediálním zákonem, aby se předešlo střetům zájmů mezi koncentrací vlastnictví sdělovacích prostředků a ostatními formami moci ve společnosti, je oprávněný.

Mám ale větší obavy o schopnost sdělovacích prostředků být hlídacími psy toho, co je ve společnosti dobré, protože zájmy obou jsou stále více zaměřeny na zisk.

Církev už dlouho lidi nekrmila morálkou. To byla práce některého druhu tisku, protože hřích, pomluva a zavržení je to, co jim jde k duhu. Důmyslným způsobem může tento typ novinářiny kombinovat uctívání amorálnosti s mimořádnou omezeností za účelem vytvoření výnosného byznysu: provokovat, odsuzovat a vydělávat peníze.

„Neboť podle svých slov budeš ospravedlněn a podle svých slov odsouzen.“ Tato slova prokázala dobrou znalost lidské mysli. Kdy se sdělovací prostředky obrátí samy k sobě s otázkou, zda skrze svoje činy docilují něčeho společensky zlého nebo dobrého?

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písemně. – (RO) Jak všichni souhlasíme, pluralismus by měl být zásadním prvkem masových sdělovacích prostředků. Pluralismus musí být podporován a přijetí zprávy paní Mikkoové představuje velký krok tímto směrem.

Potřeba vyrovnaného mediálního trhu by měla být uznána a podporována členskými státy, které by se měly jednotlivě i společně zavázat, že dají evropským občanům možnost získávat přesné a různorodé informace.

Kulturní rozmanitost stejně jako vzrůstající potřeba integrace přistěhovalecké populace a menšin, spolu s důležitostí poskytování kvalitních informací aktivnímu obyvatelstvu, představují prioritní důvody pro vytvoření Listiny svobod sdělovacích prostředků. Ráda bych vyjádřila svou plnou podporu doporučení Evropského parlamentu, aby veřejnoprávní sdělovací prostředky byly podněcovány, aby sloužily jako alternativní poskytovatelé informací k těm sdělovacím prostředkům, jež jsou založeny výhradně na komerčních kritériích.

Aktivní výkon práv a povinností evropskými občany a jejich informovanost a schopnost rozumět a kritizovat poskytování informací je nezbytností, která by se měla opírat o každé opatření v budoucnu přijaté jak evropskými orgány, tak každým členským státem.

Toomas Savi (ALDE), písemně. – Zpráva paní Marianne Mikkoové velmi dobře odráží obecné trendy ve sdělovacích prostředcích v Evropské unii a zdůrazňuje velmi důležitý aspekt v článku 35, jenž se týká veřejnoprávních služeb.

Aby bylo možné zachovat dostatečný pluralismus a různost sdělovacích prostředků, veřejnoprávní vysílací společnosti musí také poskytovat programy, které nemusí vykazovat nejvyšší sledovanost nebo příjem z reklam. Vždycky jsem byl přesvědčen, že pokud se veřejnoprávní stanice stane příliš populární mezi lidmi a výdělečná pro stát, nebude se patrně vůbec jednat o veřejnoprávní stanici.

Účelem veřejnoprávního vysílání je pečovat o různé potřeby a zájmy lidí, kteří nemusí být vždy nenáročnými diváky soukromých stanic, jež mají tendenci jít s hlavním proudem. Stanice poskytující veřejnoprávní vysílání napříč Evropskou unií by neměly zanedbávat vysoce kvalitní programy, jen aby mohly konkurovat těm v soukromém vlastnictví.

Jedním z principů poskytování veřejných statků je solidarita. Veřejnoprávní služby by měly také fungovat v solidaritě s diváky náročnějšího nebo vybíravějšího vkusu.

Inger Segelström (PSE), písemně. – Zpráva se dotýká důležitého tématu, různorodosti sdělovacích prostředků, což je důležitý prvek při zabezpečení demokracie a práva občanů na přístup k důvěryhodným a nezávislým sdělovacím prostředkům. Země, kde ekonomické, náboženské nebo politické zájmy kontrolují sdělovací prostředky, mají problém nabídnout svým občanům rozmanité prostředky shromažďování informací, což vytváří velké mezery v jejich schopnosti vstřebat informace a zaručit svobodné a nestranné volby.

Nyní v Evropském parlamentu hlasujeme o zprávě týkající se těchto důležitých záležitostí. My, švédští sociální demokraté, jsme opravdu doufali, že budeme mít možnost pro tuto zprávu hlasovat. Ale tak, jak dnes stojí, hlasovat nebudeme. V dosaženém kompromisním návrhu je zřejmý účel, ale zároveň v něm zůstává řada nejasností, zejména kolem otázek dotýkajících se statusu webových blogerů. Nechceme přispět k tomu, aby Evropský parlament dával na roveň webové blogy s tradičními sdělovacími prostředky tím, že zpochybňuje a navrhuje diskuse o statusu webových blogů tak, jak je navrženo. Nepožaduje se to od jiných skupin, tak proč blogerů? Sdílíme ale s mnoha webovými blogery názor, že zneužívání a pomluva jsou stejně trestné na webových blozích jako v ostatních sdělovacích prostředcích. Proto budeme hlasovat proti této zprávě.

Daniel Stroj (GUE/NGL), písemně. – (CS) – Zpráva o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v Evropské unii, kterou Parlament předkládá z vlastního podnětu, je velmi závažná, potřebná a na mnoha místech přesně popisuje situaci, která už řadu let panuje v České republice. Důrazně z toho místa upozorňuji především na dva aspekty, jež zpráva právem obecně kritizuje a požaduje nápravu. Tím prvním je téměř úplná koncentrace denního tisku v rukou zahraničních, konkrétně německých koncernů, jejichž ekonomické a politické zájmy jdou očividně proti objektivně daným zájmům České republiky, především pak pokud jde o názorovou pluralitu a nezávislost médií. Ta se stala v českém prostředí pouhou fikcí. Realitou je naopak ostře pravicová tendenčnost a bezbřehá manipulace. Druhým aspektem je počínání veřejnoprávní televize, která slouží výhradně zájmům současné pravicové vlády a jejíž zpravodajství i publicistika je natolik tendenční, že o tzv. veřejnoprávnosti už nelze mluvit. Doporučuji proto orgánům a institucím, které se problematikou koncentrace a plurality sdělovacích prostředků v EU zabývají, aby v tomto ohledu věnovaly zvýšenou pozornost právě České republice.

24. Kroky v návaznosti na konferenci v Monterrey z roku 2002 o financování rozvoje (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0310/2008), kterou předkládá pan Thijs Berman jménem Výboru pro rozvoj o krocích v návaznosti na konferenci v Monterrey z roku 2002 o financování rozvoje (2008/2050(INI)).

Thijs Berman, zpravodaj. – (NL) Pane předsedající, v současné době probíhá v OSN v New Yorku debata o rozvojových cílech tisíciletí. Pokud se situace nezmění, těchto cílů nebude do roku 2015 dosaženo. To znamená, že chudoba nebude snížena na polovinu, podíl úmrtnosti matek nebude zásadně snížen a ne všechny děti budou mít prospěch ze základního vzdělání. Sem tam dokonce slyšíme i výzvy k tomu, aby cíle tisíciletí byly dány k ledu. Nefungují. Problémem je únava z pomáhání. To je jen další výraz pro cynismus a krátkozrakou sobeckost. Nedostatečná pomoc zaručí, že nebudou výsledky. A ano, programy pomoci často selžou. A to je problém. Příliš málo pomoci nefunguje. Je to totéž, jako když fotbalový trenér vybaví svůj tým jen botami na pravou nohu. Asi tak po dvanácti zápasech řekne „pokaždé prohrájete, nikdy z vás nic nebude. Jdu pryč – boty si nechte, ale od této chvíle je to jen na vás.“

Existuje spousta zemí, kde má pomoc výsledky. Rozsah pomoci je důležitý. Ve Rwandě byla poskytnuta významná pomoc po genocidě. Země se obdivuhodně zotavila. Vůči prezidentu Kagamemu lze mít výhrady – já sám jich mám spoustu – ale po hrůze roku 1994 představuje Rwanda pro svět lekci života. Ale bez pomoci by její ekonomický růst byl méně působivý. Také v Mozambiku má pomoc výsledky; a existuje mnoho dalších příkladů. Od doby, kdy byly cíle tisíciletí zformulovány, mělo ze základního vzdělávání prospěch 29 milionů dětí. Kdyby svět dodržel své sliby, nebyla by potravinová krize. Kdyby každá prosperující země utratila 0,7 % svého HDP na rozvojovou pomoc, číslo podvyživených dětí by po letech poklesu opět nenarůstalo.

Tato zpráva tedy představuje ostrou připomínku Evropského parlamentu směrem k členským zemím, aby dodržely své sliby, a to zejména ty členské státy, které přešlapují – Francie, Německo, Spojené království a Itálie, abych jmenoval ty velké členské státy. Do roku 2015 musí svou pomoc zvýšit, během jasného časového rámce a rovným zvýšením. Žádné rezervy, protože pozdní nárůst po sérii menších navýšení by znamenal, že chudé země na pomoci od dneška do roku 2015 trátí 17 miliard EUR.

Jedna věc musí být jasná: jen veřejné finance na uvedení rozvoje do chodu a udržení rozvoje nestačí. Stojí to víc než jen toto. Evropská unie musí i nadále investovat do míru a bezpečnosti, do dobré správy a dodržování lidských práv. V Keni toto fungovalo, díky tlaku ze strany Evropy, a Raila Odinga je nyní premiérem. Ve východním Čadu to má EUFOR daleko těžší. Ale je životně důležité využít veřejné fondy pro veřejné cíle. Klíčovou je i možnost půjčit si peníze. Půjčky jsou zřídka dostupné pro ty nejchudší, a to se musí změnit. U rozvoje jako cíle musí existovat rovný přístup pro ženy i muže, žádné trestné úrokové sazby, investice do příležitostí pro malé zaměstnavatele, kteří jsou velmi dobří ve vytváření sítí, toto vše ve spojení s místními organizacemi. Soukromé banky o těchto podmínkách automaticky nepřemýšlejí a pomaleji půjčují ženám než mužům. Prostřednictvím státních záruk může v tomto Evropská unie velmi mnoho změnit. A Evropská investiční banka musí daleko více půjčovat institucím poskytujícím mikroúvěry, než tak činí v současnosti. Tyto věci dávají lidem opravdovou možnost ukázat, co v nich je, a upevnit jejich vlastní existenci jako nezávislých, soběstačných občanů. Chudé země také musí mít větší slovo v MMF.

Více peněz je také zapotřebí pro zvládání následků klimatické změny při využití systému obchodování s emisemi uhlíku. Znečišťovatelé platí; chudé země za globální oteplování nejsou odpovědné. Pomoc se zde musí soustředit na udržitelné formy energií.

Rozvojová politika je ústředním zájmem Evropské unie. Evropská unie musí být na světové scéně silnějším hráčem, každý členský stát svým způsobem, ale působící společně a přispívající 0,7 % HDP. To je cíl tisíciletí číslo 8 a dosažení tohoto osmého cíle přivede ostatní cíle trochu blíž k realizaci.

A závěrem: za dobu, kterou trval můj proslov, osmdesát lidí zemřelo hladu a padesát dětí ve věku do pěti let zemřelo následkem snadno léčitelných nemocí.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, rád bych vyjádřil svou vděčnost zejména panu Thijsi Bermanovi za jeho zprávu. Je velmi důkladná a hledí kupředu.

Myslím, že je tato zpráva velmi aktuální a může mít dopad zejména ve dvou oblastech. Jednou je vyjednávání v New Yorku na půdě OSN o závěrečném dokumentu z konference v Dohá o přezkumu financování rozvoje, které by mělo být zahájeno koncem listopadu. Zadruhé, stanovisko EU při vyjednávání v Organizaci spojených

národů a vlastní příspěvek Evropy k úspěšnému výsledku konference v Dohá. Stanovisko se v současnosti připravuje.

Jak jste řekl, v roce 2002 bylo Monterrey úspěchem; rozvinuté a rozvojové země spojily síly a zavázaly se k sadě konkrétních akcí, k takzvanému „konsenzu z Monterrey“. Aby bylo možné dosáhnout tohoto úspěšného výsledku, role Evropské unie byla silná a rozhodující. Myslím, že Evropa navázala na závazky z Dohá seriózně a Komise každoročně vývoj v našich členských zemích vyhodnocuje. V roce 2005 EU naše závazky přezkoumala a dále posílila.

Nejvýznamnějšími závazky EU jsou časově závazné cíle ke zvýšení objemu oficiální rozvojové pomoci s úmyslem vydat do roku 2015 0,7 % HDP EU na rozvoj. Myslím, že všichni víte, že jsme se rozhodli dostat se k tomuto cíli krok za krokem s prvním bezprostředním cílem v roce 2006 – jenž byl společně EU dosažen. Další termín je v roce 2010, kdy by naše pomoc měla společně dosáhnout 0,56 % HDP.

V červnu tohoto roku (2008) Evropská rada tyto závazky důrazně znovu potvrdila, což je vítané a důležité opatření vzhledem k tomu, že pomoc EU minulý rok poklesla, a to poprvé od Monterrey. Jednalo se o poměrně negativní signál. Na jeho pozadí si je Komise i nadále jista, že hladina pomoci ze strany Evropské unie opět stoupne na úroveň roku 2008 – letos. Víceleté posuvné časové rozvrhy, které ukazují, jak každý členský stát EU hodlá dohodnutých cílů dosáhnout, jsou v této souvislosti důležitým nástrojem. Potřebujeme znát celkový obraz, ale i mozaiku poskládanou z jednotlivých zemí.

Od Monterrey dosáhla Evropská unie pokroku i ve svých dalších závazcích. Cílem konference v Dohá je vyhodnotit dosavadní pokrok, potvrdit znovu závazky, identifikovat překážky, ale také nalézt způsoby, jak tyto překážky překonat. Mělo by to také být o nových výzvách, například klimatické změně a vysoké a nestálé ceně jídla, paliva a komodit ve světle globálního ekonomického poklesu a dokonce finanční krize.

Komise doufá, že mezinárodní společenství v Dohá znovu potvrdí globální partnerství k financování rozvoje založeného na sdílených odpovědnostech mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi. Nejedná se tedy o jednosměrný, ale dvojsměrný proces.

Dohá by mělo vést k výsledku zaměřenému na akci a hledícímu kupředu, jenž umožní účinnou realizaci konsenzu z Monterrey ve všech jeho rozměrech, včetně uvolnění domácích zdrojů, přímých zahraničních investic pro rozvoj, mezinárodního obchodu, zahraničního dluhu rozvojových zemí, finanční a technické spolupráce a globální správy.

Zpráva, kterou budete přijímat, řeší množství otázek, jež jsou v sázce, a poskytuje vítaný příspěvek k mezinárodní diskusi. Děkuji vám za zprávu a za pozornost.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písemně. – (FI) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych poděkoval panu Bermanovi za jeho vynikající zprávu, která dobře shrnuje směr, jímž se rozvojová politika EU ubírá: rozvoj se realizuje, ale ještě je hodně co dělat.

Před krátkým časem publikovala EU dokument z výzkumu pod názvem Rozvojové cíle tisíciletí v polovině období, jenž posuzuje realizaci cílů tisíciletí a roli Unie při jejich dosahování. Zpráva je zakončena tím, že zde je pozitivní vývoj, ale také oblasti, které potřebují zlepšení.

EU je největším světovým dárce rozvojové pomoci, celkově odpovědný za 60 %. V roce 2006 dosáhla EU svého oficiálního cíle převést 0,31 % svého kombinovaného HDP do rozvojové pomoci.

I když se dosáhlo cíle roku 2006, objem pomoci je nedostatečný a prognózy pro rok 2007 ukazují, že se znepokojivě snižuje. Většina zemí EU nezvýšila množství rozvojové pomoci, již darovaly v předchozím roce, a v některých zemích objem dokonce klesl o více než 100 %. Země EU, které se zavázaly k rozvojovým cílům tisíciletí, mají proto hodně co zlepšovat.

Podle sady cílů EU se procento pro potřeby pomoci má zvednout na 0,7 % HDP, a to do roku 2015. Rozvojové problémy a chudoba nebudou díky těmto 0,7 % automaticky odstraněny: existuje naléhavá potřeba plánování, struktury a kontroly. Bez peněz se ale nic nestane a je velmi důležité, abychom se drželi tohoto cíle a našeho slibu.

25. Sledování výsledků vnitřního trhu (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0272/2008), kterou předkládá paní Charlotte Cederschiöldová jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů o sledování výsledků vnitřního trhu (2008/2056(INI)).

Charlotte Cederschiöld, zpravodajka. – (SV) Pane předsedající, nesmírně ráda si všímám skutečnosti, že byl od doby, kdy jsme ve výboru přijali zprávu o vnitřním trhu, učiněn velký pokrok. Nové sledování výsledků vnitřního trhu představené v červenci ukázalo, že členské státy dosáhly nejlepších výsledků vůbec, co se týká provádění předpisů pro vnitřní trh do vnitrostátních právních předpisů. Cíl stanovený hlavami států a vlád v průměru 1% deficitu v provádění byl splněn a máme i vítěze s 0 % zpoždění v provádění: Bulharsko. Dobrá práce! Doufáme, že tento pozitivní trend bude pokračovat a že naši občané budou v budoucnu plně užívat výhod našeho vnitřního trhu.

Musíme klást větší důraz na správné provádění. V naší zprávě naléháme na poslance Evropského parlamentu a Komisi, aby začlenili nové a sofistikovanější nástroje a ukazatele, které poskytnou detailnější informace tak, aby veřejnost získala prostředky na měření a zdůvodnění ztrát, které si spolu s průmyslem přivodili, protože vlády členských států nedělají vždy včas nebo správně to, co by měly dělat.

Zejména musíme rozvinout monitorování a hodnocení realizace takovým způsobem, aby se shodovaly s procesem vnitrostátního provádění. Každý totiž získá, když se díky tomu předejde soudním řízením. Musíme nejdříve nalézt způsob, jak se vyvarovat případů porušení, a pokud by měly jít k soudu, jak je urychlit. Prostřednictvím prováděcích pracovních skupin a sítí se můžeme vyvarovat odlišností při provádění a zbytečného „pozlacování“. S pomocí výkonného systému SOLVIT a odvětvových přezkumů ze strany Komise mohou být jakékoliv zbývající problémy odhaleny v rané fázi. SOLVIT je nástrojem, který by měl a jistě získá na síle.

Jednou z velkých otázek diskutovaných zde v Parlamentu je spojitost se sledováním spotřebitelských výsledků na jednotném trhu. Ráda bych zde nyní využila příležitosti a zdůraznila, že bychom v této fázi neměli protlačovat žádná rozhodnutí. Jak jsme si všimli, sledování výsledků vnitřního trhu vykonává svou funkci nátlakového prostředku a ještě zde existuje značný potenciál pro další vývoj. Nadto je vhodné nechat tyto dva nástroje růst odděleně tak, aby každý rozvinul své vlastní kvality. Poté můžeme zkoumat, zda by bylo žádoucí je spojit, což může nastat. Konec konců sledování spotřebitelských výsledků je stále ještě velmi nezralý produkt, zatímco jeho protějšek pro vnitřní trh již hraje významnou roli v prosazování harmonizované legislativy ES. Bez ohledu na jeho pravomoci jsou mu členské státy pozitivně nakloněny. Jinými slovy, jedná se o nesmírně účinný nástroj, který musíme ponechat, ale možná také zavést dále do jiných odvětví.

Musím také zmínit odvětví, kde se vznikají největší problémy. Jsou jimi životní prostředí, zdanění, cla, energetika a doprava. Zde věřím, že bychom měli vyzkoušet nové modely a možná převzít model ze směrnice o službách, kde realizace volá po velmi úzké spolupráci s Komisí. To je nutné doporučit. Doufám, že bude v budoucnu více příležitostí k diskusi na toto nesmírně důležité téma, a to na každoročním Fóru o vnitřním trhu a prostřednictvím posílených sítí, opatření pro administrativní spolupráci a možná nové Rady pro vnitřní trh v Radě ministrů; to bych ocenila. Pravidelná aktualizace je konec konců metodou, která pomáhá tuto oblast rozvíjet. Ráda bych poděkovala všem, kdo k práci na tomto tématu přispěli, protože jsem přesvědčena, že to, co jsme udělali, položí základ spolupráce EU v budoucnu.

Ján Figel, člen Komise. – Pane předsedající, v rámci nového systému máme v běhu sérii zpráv a těší mě, že mám možnost poblahopřát paní Charlotte Cederschiöldové k její zprávě, protože toto je oblast, kterou není snadné hodnotit. Zpráva je velmi důležitá vzhledem k její podrobnosti a také ke krokům do budoucna, které navrhuje. Jedná se o zprávu o sledování výsledků vnitřního trhu, i když paní Cederschiöldová právě pohovořila o dalších oblastech, a obsahuje mnoho zajímavých a užitečných myšlenek k obsahu a zaměření sledování výsledků v nadcházejících letech.

Pozdní nebo nesprávné provedení právních předpisů EU členskými státy zbavuje naše občany a podniky jejich práv podle práva Společenství. Také podkopává důvěru a důvěryhodnost EU jako Společenství založeného na vládě práva. Proto má včasné a správné provedení a uplatňování práva EU v našich státech klíčový význam. Tato zpráva potvrzuje a posiluje důležitost přikládanou této otázce, což Komisi velmi vítá.

Záznam členských států o včasném a správném provedení práva EU se v posledních letech velmi zlepšil, což je dobrá zpráva. Dnes 18 členských států již dosáhlo 1% hranice, nebo i méně, deficitu v provádění pro cíl roku 2009, jenž byl schválen našimi hlavami států a vlád v březnu 2007. Další členské státy jsou tomuto maximálnímu cíli 1 % velmi blízko. Znamená to tedy, že průměrný deficit v provádění je již na hranici 1 %,

což je s ohledem na mezní termín roku 2009 s předstihem. Jedná se o velmi pozitivní vývoj a Komise doufá, že v roce 2009 bude tento trend dále potvrzen.

Sledování výsledků vnitřního trhu již hraje velmi důležitou roli v podpoře snah členských států. Bude tomu tak i v budoucnu. Existuje setrvačnost a toto sledování výsledků vytváří rovný tlak mezi členskými státy, aby zlepšily svůj výkon.

Jak ale zpravodajka řekla, dobré provádění práva EU nekončí včasným a správným provedením směrnic. Tyto směrnice musí být účinně uplatňovány orgány přímo na místě. Navíc vnitrostátní orgány musí zajistit, že občané a podniky budou moci svá práva podle Smlouvy vykonávat účinně a efektivně.

Souhlasím s paní Cederschiöldovou, že přišel čas prozkoumat, zda by mohl být rozsah sledování výsledků rozšířen, a podívat se na další aspekty uplatňování práva EU, a to za pouhé provádění.

S narůstajícím zaměřením na porušování práva Společenství jiného typu, než je pozdní provedení, včetně více informací o jednotlivých odvětvích, poslední sledování výsledků z července 2008 představuje první krok tímto směrem a my začínáme mít širší přehled. Komise v současnosti zkoumá, zda lze prezentovat kvalitativní data o uplatňování práva EU, třeba se zvláštním zaměřením na odvětví, v nichž se problémy s dobrým uplatňováním práva EU ukazují jako nejnaléhavější, včetně – jak bylo zmíněno – odvětví energetiky a dopravy.

Naší ctížádostí je publikovat zevrubnější sledování výsledků v prvním čtvrtletí roku 2009. Věřím, že je to v souladu s návrhy, které paní Cederschiöldová ve své zprávě předložila.

Také jsem zaznamenal linii, která je ve zprávě obsažena, o vztahu mezi sledováním výsledků vnitřního trhu a sledováním výsledků spotřebitelského trhu a to, že by obě sledování výsledků měla i nadále zůstat oddělená.

Děkuji vám ještě jednou za zprávu a za pozornost.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písemně. – (SK) Kvalita právních předpisů Společenství a jejich včasné provádění jsou životně důležité pro řádné fungování vnitřního trhu. Správné provádění a uplatňování směrnic o vnitřním trhu má dopady na konkurenceschopnost a ekonomickou a sociální rovnováhu uvnitř EU.

Například směrnice o stavebních výrobcích, kterou bychom měli nahradit nařízením, na kterém v současnosti pracuji jako stínová zpravodajka pro skupinu PPE-DE, byla provedena takovým způsobem, že označení CE je ve čtyřech členských státech dobrovolné a v ostatních povinné. Tato situace dělá výrobnímu sektoru velké problémy.

Nejasná ustanovení a nesprávné provádění sekundárních právních předpisů často končí soudním řízením před Evropským soudním dvorem.

Podle mého názoru je zavedení jednotných kontaktních míst, kde mohou evropští občané při stěhování uvnitř jednotného trhu najít pomoc se všemi právními a praktickými záležitostmi, velmi důležitým krokem.

Na otevřeném a konkurenčním vnitřním trhu jsou ke zlepšení boje proti padělání a pirátství zapotřebí cílenější a přísnější nástroje. Prosím všimněte si, že jsem se svými kolegy připravila písemné prohlášení 67/2008, abychom upoutali pozornost k padělání a pirátství, které představují pro evropské hospodářství, zaměstnanost a tvořivost rostoucí hrozbu.

Naší prioritou musí být ochrana spotřebitelů, kteří si často nevědomky koupí padělaný výrobek a jsou přesvědčení, že mají pravý předmět, a tím mohou ohrozit své zdraví a bezpečnost.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Včasná realizace, přesné provedení a odpovídající prosazení směrnic o vnitřním trhu jsou předpokladem účinného fungování vnitřního trhu a ochrany spotřebitele, s důsledky pro konkurenceschopnost a sociální rovnováhu EU.

Sledování výsledků je důležitým nástrojem pro navrhování politik; proto žádáme Komisi, aby rozšířila rozsah informací a ukazatelů, které obsahuje, tak aby zahrnovalo mimo jiné kvalitu a sociální podmínky pracovníků, stejně jako dopad na životní prostředí a změnu klimatu.

Rumunsko je sedmou zemí EU, co se týká provedení směrnic o vnitřním trhu, a to s průměrným deficitem v provádění 0,8 % v prosinci 2007 ve srovnání s cílem 1 %, jenž stanovily hlavy států a vlád pro rok 2009. Zpráva také zdůrazňuje, že zpoždění nebo nesprávné prosazování evropských nařízení ovlivňuje spotřebitele a podniky a vyžaduje od členských států zvýšení jejich úsilí v prosazování SOLVIT (sítě na řešení problémů využívaná členskými státy za účelem řešení jakýchkoliv problémů, které mohou vzniknout díky nevhodnému provádění právních předpisů upravujících vnitřní trh, a to bez nutnosti hledat pomoc u soudu).

Ráda bych poblahopřála zpravodajce k její práci.

26. Zlepšování kvality vzdělávání učitelů (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0304/2008), kterou předkládá paní Maria Badia i Cutchetová jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o zlepšování kvality vzdělávání učitelů. (2008/2068(INI)).

Maria Badia i Cutchet, zpravodajka. – (ES) Pane komisaři, věřím, že můžeme souhlasit, že přijetí zprávy na tak aktuální, klíčové téma, jakým je kvalita vzdělávání učitelů, je dobrou zprávou vzhledem k tomu, že cílem vzdělávání učitelů je jednoduše zlepšení vzdělávání žáků, dát jim znalosti, které je vybaví intelektuální zralostí a kritickým myšlením a zároveň je vybaví dovednostmi nezbytnými k tomu, aby byli schopni participovat ve společnosti, jež je stále více soutěživá a náročná.

Toto je zájem sdílený mnoha aktéry, od žáků až po jejich rodiče, učitelské profese až po představitele podniků, tedy mezi jinými. V Evropě je dnes přes šest milionů učitelů, kteří vykonávají tuto klíčovou roli, když rozvíjejí znalosti a dovednosti mladých lidí naší společnosti a významně přispívají ke zlepšení příležitostí k ekonomickému růstu a větší konkurenceschopnosti.

Stávající pracovní podmínky v tomto odvětví jsou složitější a náročnější: třídy jsou ze sociálního a kulturního hlediska různorodější, výuka se soustřeďuje na individuální učení, učitelé se posunuli od instruktorů typu *ex-cathedra* do pozice manažerů třídy; jsou zde požadavky na dobrou znalost cizích jazyků a informačních a telekomunikačních technologií (známých jako ICT) nejen jako prostředků přenášení znalostí, ale s nutností je umět používat i jako učební pomůcky.

Dostupná data nám ukazují, že v kvalitě výuky existují nedostatky; to je v souladu se zvýšenou složitostí profese, kterou jsem zmínila výše a to také způsobuje, že je investice do vzdělání učitelů důležitá, a to jak v průběhu počátečního vzdělávání, tak v průběhu jeho profesního života. V prvních letech učitelské kariéry je pak zdůrazněna potřeba větší podpory.

Existuje zde také celá škála souvisejících témat, která by měla být zohledněna: značné rozdíly mezi zeměmi v platech a rozdíly vůči průměrným mzdám ve stejné zemi, vysoký podíl starších pracovníků, demotivující pracovní podmínky v některých případech, nízké počty lidí, kteří by chtěli do této profese vstoupit atd.

Toto je kontext, v němž byla zpráva sepsána. Navrhuje různá doporučení, která nyní shrnu:

Zprvu, je nutné přilákat do této profese lepší uchazeče, což je faktor, jenž je úzce spojen se zlepšeným společenským postavením a odměňováním učitelské profese. Toto zahrnuje zlepšení pracovních podmínek pro učitelské profese tím, že formuluje návrhy na podporu učitelů v jejich prvních letech výkonu práce; mladí učitelé by mohli získat ze znalostí starších učitelů, kteří by mohli snížit kontakt s žáky a trávit více času aplikovaným výzkumem a přenosem vědomostí.

Zahrnuje také investování do počátečního vzdělávání a dalšího vzdělávání učitelů, což z univerzitního vzdělání dělá vzdělání slučitelné s profesním rozvojem a usnadňuje zlepšení kvalifikace a dovedností existujícího učitelského personálu.

Zatřetí, povzbuzení výměny osvědčených postupů tím, že se zvýší programy mobility, zejména v rámci programu Comenius, což také pozitivně přispěje k obnově jazykových dovedností.

Začtvrté, podpora rozhodovacích pravomocí na úrovni škol; jinými slovy, větší autonomie s vědomím toho, že každá škola má odlišný profil a že jsou v každém školním společenství zapojeni různí aktéři: rodiče, místní kulturní výhody atd.

Pane komisaři, tato zpráva v souladu s ustanoveními článku 149 Smlouvy o ES o všeobecném a odborném vzdělávání nebude pro vlády členských států závazná. Jedná se nicméně o usnesení, na které by rozhodně měl být brán ohled.

Klíčové otázky jako ty obklopující vzdělávání se také úzce vztahují k hodnotám budoucí Evropy a k evropskému občanství, a proto žádám Komisi, aby tuto zprávu Výboru pro kulturu podpořila a aby udělala vše pro obranu návrhů v ní obsažených před Radou.

Dámy a pánové, při našich rozmluvách často zmíníme, jak je důležité přemýšlet o tom, jakou zemi zanecháme svým dětem. Měli bychom také přemýšlet o tom, jaký druh občanů našim zemím zanecháme, a to je oblast, ve které hraje klíčovou roli vzdělávání.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, vážení poslanci Parlamentu, vřele tuto zprávu vítám i vzhledem k tomu, že jsem komisařem odpovědným za vzdělávání. Rád bych paní Marii Badia i Cutchetové a Výboru pro kulturu a vzdělávání za jejich práci poděkoval.

Komise je stejně jako vy přesvědčena, že všechny členské státy ve svých snahách o zlepšení svých vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy čelí značným výzvám, zejména vzhledem k vyšší kvalitě. Opakovaně jsme hovořili – a znovu to připomínám – o důležitosti klíčových schopností stejně jako o spravedlnosti a výkonnosti našich systémů. Tyto výzvy nelze naplnit nebo reflektovat bez vysoké kvality v učitelských profesích, což je klíčové pro toto všechno. Kvalita učitelů je rozhodujícím faktorem pro modernizaci našeho vzdělávacího systému a dosažení spravedlivosti a výkonnosti. Bez takových učitelů je obtížné dosáhnout nějakého zlepšení.

Konkrétní výzvy, jimž čelí učitelé, vzrůstají tak, jak se hospodářský, sociální a vzdělávací kontext stává složitější a školy a třídy se stávají nestejnorodějšími a odlišnějšími. Při rozpravě o první zprávě dnes večer jsme hovořili o tvořivosti a inovaci. Můžeme dosáhnout vyšší tvořivosti a inovace našich žáků, pokud v našich školách budeme mít tvořivé a inovativní učitele.

Do učitelské profese potřebujeme přilákat ty nejlepší uchazeče. Musíme jim dát pro jejich kariéru tu nejlepší možnou přípravu a – co je nejdůležitější – musíme pokračovat ve školení a rozvoji všech našich učitelů v průběhu jejich kariéry. To je záležitost – jak jste řekla, paní Badia i Cutchetová – náboru a platů učitelů.

Každý učitel musí také být autonomním studentem, neustále reflektujícím to, jak učí, učím se od svých kolegů a hledajícím nové způsoby k rozvoji znalostí a dovedností a k tomu, aby vyšel vstříc individuálním potřebám žáků. Každý učitel také musí být celoživotním studentem. Nemůže učit v rámci celoživotního vzdělávání, pokud sám nebo sama není celoživotním studentem či studentkou. Počáteční vzdělání o rozsahu tří nebo čtyř let nikdy nemůže stačit k tomu, aby byl učitel vybaven na celou dobu své učitelské kariéry. Pouze pokud se učitelé i nadále učí, jsou schopni se držet na aktuální úrovni a poskytnout učení, které je pro jejich žáky opravdu relevantní.

S potěšením jsem si všiml, že v těchto otázkách existuje široká shoda – podobně jako tomu bylo v Radě mezi ministry vloni v listopadu.

Musíme nyní na těchto dobrých úmyslech a shodě pracovat, abychom do vzdělávání učitelů zavedli skutečná zlepšení. Musíme povzbudit členské státy, aby více investovaly do rozvoje svých učitelů. Tři nebo čtyři dny školení ročně není prostě dostatečné. Musí se také zlepšit a rozšířit podpora učitele při jeho uvedení do prvního učitelského zaměstnání. Musíme povzbudit členské státy, aby zlepšily kvalitu dalšího školení učitelů a zajistily, že bude poskytovat ty praktické dovednosti pro učení, které učitelé dnes i zítra budou skutečně potřebovat.

Musíme podporovat vedoucí úlohu škol. Školy jsou v současnosti velkými organizacemi, které ovlivňují životy statisíců lidí. Musí být dobře spravovány a řízeny, ale ze všeho nejvíce potřebují, aby byly dobře vedeny vůdčími týmy s jasnou vizí vysoké kvality vzdělání pro všechny žáky.

Ještě jednou vám děkuji za zprávu a za vaše nasazení. Těším se nejen na pokračování naší diskuse, ale zejména na naši spolupráci v této důležité otázce.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písemně. – Zpráva byla založena na sdělení Evropské komise „Zlepšování kvality vzdělávání učitelů“ (SEK(2007)0931) a zdůrazňuje potřebu toho, aby členské státy reformovaly vnitrostátní vzdělávací systémy za účelem zlepšení odborné přípravy učitelů.

Zpravodajka zdůraznila některé velmi důležité skutečnosti, jako například problém s udržení nejlepších uchazečů u učitelské profese, nízké platy učitelů v mnoha zemích, nízké sociální postavení učitelů, nízkou úroveň znalostí cizích jazyků mezi učiteli a mnoho dalších.

Aby bylo možné tyto problémy řešit, měli bychom mít v celé EU logickou, komplexní a úplnou strategii. Měli bychom mít pro učitele více programů odborné přípravy a tyto programy by měly být strukturovány takovým způsobem, že by nakonec získaná kvalifikace byla uznána ve všech členských státech. Abychom tohoto dosáhli, musíme sdílet odpovědnost s vnitrostátními vládami, což si můžeme přát, ale ony mají pravomoc vzdělávací systém reformovat.

Doufám, že tato zpráva bude prvním krokem v dlouhém procesu, jenž skončí skutečným zlepšením kvality vzdělávání učitelů napříč Evropskou unií.

Livia Járóka (PPE-DE), písemně. – Evropští Romové byli vystaveni vzdělávání nízké kvality v podobě segregovaného vzdělávání a celocikánských tříd, a to nejen v postkomunistických zemích, ale v celé Evropě. Romské děti mají problém získat kvalitní vzdělání v nových členských státech stejně jako v těch starých. Zeměpisná segregace Romů je pro rovnost ve vzdělání velkou překážkou. Životní podmínky Romů ztěžují podniknutí nezbytných kroků v dlouhém boji k tomu, aby byly odstraněny celocikánské třídy. Pokrok v tomto boji závisí na vysoce kvalifikovaných učitelích z řad Romů i neromů, aby bylo možné zajistit nutný rozvoj romských dětí a změnit status quo. Poskytnutí vysoce kvalifikovaných učitelů, kteří by romským dětem předkládali stejné výzvy, jež je možné najít ve školách hlavního proudu, je velmi relevantní pro vzdělání, které budoucí učitelé získají na pedagogických školách. Pokud máme od našich dětí čekat výsledky, musíme našim učitelům poskytnout příkladné vzdělání. Znalost progresivního učení v multikulturně různorodé třídě se musí stát hlavním zájmem budoucí odborné přípravy učitelů. Cíl vyrovnat kvalitu vzdělání mezi školami, zastavit předčasné ukončení školní docházky a zajistit, aby se romské děti dostaly na univerzitu a byly připraveny na životní výzvy, není snadný, ale musíme za něj bojovat.

27. Boloňský proces a mobilita studentů (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0302/2008), kterou předkládá paní Doris Packová jménem Výboru pro kulturu a vzdělávání o Boloňském procesu a mobilitě studentů (2008/2070(INI)).

Doris Pack, zpravodajka. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, opravdu doufám, že skutečnost, že se dnes večer opět setkáváme veřejně, neříká nic o tom, jaký je náš základní postoj ke vzdělání.

Boloňský proces je skutečně tou nejradikálnější reformou vyššího vzdělání za poslední roky. Tok znalostí by se v dnešní době už opravdu neměl zastavit na státních hranicích. Proto je také potěšitelné, že jsou členské státy a univerzity připraveny na této věci spolu pracovat, a to bez ohledu na zásadu subsidiarity, které si vždy tolik cení. Vítám to, ale také si všímám, že v této věci byly všechny parlamenty vynechány. Nebyl kontaktován Evropský parlament ani žádný ze 46 vnitrostátních parlamentů.

Je znepokojující, že my, poslanci Parlamentu, jsme stále na Boloňský proces dotazováni. Pokud se něco nepovede, prst bude ukazovat na nás, my s tím ale nemáme nic společného; dokonce ani Komise ne. Ráda zde proto sděluji, že je Komise nyní „na palubě“ a pomáhá tento Boloňský proces odrazit od země, a to v rámci našich vzdělávacích programů, které budete znát. V krátkosti, práce to byla namáhavá a ještě není u konce. Bylo by bývalo moudré zahrnout i parlamenty..

Do roku 2010 chceme vytvořit evropský prostor vyššího vzdělání. To je bez diskuse. Studenti musí mít k výběru široké spektrum, širokou paletu vysoce kvalitních programů. Za tímto účelem Boloňský proces navrhuje tři prioritní oblasti: zavedení systému o třech cyklech – bakalářském, magisterském a doktorandském, záruku kvality a uznání kvalifikací a doby studia.

Mobilita studentů a vysoce kvalitní vzdělání mají být mezi hlavními prioritami Boloňského procesu, ale samotný proces, a zejména uspěchané zavedení bakalářských studií, mělo za výsledek – jak jsme se na našich slyšení dozvěděli –, že se méně studentů v průběhu bakalářského studia odváží strávit studijní čas v zahraničí, protože toto studium je zatíženo příliš velkým objemem učebního materiálu. Pětileté univerzitní studium nemůže být najednou zabaleno do tříletého bakalářského programu. To je to, co se v některých případech stalo. Pak se ukáže, že studenti nemohou vůbec pryč a že studium v zahraničí nepřichází v úvahu. To je škoda. Erasmus s možnostmi, které nabízí, je tak skvělý program, a navíc by měly být využity všechny další možnosti vycestovat do zahraničí. Vlastně by měl být program, jenž zahrnuje mobilitu, povinný.

Z mého pohledu kreditní systém nefunguje. Není správné, že jsou v jedné zemi za určitý modul uděleny tři kredity a jiná dává jen jeden. Musí existovat jednotný evropský rámec, v němž je s každým zacházeno stejně. Toto je oblast, která vyžaduje více práce. Věřím, že teorie je dobrá, ale není uplatňována zrovna dobře.

Měli bychom také zajistit, že univerzity udělají vše, co je v jejich silách, aby využily příležitosti k financování, aby usnadnily mobilitu těch studentů, kteří si přejí takové možnosti využít. Pro mnoho univerzit to bude znamenat vyjít z jejich skleníku a spojit se s podniky. Kolik velkých společností by považovalo za čest sponzorovat doktorandský nebo magisterský program? Pokud to znamená, že magisterský program by měl nést jméno Mercedesu nebo Sony nebo jinou podnikovou značku, tak ať! Vtip je v tom, že sponzorské peníze pomohou studentům. Nejde o to prodat někomu právo určit obsah programu, ale o přidělení peněz, které opravdu umožní studovat v zahraničí tomu, kdo má o to zájem. Pokud se s pomocí Komise dostaneme k naplnění těchto cílů, můžeme být všichni spokojeni.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, chci zejména znovu poděkovat paní Doris Packové. Je jednou ze zakládajících matek programů celoživotního učení, což jsou velmi oblíbené programy zaměřené na mobilitu studentů. Tato zpráva o Boloňském procesu a mobilitě studentů je velmi konkrétním příspěvkem k ještě lepší a dokonce i větší mobilitě.

Jak všichni víme, Boloňský proces je dobře rozvinutý a brzy bude existovat deset let, přičemž je rozšířen po celém kontinentě. Začal v roce 1987, a protože jsme již měli program mobility zvaný Erasmus, většina jeho nástrojů se stala součástí Boloňského procesu. Oba dva se navzájem podporují a představují důležitý přínos k politikám. Nejedná se jen o mobilitu pro mobilitu, ale o modernizaci a otevřenost a internacionalizaci našich univerzit. Zpráva předkládá velmi vyčerpávající přehled kroků, které je v této oblasti ještě nutné udělat.

Vaše závěry jsou ve shodě se zjištěními a doporučeními zvláštní skupiny, kterou jsem přizval, aby s Komisí pracovala; jednalo se o vrcholné fórum odborníků, které vedl bývalý ministr Maria João Rodrigues, jenž mi předložil zprávu letos v červnu. Obě zprávy doporučují zásadní a koordinovanou akci ke zvýšení mobility studentů a, mohu-li doplnit, mobility mladých lidí obecně: žáků, mladých lidí v odborné přípravě, mladých umělců a mladých podnikatelů. Uvítal bych, kdyby období mobility byla zavedena do všech akademických programů, aby byli studenti motivováni jít do zahraničí a aby na mobilitu bylo nahlíženo víc jako na standard než na něco výjimečného.

Souhlasím s vámi, že by boloňské reformy měly být využity k otevření našich systémů vyššího vzdělání a neměly by se stát novými překážkami v mobilitě. Vaše představa pružných formátů programů v některých studijních oblastech je slučitelná s boloňskými pravidly a zasluhuje si další zkoumání. Také souhlasím, že bychom měli více a lépe investovat, což znamená efektivně, do mobility našich občanů. Musíme kombinovat veřejné, soukromé, vnitrostátní a evropské fondy.

Vítám návrh „zvážit posílení finanční obálky pro programy v oblasti vzdělávání a zejména pro granty programu Erasmus“. Bylo by to velmi prospěšné nejen pro vzdělávání, ale také například pro občanství – cítit se jako Evropané v Evropě a mít přístup a příležitost a skutečnou zkušenost Evropy.

Jsem si jist, že Parlament v tomto směru převezme plnou odpovědnost. Ještě jednou blahopřeji a děkuji a doporučuji sněmovně, aby tuto zprávu přijala.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Roberta Alma Anastase (PPE-DE), písemně. – (RO) Vítám tuto zprávu a zdravá doporučení, která obsahuje, týkající se účinného provádění boloňských cílů a vytvoření evropského prostoru vyššího vzdělávání do roku 2010. Letos je zapotřebí analyzovat existující překážky stejně jako příležitosti tak, aby se tento proces po roce 2010 ještě posílil.

Ráda bych kvůli jejich velké důležitosti zdůraznila dva z mnoha návrhů, které zpráva obsahuje. Především by mělo být vynaloženo větší úsilí na harmonizaci vnitrostátních vzdělávacích systémů, dokončit vzájemné uznávání kvalifikací a rovnocennost titulů. Domnívám se, že přetrvávající rozdíly v této oblasti vytvářejí hlavní překážku rovného zacházení se studenty.

Zadruhé, ráda bych upozornila všechny evropské orgány na skutečnost, že mobilita je pro mnoho studentů, výzkumníků a učitelů stále něco nedostupného, zejména pro ty z nových členských států, a to kvůli nedostatečným grantům. Proto je tedy prioritou odpovídající financování projektů v nových členských státech. Jen tímto logickým a vyváženým způsobem může být dosaženo cíle evropské mobility.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písemně. – (RO) Mladí lidé, zejména studenti, jsou v mém politickém programu prioritou a mohu jen přivítat přijetí zprávy paní Packové o Boloňském procesu a mobilitě mládeže.

Věřím, že princip vzájemnosti ve výměně studentů a studijních stáží, stejně jako nastavení evropského rámce pro kvalitu a uznávání akademických titulů musí zůstat dvěma prioritními aspekty této politiky, a to o to více, že byla zaznamenána snížená úroveň mobility studentů z nových členských států.

Výměna osvědčených postupů mezi členskými státy je vysoce účinným způsobem zlepšení evropského rámce pro mobilitu; proto je nutné, aby byl neustále podporován a rozšiřován. Sociální stránka této zprávy ukazující zájem o mladé lidi pocházející ze znevýhodněného prostředí je chválná.

Pokud jde o další úvahy, musíme podporovat kvalitu a znamenitost, a to jak mezi studenty, tak mezi učiteli, a toho lze dosáhnout jen neustálou podporou v rámci politiky a investic do mobility uvnitř vzdělávacího systému; tato podpora by měla být vnitrostátní i evropská.

Mihaela Popa (PPE-DE), písemně. – (RO) Ráda bych se dotkla společenského rozměru mobility, jenž je nesmírně důležitý: poskytuje mladým lidem nesmírně bohatou zkušenost ve smyslu akademické, kulturní a sociální rozmanitosti, a proto bych ráda paní Packové k této zprávě poblahopřala.

Jako rumunská poslankyně EP jsem předložila pozměňovací návrh, aby studenti ze všech členských států získali jednotnou evropskou studentskou kartu. Věřím, že jednotná karta podpoří mobilitu mladých lidí napříč Evropou, což povede k výměně nápadů a nepřímo ke změně myšlení, k otevření se jiným kulturám, k podpoře tvořivosti a schopnosti inovace.

Z mého pohledu je toto opatření dokonale v souladu jak s cíli Evropského roku mezikulturního dialogu 2008, tak s cíli Evropského roku tvořivosti a inovace – 2009.

28. Situace a perspektivy zemědělství v horských oblastech (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0327/2008), kterou předkládá pan Michl Ebner jménem Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova o situaci a perspektivě zemědělství v horských oblastech (2008/2066(INI)).

Michl Ebner, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, dovoluji mi vyjádřit potěšení ze skutečnosti, že se pan komisař rovněž zabývá tímto tématem, a doufám, že se to odrazí nejen na jeho stručné promluvě, ale také na práci Komise, protože máme pochopitelně povinnost zajistit, aby činnost Evropské komise náležitě odrazela naše přání a myšlenky.

Každý, kdo si přečte název mé zprávy, nebo spíše zprávy Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, jenž ji jednomyslně přijal, a sice „Zpráva o situaci a perspektivách zemědělství v horských oblastech“, si musí uvědomit, že představuje jen část jejího skutečného obsahu.

Tato zpráva říká, že musíme formulovat politiku pro oblasti, které pokrývají až polovinu území některých členských států, jako například Rakouska, Itálie a Španělska, a více než třetinu území jiných členských států, tedy oblastí, které jsou domovem celkem 19 % obyvatelstva EU. Tyto oblasti lze popsat jako ojediněle znevýhodněné v mnoha aspektech zemědělské činnosti a venkovského života a mimořádně zranitelné. Například Alpy pociťují dopad globálního oteplování vážněji než nížiny.

Horské oblasti jsou v mnoha ohledech znevýhodněné kvůli strmým svahům, povětrnostním podmínkám, erozi, výškovým rozdílům, vysoké nadmořské výšce a kamenitému terénu. Z tohoto důvodu potřebujeme pro tyto oblasti celkovou strategii a nejen zemědělskou politiku, která přinesla plody a potřeby, které je třeba uspokojit, která však není adekvátní pro řešení problémů dotýkajících se horských regionů.

Staré osvědčené recepty je tedy nutné zachovat, ale staré a nové recepty se musí kombinovat, pokud má být zemědělství zachováno jako zdroj životní síly horských oblastí. Do tohoto přístupu se musí začlenit další důležité faktory, a sice široká škála udržitelného využívání přírodních zdrojů, tvorba a zlepšení dopravních sítí – nejen fyzické dopravy, ale také internetového přístupu a komunikačních sítí –, zlepšení a rozvoj

městských a místních služeb – což je v těchto oblastech ještě obtížnější kvůli rozptýlenému osídlení – a posílení sociální struktury.

Je nutno přidat další rysy, jako například větší pozornost k základní a další odborné přípravě, citlivost k biologické rozmanitosti a krajíně a výše zmíněné změně klimatu. Tato zpráva, kterou Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova jednomyslně přijal, věnuje těmto otázkám 13 bodů odůvodnění a 72 bodů. Cílem je rozvinout rámcovou strategii na základě existujících odvětvových snah. Proto zpráva vyzývá Evropskou komisi, aby během šesti měsíců vytvořila integrovanou strategii s širokým spektrem nástrojů v souladu se zásadou subsidiarity a ve shodě s národními akčními plány členských států.

Doufám, že sněmovna dá svůj souhlas stejně jako výbor a žádám pana komisaře, aby v Komisi za nás vystoupil a připomenul jí, že přínos obyvatel horských oblastí je přínosem pro celé obyvatelstvo, které z ní má přiměřený užitek, a mělo by se to proto náležitě uznat. Je třeba zohledit přínos pro životní prostředí a pro hodnotu našeho kontinentu jako turistické destinace, protože slouží jako záruka proti vylidňování regionů, jako jsou například Piedmont a Lombardie a části Francie a Španělska.

Ján Figel', člen Komise. – Pane předsedající, toto je poslední zpráva, ale stejně důležitá jako ty předchozí. Mohu pana zpravodaje Ebnera o důležitosti doporučení, která zpráva obsahuje, ujistit. Chci mu a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova vyjádřit svůj vděk za zprávu, která skutečně zdůrazňuje důležitost zemědělství v horských oblastech pro Evropskou unii – hovořil o procentech území – ale také důležitost zemědělství, které přispívá k ochraně životního prostředí, dodává kvalitní produkty a udržuje kulturní krajinu jako součást našeho evropského dědictví.

To je důvod, proč horské regiony dostávají v rámci společné zemědělské politiky specifickou podporu. Tato podpora je poskytována jako kompenzace pro zemědělce za znevýhodnění související s přírodními podmínkami. Mimoto mají tyto regiony prospěch z dalších opatření zaměřených na rozvoj venkova, jako jsou například agroenvironmentální platby za udržování transhumance a pastevectví; podpora pro kvalitní zemědělské produkty a podpora diverzifikace na zemědělských statcích, např. formou agroturistiky.

Nedávne návrhy Komise, zejména kontrola stavu, se také zabývají znevýhodněnými oblastmi, jako jsou horské oblasti. V souvislosti s postupným zastavením programu mléčných kvót může zvláštní podpora pokračovat v ekonomicky zranitelných nebo ekologicky citlivých oblastech, a to v odvětvích mléka a chovu hovězího dobytka, ovcí a koz.

Zpráva Komise vyzývá k vytvoření globální strategie pro horské regiony a zemědělství v kopcovitých a horských oblastech.

Všichni víme, že horské oblasti jsou velmi rozmanité a nacházejí se v odlišné hospodářské a sociální situaci. Bylo by proto velmi obtížné definovat komplexní strategii Společenství a podrobný akční plán, jenž by všechny tyto rozmanité situace řešil.

Nicméně podpůrné programy EU zaměřené na rozvoj venkova a politiku soudržnosti poskytují odpovídající a soudržný rámec, v němž členské státy definují své vlastní územní priority a nejvhodnější programy k silným a slabým stránkám jejich regionů. Tento decentralizovaný přístup Evropské unie dovoluje členským státům mít své programy šité na míru pro horské regiony a zároveň na druhé straně zajišťuje celkovou strategickou ucelenost.

Vážení poslanci, nemohu se nyní zabývat všemi návrhy obsaženými ve zprávě, ale mohu vás znovu ujistit, že Komise závěry zprávy podrobněji prozkoumá.

Ještě jednou bych rád poděkoval panu Ebnerovi, výboru a vám všem.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bernadette Bourzai (PSE), písemně. – (FR) Zemědělství v horských oblastech je důležitým faktorem jak pro místní ekonomický rozvoj, tak pro ochranu životního prostředí (např. boj se změnou klimatu, biologická rozmanitost, poskytnutí otevřeného a bezpečného rekreačního prostoru a turistických oblastí).

Zvláštní znevýhodnění spojená s nadmořskou výškou, reliéfem a klimatem, kterým čelí zemědělci v horských oblastech, ospravedlňují vyrovnávací platby na kompenzaci přírodních znevýhodnění a přímou podporu na vyrovnání dodatečných výrobních nákladů a jejich rostoucí roli při správě místní oblasti.

Podle mého názoru jsou zde tyto hlavní záležitosti: vyhnout se oddělení zemědělské pomoci v odvětví chovu dobytka, protože hrozí, že povede ke ztrátě pracovních míst; podporovat odvětví mléka, protože hraje ve znevýhodněných oblastech ústřední roli; zvýšit podporu usazování mladých zemědělců; povzbudit solidaritu mezi horními a dolními vodními toky, pokud jde o vodní hospodaření.

Jsem také pro zavedení skutečně integrované evropské strategie pro horské oblasti, aby bylo zajištěno, že při formulování různých evropských politik budou specifické rysy horských oblastí zohledněny.

Urszula Gacek (PPE-DE), písemně. – (PL) Zpráva Evropského parlamentu o situaci a perspektivách zemědělství v horských oblastech správně ukládá Evropské komisi, aby do šesti měsíců předložila strategii pro horské oblasti.

Jedná se o skutečný krok směrem ke zvážení zvláštních podmínek, ve kterých žije a pracuje 19 % ze všech občanů EU.

Návrh Evropského parlamentu vztahující se ke každodenním problémům lidí žijících v polském regionu Podhale zasluhuje naši podporu.

Doposud byly směrnice pro kopcovité a horské oblasti z hlediska práva založené výhradně na zemědělské politice. Tato zpráva také zdůrazňuje potřebu podpory zemědělství prostřednictvím vyrovnávacích plateb a prostřednictvím podpory pro vysoce kvalitní produkty.

Kopcovité a horské oblasti však mají i mnoho jiných problémů, ve kterých by se EU měla angažovat vzhledem k tomu, že zahrnují široké spektrum ekonomických, sociálních otázek a otázek kvality života. Z tohoto důvodu je velmi dobré, že zpráva hovoří o problémech souvisejících s přístupem k dopravním sítím a k internetu. Kromě toho by v zájmu zlepšení komunálních služeb měly být obce podporovány jak finančně, tak zvláštními řešeními na regionální úrovni.

Zároveň musíme pamatovat na důležitost „lidí z hor“ pro ochranu národních tradic a také vzhledem k jejich tradičním znalostem přirozeného prostředí. Důležitost stálých sociálních struktur a potřeby udržitelného využívání životního prostředí si zasluhují zvláštní důraz.

V tomto kontextu je region Podhale bezpochyby nejlepším příkladem dobré praxe.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE), písemně. – (EL) Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi blahopřát panu Ebnerovi k jeho zprávě. Kopcovité a horské oblasti jsou v EU zvláště důležité, protože pokrývají více než 50 % území některých členských států, jejichž venkovské obyvatelstvo stále tvoří významnou složku.

Zvláštní fyzické rysy (strmé svahy, výškové rozdíly) staví tyto regiony ve srovnání s jinými regiony EU do znevýhodněného postavení. Obtížné podmínky pro zemědělskou výrobu, vysoké náklady na dopravu, neodpovídající dopravní a komunikační sítě, stejně jako náklady na dopravu osob a služeb mají vliv na hospodářství a každodenní životní podmínky občanů žijících v těchto oblastech.

Na druhou stranu jsou výrobci v těchto regionech známí kvalitou svých zemědělských produktů a svou zkušeností s udržitelným využíváním lesů a pastvin. Tyto prvky by proto měly být podpořeny a využity k posílení jejich konkurenceschopnosti a kulturní identity.

Je proto nutná strategie, aby bylo možné zohlednit zvláštní rysy těchto regionů a pomoci jim s výzvami, rozvinout alternativní formy zaměstnávání a udržet v nich obyvatelstvo. Taková strategie by také měla poskytnout zvláštní péči postiženým regionům, jako jsou například kopce a hory zničené požáry.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písemně. – Podle mého názoru jsou lidé v malých a izolovaných venkovských komunitách, zejména pak v horských oblastech, v každodenním životě znevýhodněni a konfrontováni s omezeními a obtížemi. Jejich potřeby by měly být na našem seznamu priorit vysoko, protože jim často chybí nezbytné základní potřeby, jako je přístup ke službám. Jsou pod stálým tlakem finančních a praktických problémů, což způsobuje pocity úzkosti. Když se podívám na situaci v mé zemi, Bulharsku, řekla bych, že mysl většiny venkovských obyvatel zaměstnávají převážně základní lidské potřeby. Dlouhodobé rozvojové strategie však často chybějí.

Dále je zřejmé, že venkovské politiky stále zaostávají a neodpovídají skutečnosti ve venkovských oblastech. Politiky a opatření pro rozvoj regionů a venkova by měly být decentralizované, aby je bylo možné přizpůsobit místním podmínkám. Proto je zde třeba rozvinout konkrétní, flexibilní a na míru připravené regionální a místní programy zaměřené na zaměstnanost a sociální výhody. Musíme se proto soustředit na rozvoj lidských zdrojů a rozvoj kapacit lidí, se zvláštním zaměřením na mladé lidi, ženy a menšiny; a na rozvoj lepších vnitrostátních politik pro malé a nepřístupné vesnice při zohlednění existujících místních přírodních a lidských zdrojů a potřeb lidí.

Sepp Kusstatscher (Verts/ALE), písemně. – (DE) Tato zpráva obsahuje všechno možné; jedná se o skutečnou slátaninu, připomínající výsledek rychlého brainstormingu o zemědělství a horských oblastech. Jedná se o katalog přání a požadavků, vyjádřený v prázdných slovech a otřepaných frázích, s opakováními a rozpory, a nemůže být schválena, i když se v ní najde něco, co uspokojí každého.

Největší rozpor se najde mezi kosmetickou úpravou environmentální a sociální a bezohlednými politikami, které pan Michl Ebner a jeho strana denně sleduje.

Skutečně udržitelný přístup k zemědělství a výrobě potravin musí být v centru každé životaschopné evropské zemědělské politiky. Každý, kdo ničí vodu, půdu a biologickou rozmanitost, musí zaplatit podle principu „znečištovatel platí“. Potřebujeme podpořit takovou formu zemědělství, která skutečně chrání klima a snaží se obchodovat s rozmanitou škálou zdravých produktů. Ekologické zemědělství musí být přivedeno z ústraní do hlavního proudu. My Zelení nepodporujeme politiku dotací velkých hráčů na globálním trhu. Chceme posílit místní a regionální trhy s potravinami, abychom zajistili, že zemědělci mohou mít slušný příjem, a garantovali spotřebitelům čerstvé a zdravé potraviny. Tento způsob hospodaření je také nejlepším způsobem ochrany zemědělské krajiny a životního prostředí.

Véronique Mathieu (PPE-DE), písemně. – (FR) Ebnerova zpráva o situaci a perspektivách zemědělství v horských oblastech zdůrazňuje rysy a potřeby těchto regionů, které tvoří 40 % území Evropy.

Tyto regiony čelí přírodním překážkám, což ztěžuje výrobu a omezuje přístupnost. Zaslouhují proto zvláštní pozornost.

Vyzývám proto Komisi, aby navrhla globální plán založený na kontinuitě s opatřeními, která byla do současnosti přijatá, a zároveň aby tato opatření vzájemně integrovala za účelem jejich větší účinnosti. To by znamenalo pokračování vyrovnávacích plateb na kompenzaci přírodních znevýhodnění, poskytnutí finanční podpory mladým zemědělcům a přiřazení zvláštní důležitosti odvětví mléka. V programu „Natura 2000“ – horské oblasti musí být zachována lidská činnost. A nakonec, při obhospodařování krajiny musí být dán důraz na roli myslivosti a rybářství.

Strategie tohoto druhu umožní těmto regionům čelit výzvám konkurenceschopného a udržitelného rozvoje, protože se nejedná jen o potenciální zdroje ekonomického růstu, ale také o strážce tradic, které produkují kvalitu a přispívají k zachování našich krajin.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), písemně. – (RO) Horské oblasti tvoří velkou část Evropské unie; a co více, tradice, kultura a jazyk jsou v těchto oblastech lépe zachovány v porovnání s jakýmkoliv jinými regiony ve 27 členských státech. Bohužel, vnitrostátní vlády nerealizují integrované regionální rozvojové strategie a existují velké rozdíly, které pomalu, ale jistě vedou k vyhlazení těchto regionů. Začnu mottem Unie „Jednota v rozmanitosti“: vítám rozhodnutí Parlamentu požádat Komisi, aby navrhla integrovanou strategii udržitelného rozvoje a využívání zdrojů v horských oblastech, čímž dá rovné příležitosti evropským občanům, kteří se rozhodli žít v obtížnějších podmínkách horských oblastí. S ohledem na současné diskuse o rozdělení plateb v horských oblastech věřím, že je naší povinností jako poslanců Parlamentu lobovat za pokračování finanční podpory horským oblastem. Tím se horské oblasti stanou chráněnými oblastmi, schopnými si zajistit vlastní udržitelný rozvoj, a zároveň i oázami pro evropské a mezinárodní turisty.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Hory pokrývají jednu třetinu území země, kterou zastupuji, Rumunska, a obyvatelé horských oblastí jsou v porovnání s jinými lidmi žijícími na venkově znevýhodnění.

Návrhy obsažené ve zprávě pana Ebnera jsou vítány a pevně věřím, že soudržná strategie EU zaměřená na horské oblasti, jež je zásadní a naléhavá, by značně přispěla ke zlepšení životních podmínek v těchto oblastech.

Zároveň bych rád zdůraznil, že jsou se stejnou naléhavostí zapotřebí lepší právní předpisy i financování rozvoje venkova ze strany Společenství.

Například v Rumunsku státní správa spustila různé programy financované z programu EZFRV, které podporují malé podniky a cestovní ruch. Malé podniky a soukromé hotely jsou pro vzestup horských oblastí obzvláště důležité.

Pravidla pro žadatele o tato opatření, zahrnující složité papírování, byla zveřejněna jeden den před zahájením zasedání, ačkoliv byla napsána v srpnu.

Jedná se o jasné porušení zásady poskytování jasných a transparentních informací potenciálním příjemcům.

Věřím, že by právní předpisy EU měly takovým situacím, které činí finanční snahy EU zbytečnými, předcházet.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písemně. – (SK) Horské regiony umožňují kvalitní zemědělskou produkci a větší rozmanitost zemědělských produktů na evropském trhu. Proto je zapotřebí lépe koordinovat rozvoj venkova a strukturální pomoci.

V horských regionech je zapotřebí rozvíjet trvale udržitelné, modernizované a multifunkční zemědělství. Využívání biomasy a agroturistika umožní zvýšení příjmů místního obyvatelstva. Zachování určitých rostlinných a živočišných druhů, ochrana tradic a hlavně cestovní ruch pomohou v boji proti změnám klimatu prostřednictvím ochrany biologické rozmanitosti a zachytáváním CO₂ trvalými travnatými plochami a lesním porostem. Trvale udržitelné využívání lesů umožní vyrábět energii z dřevěného odpadu.

Vážení kolegové, dovoluji mi, abych zdůraznila důležitost otázky hospodaření s vodou v horských regionech. Je zapotřebí, aby Komise povzbuzovala místní a regionální orgány k rozvoji všestranné solidarity mezi oblastmi v horních a dolních úsecích povodí a aby přiměřenými finančními prostředky podporovala udržitelné využívání vodních zdrojů v těchto regionech.

Tyto regiony jsou zvláště ohrožené důsledky změny klimatu, proto je zapotřebí v těchto regionech prosazovat bezodkladnou realizaci opatření na ochranu před živelnými pohromami, především před lesními požáry.

Jsem přesvědčená, že horské oblasti potřebují nové nástroje na ochranu území před povodněmi s důrazem na protipovodňovou prevenci, přičemž zemědělci a lesníci by mohli protipovodňová opatření zabezpečovat z prostředků přímých plateb na plochu, které dostávají v rámci společné zemědělské politiky.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), písemně. – (RO) Víťame zprávu pana Ebnera. Hory zabírají až 33 % povrchu Rumunska. Jako v jiných evropských zemích hrozí horským oblastem vyhladění a to, že budou postrádat určité ekonomické aktivity.

Potřebujeme evropskou integrovanou strategii pro udržitelný rozvoj horských oblastí. Požadujeme zvláštní důraz na podporu zemědělství, ekologických produktů, agroturistiky a přístupových a komunikačních prostředků v horských oblastech. Zároveň trváme na tom, aby byly mladé rodiny podporovány v nastartování zemědělských statků pro agroturistiku s perspektivou na oživení ekonomického potenciálu oblasti.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písemně. – (BG) Jako představitelka členské země s typickými problémy v oblasti zemědělství, a to zejména v zemědělství v horských oblastech, bych ráda vyjádřila svou podporu zprávě pana Ebnera, týkající se stavu a perspektiv zemědělství v takovýchto oblastech, což má pro nás zvláštní důležitost.

Jak zpráva zdůrazňuje, v Bulharsku existuje riziko vyhladění a zbídačení sociálního života místních společenství, která také dokonce čelí hrozbě ukončení zemědělské činnosti. Společné politiky podpory zemědělství lze stěží na takové oblasti uplatňovat (např. požadavek minimálního počtu zvířat). Proto zde existuje potřeba zvláštní finanční pomoci producentům mléka, stejně jako dalších konkrétních finančních opatření, která by měla být přijata při realizaci návrhů obsažených ve zprávě. Jen tak mohou být zachovány zdroje zvířat spolu s lidskými zdroji a celkově i jedinečnost těchto oblastí, když vezmeme v úvahu jejich výjimečnou důležitost pro konkrétní členské státy, stejně jako pro celou EU. To povzbudí také další odvětvové politiky: v ochraně životního prostředí, cestovním ruchu, malých a středních podniků a vzdělávání. Proto trvám na stanovení společných pravidel pro programy přímé pomoci v rámci společné zemědělské politiky a na zavedení zvláštních programů pomoci pro horské oblasti.

29. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

30. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 22:30)